

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА КУЛА

ПЛАН
ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ГРАДА ОПШТИНЕ КУЛА

2022 – 2026

САДРЖАЈ

Уводна реч градоначелника/це председника/це општине	4
Увод	5
Савет за здравље	9
Радна група за израду Плана	11
Методологија рада	12
Принципи и вредности	14
Визија	15
Мисија	15
Општи циљ	15
Специфични циљеви	16

ЗДРАВСТВЕНИ ПРОФИЛ/СЛИКА ЗДРАВЉА

1. Подаци о територији града	17
2. Витални и демографски показатељи	18
3. Здравствени показатељи	22
3.1 Индикатори доступности здравствене заштите општине Кула	22
3.2 Индикатори ефикасности здравствене заштите општине Кула	24
3.3 Индикатори квалитета здравствене заштите општине Кула	24
3.4 Индикатори здравственог стања становништва	29
3.4.1. Очекивани трајање живота на рођењу	29
3.4.2. Смртност одојчади	30
3.4.3. Структура узрока смрти	31
3.4.4. Обољевање становништва	35
3.5. Индикатори детерминанти здравља	39
4. Показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести	41
4.1. Здравствено-васпитне активности	41
4.2. Превенција и контрола заразних болести	41
5. Социоекономски услови	49
6. Показатељи стања животне средине	52
6.1. Квалитет ваздуха	52
6.2. Квалитет површинских и подземних вода, вода за пиће и вода за спорт и рекреацију	58
6.3. Управљање опадом	62
6.4. Квалитет отпадних вода	65
6.5. Присуство и бројност инсеката и глодара	68
6.6. Безбедност хране	69

6.7. Бука у животној средини	70
7. Урбани дизајн града/општине	72
8. Организација заједнице	75
8.1. Локална самоуправа	75
8.2. Систем здравствене заштите	80
8.2.1. Организациона структура примарне здравствене заштите	81
8.2.2. Организациона структура примарне здравствене заштите	83
8.2.3. Установе на више нивоа здравствене делатности	84
8.3. Образовни систем	85
8.3.1. Образовни статус становништва	87
8.4. Социјална заштита на локалном нивоу	87
8.4.1. Права и услуге у оласти социјалне заштите	88
8.4.2. Установе социјалне заштите	88
9. Рањиве групе	91
9.1. Деца: рани развој као императив	91
9.2. Млади као рањива група	91
9.3. Старији као рањива група	93
10. Безбедност у заједници	93
10.1. Малолетничка делинквенција	94
11. Рекреација и спорт	97
11.1. Спортски клубови, удружења и објекти	97
11.2. Школски и рекреативни спорт	97
12. Култура	99
13. Медији	99
14. Верске заједнице	99
15. Удружења грађана	100
16. Финансирање здравља на локалном нивоу	103
17. Процена јавноздравствених потреба становништва	103
18. SWOT анализа	104

**АКЦИОНИ ПЛАН
ИЗВЕШТАВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ**

Уводна реч председника

Здравље је највреднији ресурс сваког појединца, породице, друштва, нације и најсигурнија инвестиција за будућност. Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине, побољшања социјалних, економских, културних и других фактора здравља.

Здравствени проблеми у оквиру јавног здравља у Србији се решавају на свим нивоима, али се најефикасније решавање проблема може постићи у јединицама локалне самоуправе. Овај документ представља планиране будуће кораке и улагања, како би се оснажио и унапредио систем јавног здравља који има велики значај за унапређење и развој друштва у целини.

Дугорочни циљеви су нам усмерени на превенцију, развој скрининг програма, креирање активности у области промоције здравља и здравих стилова живота, опремљеност установа, као и улагање у људске ресурсе.

Превенција болести и заштита здравља је основа квалитетног живота сваког појединца, коју треба властитим понашањем подржавати и развијати. У овом документу зацртали смо постизање таквог нивоа здравља који ће сваком становнику општине Кула омогућити да води социјално и економски продуктиван живот, како би се здравље препознало као врхунска вредност, потенцијал и предуслов за развој заједнице.

Председник општине Кула

Дамјан Миљанић

УВОД

План јавног здравља града/општине је локални стратешки документ јавног здравља уведен као обавеза Законом о јавном здрављу (2016) који предлаже савет за здравље и усваја га Скупштина ЈЛС. План јавног здравља града/општине се доноси први пут. План се заснива на промоцији здравља и примарној превенцији, а циљеви се остварују кроз све облике партнерства за здравље и наглашавање значаја свеобухватног приступа путем интердисциплинарности и мултисекторске сарадње.

Јавно здравље је умеће превенције продужавања живота и унапређења менталног и физичког здравља и ефикасности путем организованих напора заједнице. Стога План јавног здравља нашег општина Кула (у даљем тексту: План) подржава унапређење здравља, спречавање болести и продужење квалитетног живота становништва. Добро здравље је од суштинског значаја за одрживи економски и друштвени развој и основна брига у животу сваке особе, свих породица и заједнице.

Позитивном законском регулативом у Републици Србији, која је усклађена са законима ЕУ, створили су се потребни правни оквири да јединице локалне самоуправе у складу са специфичностима у својој средини, приступе решавању проблема карактеристичних за своју територију.

План идентификује приоритетна подручја где је унапређење здравља и квалитета живота могуће, разлаже циљеве на основне активности и одговорности свих актера у области јавног здравља. План је документ који утврђује оквир за деловање и идентификује даље правце, остављајући простор за решавање старих и нових изазова.

Вредносни принципи на којима почива систем јавног здравља у Републици Србији јесу:

- одговорност државе и друштва за здравље,
- развој свих облика партнерства за унапређење здравља,
- усмеравање на популацију и друштвене групе,
- оријентација ка локалној самоуправи,
- интерсекторски и мултидисциплинарни рад,
- предузимање акција за социјалне одреднице, факторе ризика и смањивање неједнакости у здрављу.

ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ, ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР БИТАН ЗА ПЛАН ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

Устав Републике даје широко право на здравље и здравствену заштиту сваком грађанину. Кровни закон у овој области је Закон о јавном здрављу, а Национална стратегија јавног здравља је основни стратешки документ на који се ослања план јавног здравља општине Кула

Закон о локалној самоуправи¹ у члану 20. регулише надлежности општине као јединице локалне самоуправе, Локалне самоуправе у Србији преузеле су на себе нове одговорности у очувању и унапређењу здравља људи на својим територијама. Брига за јавно здравље постаје заједнички циљ и обавеза управе али и читаве заједнице. Активан избор програма и успостављање приоритета на локалном нивоу јесу одговорност, изазов али и велика шанса локалним самоуправама да ће се нешто суштински побољшати када је у питању јавно здравље у њиховим срединама. Закон о здравственој заштити² уређује надлежности јединица локалне самоуправе у здравственој заштити тако што их дефинише као друштвену бригу за здравље, па у члану 13. дефинише мере из надлежности локалне самоуправе, а у члану 17. општи интерес у здравственој заштити грађана. Закон о правима пацијената³ дефинише права и одговорности пацијента у здравственом систему Републике Србије, а уводи и институт заштите права пацијената и то тако што прописује да је обезбеђује јединица локалне самоуправе одређивањем лица које обавља послове саветника за заштиту права пацијената и образовањем Савета за здравље. Закон у члану 42. утврђује делокруг рада Савета и његов састав, као и обавезу ЈЛС да Статутом утврди задатке Савета.

Закон о јавном здрављу⁴ дефинише сва кључна питања у вези са јавним здрављем, систем јавног здравља у РС, носиоце послова, учеснике у области јавног здравља, као и области ЈЗ и на крају врсте докумената, начин њиховог доношења и садржај докумената јавног здравља на нивоу ЈЛС. Нарочито дефинише да у састав Савета за здравље обавезно улази и представник надлежног Завода односно Института за јавно здравље. Задатак локалне самоуправе је спровођење друштвене бриге за јавно здравље на локалном нивоу. Друштвена брига за јавно здравље на нивоу локалне самоуправе (ЗЈЗ, члан 14) представља *мере за обезбеђивање и спровођење активности у областима деловања јавног здравља, у оквиру посебних програма из области јавног здравља*, од интереса за становништво на територији јединице локалне самоуправе, и то: међусекторску сарадњу, координацију, подстицање, организацију и усмеравање спровођења активности у областима јавног здравља која се остварује заједничком активношћу органа јединица локалне самоуправе, носилаца и учесника у области јавног здравља; праћење здравственог стања становништва

¹ „Сл. гласник РС“ бр. 129/07, 83/14- и др. закон, 101/2016- и др. закон и 47/2018).

² „Сл. гласник РС“ бр. 25/19.

³ Закон о правима пацијената "Службени гласник РС", бр. 45 од 22. маја 2013, 25 од 3. априла 2019 - др. Закон.

⁴ Закон о јавном здрављу. "Службени гласник РС", број 15 од 25. фебруара 2016.

и рада здравствене службе, као и предлагање и предузимање мера за њихово унапређење; промоцију здравља и спровођење мера за очување и унапређење здравља и животне средине и радне околине, епидемиолошки надзор, спречавање и сузбијање заразних и незаразних болести, повреда и фактора ризика; обезбеђивање услова за обављање делатности здравствених установа, планирање и остваривање програма у области јавног здравља; обезбеђивање услова за брзо реаговање у кризним и ванредним ситуацијама у складу са мерама Владе; обезбеђивање услова за праћење стања животне средине (воде, ваздуха, земљишта, буке, вибрација, јонизујућег и нејонизујућег зрачења) и утицаја фактора животне средине и радне околине на здравље; обезбеђивање услова за снабдевање становништва здравствено исправном водом за пиће и безбедном храном, диспозицију отпадних материја и одговарајуће услове животне средине и радне околине; обезбеђивање услова за обављање активности из области епидемиолошког надзора; јачање капацитета носилаца активности и учесника у областима деловања јавног здравља; обавештавање надлежних државних органа и јавности о свим ризицима и другим јавноздравственим проблемима који могу имати негативне последице по здравље становништва; подршку раду и развоју носилаца активности и учесника у систему јавног здравља на својој територији.

Сем наведених, ту су и законски прописи који упућују на јавно здравље по областима јавног здравља.

У области ФИЗИЧКО, МЕНТАЛНО И СОЦИЈАЛНО ЗДРАВЉЕ законска регулатива за области спорта, културе, уметности, социјалне политике, заштите права нарочито осетљивих група, становања, рада и остваривања права грађана, чини корпус прописа који детерминишу одреднице физичког, менталног и социјалног здравља становништва.

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ као област јавног здравља обухвата законске прописе из свих области здравствене заштите, стандарде у области здравствене заштите, прописе о заштити становништва од заразних болести и прописе који реферирају на хроничне незаразне болести, а нарочито законске и подзаконске акте који се односе на превенцију обољевања и активности које посдстичу превентивно деловање.

ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА као област јавног здравља обухватају законску регулативу у области заштите животне средине, урбанизма, грађевине, заштите природе, саобраћаја, становања, комуналних делатности, грађевине итд.

РАДНА ОКОЛИНА И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА подразумевају деловање на основу прописа о безбедности и здрављу на раду и прописа о заштити животне средине.

ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА реферирају на законска и подзаконска акта из области здравствене заштите и осигурања, права пацијената и стандарда услуга у области здравствене заштите и прописи који ближе одређују наведене области.

КРИЗНЕ И ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ су област јавог здравља директно везана за прописе о ванредним ситуацијама, прописе о заштити становништва од заразних болести, о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама природних катастрофа итд.

Национална Стратегија јавног здравља РС „Здрави људи, здравље у свим политикама“ (2017–2025)⁵ подржава испуњавање друштвене бриге за здравље људи и подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне и радне средине. Стратегија се заснива на промоцији здравља и примарној превенцији, а циљеви се остварују кроз све облике партнерства за здравље и наглашавање значаја свеобухватног приступа путем интердисциплинарности и мултисекторске сарадње.

Кључне области у радној верзији Стратегије јавног здравља РС јесу: промоција здравља, превенција болести, повреда и ризика по здравље, организација са менаџментом здравствене службе, функционисање друштвених система повезаних са здрављем, стално унапређење квалитета и мерење исхода свих активности у вези са очувањем и унапређењем здравља становништва.

Национални планови и програми који су од важности за План:

1. Национални програм кардиолошке здравствене заштите
2. План за борбу против дрога у Републици Србији
3. План развоја здравља младих у Републици Србији
4. План контроле дувана
5. План развоја заштите менталног здравља
6. Национална План за борбу против ХИВ/АИДС-
 1. Национални програм Србија против рака
 2. Национални програм за превенцију колоректалног карцинома
 3. Национални програм за превенцију рака дојке
 4. Национални програм превенције и ране детекције типа два дијабетеса
 5. Национални програм за превенцију рака грлића материце
 6. Национални програм превентивне стоматолошке заштите.

⁵ "Службени гласник РС", број 61 од 8. августа 2018.

Донета су и подзаконски акти којима се ближе уређује деловање локалне самоуправе у областима јавног здравља, и то два Правилника. Правилник о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља ⁶дефинише обавезе учесника јавног здравља, а нарочито носиоца активности јавног здравља. Правилник о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва ⁷ мултисекторским приступом уређује специфична питања здравља у животној средини у односу на све аспекте јавних политика које је дефинишу.

Савет за здравље

У складу са чланом 49. Закона о правима пацијената и чланом 15. Закона о јавном здрављу образован је Савет за здравље.

Чланови Савета су:

- Саша др Илин, представник локалне самоуправе, председник
- Др Катаи Каролина, представник локалне здравствене установе, члан
- Марко Кошутећ, представник удружења грађана - корисника услуга, члан
- Тинда Дудаш Сеги, представник приватне здравствене праксе, члан
- Светлана Кртолица, представник Репуб. фонда за здравствено осигурање - филијала Кула, члан
- Брањеш др Јадранка, доктор медицине-специјалиста социјалне медицине, представник Завода за јавно здравље Сомбор, за члана.

Задаци Савета:

1) у области заштите права пацијената:

- разматра приговоре о повреди појединачних права пацијената на основу достављених и прикупљених доказа и утврђених чињеница;
- о утврђеним чињеницама обавештава подносиоца приговора и пружаоца здравствене услуге на кога се приговор односи и даје одговарајуће препоруке;
- разматра извештаје саветника пацијената, прати остваривање права пацијената на територији општине Кула и предлаже мере за заштиту и промоцију права пацијената;
- подношење годишњег извештаја о раду и предузетим мерама за заштиту права пацијената општинском/градском већу и министарству надлежном за послове здравља, а ради информисања и остваривања потребне сарадње извештај се доставља и Заштитнику грађанана.

⁶ Службени гласник РС", број 94 од 27. децембра 2019.

⁷ "Службени гласник РС", број 34 од 17. маја 2019.

2) у областима јавног здравља из члана 5. Закона о јавном здрављу :

- међусекторска сарадња, координација, подстицање, организација и усмеравање спровођења активности у области деловања јавног здравља на нивоу града, заједничком активношћу са органима града, носиоцима активности и другим учесницима у систему јавног здравља;
- прати извештаје Завода за јавно здравље Сомбор о анализи здравственог стања становништва на територији општине Кула, који за то наменски определи средства у оквиру посебних програма из области јавног здравља од интереса за становништво на територији општине Кула и предлагје мера за њихово унапређење, укључујући мере за развој интегрисаних услуга у локалној самоуправи;
- доноси предлог плана јавног здравља на нивоу града/општине, који усваја Скупштина града/општине и прати његово спровођење кроз посебне програме из области јавног здравља;
- иницира и прати спровођења активности промоције здравља и спровођења мера за очување и унапређење здравља, спречавања и сузбијања заразних и хроничних незаразних болести, повреда и фактора ризика на територији града/општине кроз посебне програме из области јавног здравља;
- даје мишљења на извештај о остваривању посебних програма у области јавног здравља, које доноси град;
- учествује у различитим областима деловања јавног здравља у кризним и ванредним ситуацијама из члана 11. Закона о јавном здрављу;
- јача капацитете носилаца активности и учесника у областима деловања јавног здравља ;
- обавештавање јавности о свом раду;
- даје подршку раду и развоју носиоца активности и учесника у систему јавног здравља на територији општине Кула, у складу са Законом о јавном здрављу;
- извештава јединице локалне самоуправе и Завод за јавно здравље Сомбор о свом раду у областима деловања јавног здравља
- прати и координира рад установа примарне здравствене заштите;
- унапређује приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите на територији града;
- предлаже и предузима мере са крајњим циљем унапређења ефикасности рада и задовољства корисника;
- утврђује приоритете у здравственој заштити и стара се о њиховом спровођењу;
- унапређује односе са републичким и регионалним институцијама, установама и организацијама Обавља и друге послове и задатаке у складу и на начин утврђен одредбама Пословника Градског већа и одредбама Пословника Савета за здравље.

Савет може образовати радне тимове за поједина питања из области јавног здравља и заштите права пацијента.

Чланови радне групе за израду нацрта плана јавног здравља су:

- Др Саша Илин, председник Савета за здравље
- Бојана Девић, руководилац Одељења за друштвене делатности Општинске управе Кула, координатор
- Др Враћеш Јадранка, Завод за јавно здравље Сомбор
- Зоран Вигњевић, руководилац Одељења за финансије и привреду Општинске управе Кула
- Проф. Др Велибор Васовић, Дом здравља Кула
- Др Жарко Шевин, директор Дома здравља Кула
- Др Љиљана Бороња, зам.директора Дома здравља Кула
- Радмила Васовић Дамјановић, саветник пацијената
- Неда Рајачић, Црвени крст Кула
- Гордана Вакула, директорица Центра за социјални рад општине Кула
- Данијела Драгишић Месингер, Одељење за друштвене делатности
- Марко Кошутић, Удружење за помоћ МНРО „Плава птица“
- Милош Данилов, шеф Канцеларије за локални економски развој општине Кула
- Данило Боровић, Канцеларија за спорт општине Кула
- Бранислав Вујовић, ЈКП „Комуналац“ Кула
- Булатовић Снежана, директорица ПУ „Бамби“ Кула
- Наташа Ђерић, директорица ОШ „Вук Караџић“ Црвенка
- Златка Еделински, Национална служба за запошљавање

У процесу израде, активно су учествовали и следећи актери јавног здравља на нивоу града/општине: Дом здравља Кула, Завод за јавно здравље Сомбор, Одељење за друштвене делатности Општинске управе Кула, Одељење за инвестиције, заштиту животне средине и енергетски менаџмент, Одељење за финансије и привреду Општинске управе Кула, Центар за социјални рад, Удружење за помоћ МНРО „Плава птица“, Канцеларија за локални економски развој општине Кула, Канцеларија за спорт општине Кула, ПУ „Бамби“, Национална служба за запошљавање, председник актива директора, Дом за старе и пензионере Кула, Полицијска управа Кула, саветник пацијента, Црвени крст Кула, комунална предузећа са територије општине Кула, Информативно пропагандни центар Кула, Портал „Наше место“.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ОПШТИНЕ КУЛА

План јавног здравља обухвата период од 2021. до 2026. и сама израда је прошла кроз следеће фазе:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде Плана јавног здравља: подршка Сталне конференције градова и општина (даље: СКГО) у изради Плана, формирање радне групе за израду Плана ЈЗ, одређивање координатора РГ за сарадњу са СКГО и вођење процеса израде документа
2. Израда здравственог профила/слике здравља града: 3 радионице
3. Стратешко и акционо планирање: 3 радионице
4. Процес јавне расправе
5. Усвајање стратешког документа од стране Скупштине града

Стварање предуслова за реализацију процеса израде Плана јавног здравља

Први корак у процесу израде Плана је било формирање Радне групе за израду и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине града у текућој години, уз пружање подршке од стране СКГО. У припремној фази договорено је да План јавног здравља буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2021-2026.) уз детаљан план (акциони план. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата План бити спроведен процес процене постигнутих резултата у претходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из Плана бити основа за креирање програма за наредну годину.

Јавности је представљен улазак у процес израде Плана, његова важност за нашу заједницу и сви су позвани да учествују у предстојећој процени јавноздравствених потреба и приоритета.

Израда здравственог профила/слике здравља је један је од кључних корака у процесу израде Плана јавног здравља. Подаци који су прикупљени подељени су у следеће категорије: географски, демографски и витални показатељи; здравствени показатељи; показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести; показатељи стања животне средине; урбани дизајн града; организација заједнице; безбедност у заједници; рекреација, спорт и култура, медији, верске заједнице и организације, ставови и јавноздравствене потребе становништва и заједнице, финансирање и SWOT анализа.

Наведени показатељи су прикупљени кроз различите базе података, анализу показатеља здравственог стања становништва града, испитивањем потреба становништва методом брзе процене и анкетама у широком консултативном процесу. Одржане су три радионице на теме:

I: Представљање методологије процеса, тренутног стања и изазова у процесу планирања ЈЗ; припрема упитника за процену јавноздравствених потреба становника града/општине и испитивање јавноздравствених потреба становника;

II: Припрема за израду слике здравља: представљање фолдера са подацима и питања којима се ЈЛС руководе у изради слике здравља

III: Довршавање слике здравља – представљање слике здравља: анализе стања, јавноздравствених потреба становника, израда СВОТ анализе, дефиниција приоритета. Слика здравља и анализа потреба су објављене на сајту града/општине.

Временски период: јул-септембар 2021.

Стратешко и акционо планирање – на основу прикупљених података кроз реализацију 3 радионице:

I: Представљање разрађеног модела СКГО акционог плана ЈЗ, анализа и избор активности методом елиминације, одређивање визије, мисије, општег и специфичних циљева.

II: Измене и допуне предложених активности и прецизирање почетних и жељених вредности индикатора у активностима.

III: финално представљање Плана јавног здравља са акционим планом пред Саветом за здравље и разговор о потенцијалним програмима јавног здравља за наредну годину, што уједно представља и предлог буџетског оквира за прву годину акционог плана.

Временски оквир: септембар-октобар 2021.

Савет за здравље је усвојио нацрт Плана јавног здравља са акционим планом и проследио га општинском већу дана.....2021. године на одобрење. Обављена је презентација пред градским/општинским већем и покренута јавна расправа о предлогу Плана у трајању од (15) дана, током јула 2022. Након периода јавне расправе, (на којој је било/није било коментара; ако је било коментара, они су образложени и потпуно/делимично усвојени) коначни предлог Плана јавног здравља са акционим планом је упућен у скупштинску процедуру усвајања. План је усвојен на седници Скупштине града/општине2022. године.

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Јавно здравље је шири концепт од здравствене заштите. Јавним здрављем се унапређује како здравље појединца, тако и читаве популације или заједнице као и животне средине. Начин и услови живота највише утичу на здравље, те је неопходно радити на њиховом побољшању и то кроз координисане активности свих сектора. Наведено чини да јавно здравље има изразито интерсекторски карактер. Суштина је да се све политике које град/општина спроводе и планирају, базирају на принципима унапређења здравља и превенције фактора ризика и болести.

Основни принципи на којима се заснива План јавног здравља су:

- **Поштовање и унапређивање основних људских права** - Неговање толеранције и разумевање различитости, одсуство сваке дискриминације засноване на постојању инвалидитета, полним, расним, језичким, верским, етничким и свим другим разликама и неговање и унапређивање међусобног разумевања и равноправности.
- **Принцип једнаких могућности** - Обезбедити могућност коришћења јавноздравствених ресурса и могућности за све грађане и све циљне групе истом доступношћу у свим сферама пружања услуга у јавном, приватном и невладином сектору и уз поштовање могућности избора.
- **Целовит приступ** - Неговање разноврсности и компатибилности услуга и ресурса из различитих области деловања јавног здравља и заједничког проактивног деловања
- **Партиципативност** - Обезбеђење учешћа актера јавног здравља на нивоу града/општине у доношењу и спровођењу јавноздравствених политика и о начину задовољавања јавноздравствених потреба становника и омогућавање одговорности за здраве личне изборе.
- **Транспарентност** - Увремењено, актуелно, отворено извештавање јавности, корисника и свих заинтересованих циљних група о могућностима, процесима или резултатима у свим областима деловања јавног здравља на нивоу локалне самоуправе.

Придржавајући се наведених принципа у процесу доношења Плана јавног здравља града/општине за период 2021. – 2025. годину могуће је тежити вредностима као што су:

- хуманост, одговорност, једнакост и правичност у здрављу, солидарност, заснованост на доказима, толеранција, укљученост.

План јавног здравља представља основ друштвене бриге за јавно здравље нашег општине Куле и обезбеђивање услова у којима грађани могу да буду здрави. Она такође чини основу за доношење и спровођење програма јавног здравља, а све у циљу унапређења здравља и квалитета живота становника локалне заједнице. Цео овај процес доводи до преузимања одговорности за здравље на нивоу локалне заједнице и свих њених актера. Циљ „Боље здравље за све, здравље у свим политикама“ достићи ћемо ако створимо друштвену климу у којој се здравље препознаје као врхунска вредност, потенцијал и предуслов за развој локалне заједнице и целе земље. Други велики задатак је јавноздравствена писменост и одговорност заједнице и појединца. Трећи услов је јачање јавноздравствених капацитета и компетенција свих актера посебно на нивоу локалне заједнице. И наравно, сарадња и повезивање свих актера враћају нас на почетак: здравље у свим политикама.

ВИЗИЈА

Визија општине Кула су здравији људи, смањене неједнакости у здрављу и удружене акције власти и друштва за здравље и благостање.

МИСИЈА

Мисија општине Кула је да се развија и примењује систем знања, вештина и активности усмерених на унапређење здравља, спречавање и сузбијање болести, продужење и побољшање квалитета живота путем организованих мера друштва. Развијаћемо такву заједницу која је безбедна, окружења која подржавају здравље путем заједничког планирања, спровођења активности које укључују све секторе у општини Кула.

ЦИЉЕВИ И МЕРЕ

ОПШТИ ЦИЉ

БОЉЕ ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ, ЗДРАВЉЕ У СВИМ ПОЛИТИКАМА

У оквиру наведеног општег циља дифенисани су следећи:

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

1. Унапређење снадбевања бактериолошки и хемијски исправном водом
2. Унапређење система управљања отпадом
3. Унапређење мониторинга отпадних вода и стимулација приључивања на канализацију
4. Унапређење мониторинга и побољшање квалитета ваздуха
5. Успостављање мониторинга буке и утицај на здравље
6. Успостављање мониторинга површинских вода и јавних купалишта
7. Успостављање јавно здравствене контроле предшколских установа
8. Успостављање јавно здравствене контроле школских установа
9. Повећање броја деце обухваћене превентивним прегледима које обавља доктори специјалисти педијатрије
10. Побољшање техничких и кадровских услова у примарној здравственој заштити
11. Унапређење спровођења превентивних мера/прегледа везаних за обољевање од хроничних незаразних обољења
12. Унапређење здравља и превенција фактора ризика за настанак хроничних незаразних обољења
13. Унапређење мера превенције и едукације становништва у циљу смањења болести зависности и СТБ
14. Смањење % предгојазне и гојазне деце и адолесцената за 5% у периоду од 5 година
15. Унапређење услова за спортско рекреативне активности и спровођење мера едукације о значају физичке активности деце са посебним освртом на предгојазну и гојазну децу
16. Спровођење мера које ће омогућити бољу приступачност јавним установама становништва са посебним освртом на ОСИ
17. Одржавање спремности за ванредне ситуације уз унапређење опремљености и нивоа знања укључујући и ЦОВИД-19
18. Унапређење услуга дијагностике и третмана деце у неуроризику (ране интервенције) као вид превенције инвалидитета

1. Подаци о територији града:

1.1 Историјски подаци

Кула је једно од најстаријих средњовековних насеља Бачке. На простору данашњег насеља почетком XVI века, после Мохачке битке постојало је мање земљано утврђење, кула, с турском војном посадом и са мањим бројем унаоколо насењених Срба и Буњеваца. Претпоставља се да је по овој земљаној Кули цело насеље понело име. Савремени друштвени развој насеља почиње крајем XVIII, почетком XIX века када Кула стасавала у напредно место коме се интензивно развија пољопривреда, трговина, занатство и индустрија. Општина Кула је захваљујући својим некадашњим гигантима у металопраерађивачкој, дрвној, текстилној, кожној и прехранбеној индустрији, била препознатљива као конкурентна средина, привредно развијена и привлачна инвеститорима. Данас је Кула средиште општине у чијем саставу су још: Црвенка, Сивац, Крушчић, Руски Крстур, Липар, Нова Црвенка и Нова Кула. Сва насеља су повезана са седиштем општине асфалтним путевима.

1.2 Географски подаци

Општина Кула се налази у Западнобачком Округу, Аутономне Покрајине Војводине. Површина општине Кула је 481 км². Број становника према попису из 2011. године је 43101 становника. Општину Кула чини шест катастарских општина: Кула, Црвенка, Сивац, Руски Крстур, Крушчић и Липар.

Општина Кула се налази у централном делу Бачке на простору од 481 км² граничи се са општинама Врбас, Оџаци, Сомбор, Бачка Топола и Мали Иђош. По простору који захвата спада у општине средње величине у АПВ. У физичком и географском смислу, њен положај дефинисан је на простирање на Бачкој лесној заравни (Телечка), једним делом своје територије и другим делом на Бачкој лесној тераси.

Седиште општине је Кула која заузима најјужнији део општине. Липар и Црвенка су лоцирани на лесној заравни (Телечка), а апсолутна висина износи око 115 м, а Нове Црвенке око 111 м.

Насеља Сивац (88 м), Црвенка (86 м) и Кула (86 м) смештена су додирној зони лесне терасе и лесне заравни, док су Руски Крстур (84 м) и Крушчић (87 м) на лесној тераси.

На територији општине нема већих природних водотокова, али општином пролазе канали основне каналске мреже: Бездан-Врбас, Мали Стапар-Косанчић и Богојево-Бечеј. Скоро сва насеља у општини су лоцирана непосредно уз ове канале, осим Липара и Нове Црвенке.

Територију општине Кула пресецају елементи основне саобраћајне инфраструктуре Србије и Војводине, друмског, железничког и водног вида транспорта. Овим саобраћајницама, као и мрежом саобраћајне инфраструктуре локалног значаја омогућено је повезивање подручја општине Кула са околним ширим и ужим подручјем као и међусобно повезивање насељених места. Територијом општине Кула пролази магистрални пут М-3 (Богојево – Оџаци - Руски Крстур – Кула – Врбас – Бечеј – Кикинда - граница са Румунијом) у дужини од 18 км, са савременим коловозом, као и регионални путеви: Р-119 (Кула-Липар)

са савременим коловозом у дужини од 11 км и Р-101 (Сомбор-Кљајићево-Сивац-Црвенка-Кула) у дужини од 22 км, са савременим коловозом, али и локални путни правци.

Највећи природни потенцијал јесте високоплодно обрадиво пољопривредно земљиште површине око 41000 ха. На територији општине постоје налазишта глине, сировине за опекарску индустрију (Кула, Црвенка, Сивац). Такође, постоје погодни природни услови који омогућавају и развој рибарства. У Кули постоје три термална извора воде која могу да се користе за потребе индустрије. Потенцијали термалних вода на територији општине још нису довољно истражени.

2. Витални и демографски показатељи

Према резултатима пописа становништва из 2011. године на овом подручју живело је 43101 становника, од чега 21086 или 48,9% мушкараца и 22015 или 51,1% жена. Процењени број становника средином 2019. године износио је 39141, што је за 3960 становника мање у односу на последњи попис. Тиме је настављен тренд сталног смањења броја становника у овој општини.

Табела 1. Карактеристике територије општине Кула и становништва према попису 2011. године

Општина	Површина у км ²	Број насеља	Становништву према попису 2011.године			На км ²
			укупно	мушкарци	жене	
КУЛА	481	7	43101	21089	22015	81

Општина Кула је изразито мултиетнички и у њему је регистровано чак 19 националност. Од укупног броја становника, 25.237 или 53,9 % се изјаснило да је српске националности, 4.588 или 10,6 русинске, 3.412 или 7,9% мађарске, 1.290 или 2,9% украјинске, 549 или 1,2 % хрватске и други.

У табели испод, налази се приказ структуре становништва у општини Кула према националној или етничкој припадности по попису из 2011. године:

Табела 2. Становништво према националној припадности општине Кула

	Укупно	М	Ж
Срби	25.237	12.309	12.929
Албанци	50	27	23
Бошњаци	6	5	1
Бугари	4	2	2
Буњевци	42	16	26
Власи	6	3	3
Горанци	25	17	8
Југословени	129	75	54
Мађари	3.412	1.606	1.806
Муслимани	56	28	28
Немци	167	87	80
Роми	314	158	156
Румуни	3	-	3
Руси	23	12	11
Русини	4.588	2.244	2.344
Словаци	44	16	28
Украјинци	1.290	597	693
Хрвати	569	221	348
Црногорци	4.334	2.305	2.029
Остали	155	80	75
Нису се изјаснили	1.951	944	1.007
Регионална припадност	319	154	165
Непознато	121	67	54

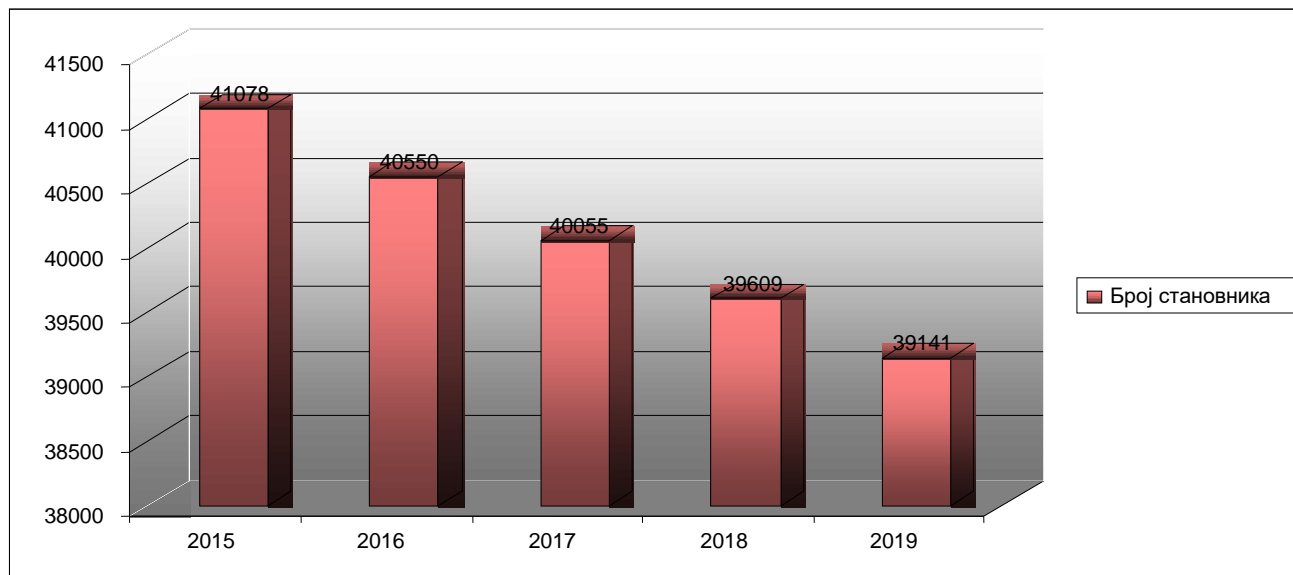
Извор: Републички завод за статистику, Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Србији у 2011. години

У табели и графикону испод се налази број становника од 2011/2019. године и кретање броја становника од 2015-2019. , где се уочава константни пад броја становника.

Табела 3. Број становника Општине Кула 2011/2019 године

Општина	Број становника 2011	Број становника 2019
Кула	43101	39141

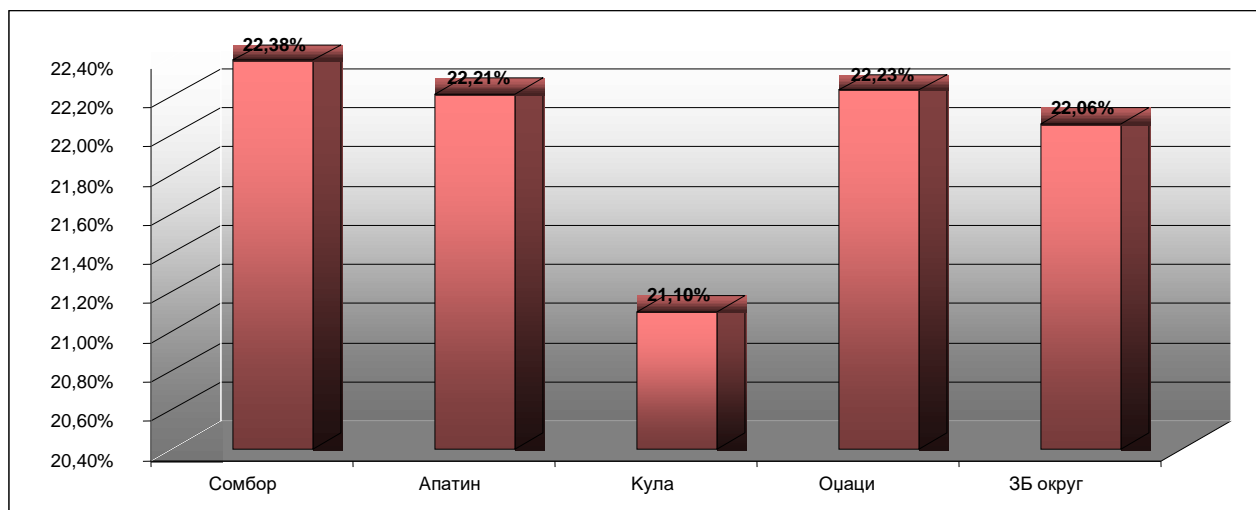
Графикон 1. Кретање броја становника на подручју Општине Кула 2015-2019

Једну од основних демографских карактеристика нашег становништва представља изражен процес старења.

Зрелост становништава је индикатор који представља процентуално учешће особа старијих од 65 година у укупној популацији (становништво је врло старо ако је зрелост већа од 10%). Према подацима за 2019 годину, старосна структура становништва општине Кула одговара регресивном биолошком типу где учешће добне групе старијих од 65 година износи 21,10%.

Графикон 2. Удео старијих од 65 година у укупном становништву по општинама Западнобачког округа 2019.

Просечна старост која премашује 30 година означава дубок проце старења популације а просечна старост становништва општине Кула износи 44,08 година. Најзначајнија одредница високе просечне старости становништва свакако је смањење удела младих уз сталан пораст популације старије животне доби. На подручју општине Кула и Западно-бачког округа у целини бележи се стално смањење учешћа млађих од 15 година у укупном становништву, док се повећава број особа старости 50 и више година.

2.1 Природно кретање становништва

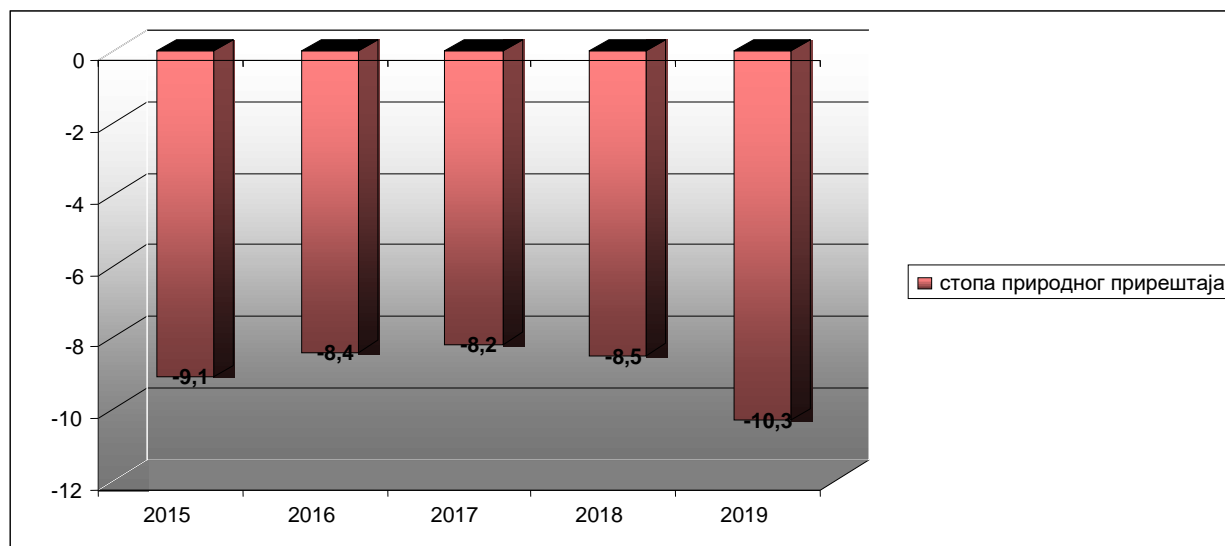
Стопе наталитета и природног прираштаја су неповољне.

ВИТАЛНИ ДОГАЂАЈИ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ КУЛА У ПЕРИОДУ 2011-2019 ГОДИНЕ

Табела 4. Природно кретање становништва

Природно кретање становништва, Кула									
Година	Број становника	Живо-рођени	Умрли	Природни прираштај	Умрла олојчад	На 1000 становника			Умрла олојчад на 1000 живо-рођених
						живорођени	умрли	природни прираштај	
2011	43097	321	669	-348	0	7.4	15.5	-8.1	0
2012	42621	331	655	-324	1	7.8	15.4	-7.6	3
2013	42110	338	663	-325	1	8	15.7	-7.7	3
2014	41587	308	659	-351	1	7.4	15.8	-8.4	3.2
2015	41078	317	691	-374	3	7.7	16.8	-9.1	9.5
2016	40550	311	650	-339	3	7.7	16	-8.4	9.6
2017	40055	294	623	-329	1	7.3	15.6	-8.2	3.4
2018	39609	301	637	-336	3	7.6	16.1	-8.5	10
2019	39141	281	684	-403	2	7.2	17.5	-10.3	7.1

Графикон 3. Кретање стопе природног прираштаја на подручју општине Кула

Као резултанта рађања и умирања, стопа природног прираштаја на подручју општине је веома неповољна. Према подацима за 2019 годину вредност стопе износила је -10,3/1000ст.

Становништво општине Кула сврстава се у категорију веома старог а неповољна демографска кретања главни су разлог пада стопе природног прираштаја.

3.Здравствени показатељи

3.1. Индикатори доступности здравствене заштите општине Кула

Услуге здравствене заштите становништву Града Сомбора пружају се у Дому здравља Кула, Апотеци (установе на примарном нивоу здравствене заштите), Општој болници „др Радивој Симоновић” (секундарна здравствена заштита) и Заводу за јавно здравље Сомбор (установа на више нивоа). Општа болница” др Радивој Симоновић” Сомбор и Завод за јавно здравље Сомбор, своје услуге пружају становништву Западнобачког округа.

У 2020. години Дом здравља у Кули имао је укупно 189 запослених на неодређено време, од тога 151 или 79,9% здравствених и 38 или 20,1% немедицинских радника. Од укупног броја здравствених радника доктори медицине чине 39 (25,8%), доктори стоматологије 8 (5,3%), фармацеути 2 (1,3%), медицинске сестре/техничари 87 (57,6%), стоматолошки техничари 10 (6,6%), зубни техничари 2 (1,3%), фармацеутски техничари 1 (0,7%).

Табела 5. Укупан број запослених у дому здравља Кула 2020. године

Запослени на неодређено време	Укупно запослених
Доктори медицине	39
Доктори стоматологије	8
Фармацеути	2
Медицинске сестре/техничар	87
Стоматолошки техничари	10
Зубни техничари	2
Фармацеутски техничари	1
Здравствени сарадници	2
Немедицински адм.радници	10
Немедицински тех./помоћни радници	28
УКУПНО	189

3.1.1. Обезбеђеност лекарима и здравственим радницима и сарадницима

У табели испод је приказана обезбеђеност здравственим радницима и лекарима по организационим јединицама.

Табела 6. Број здравствених радника и сарадника по областима делатности у Дому здравља Кула 2020. године

Организациона јединица по областима делатности	Доктор медицине	Медицинске сестре/техничар	Здравствени сарадници
33 деце	4	5	0
33 школске деце	2	4	1
33 жена	2	4	0
33 одраслих	12	29	0
Хитна медицинска помоћ	6	14	0
Поливалентна здравствена служба	0	2	0
Радиолошка дијагностика	1	3	0
Лабораторијска дијагностика	1	14	0
<i>Специјалистичке службе</i>			
Интерна медицина	2	4	0
Пнеумофтизиологија	1	0	0
Медицина рада	1	0	0
Офталмологија	2	0	0
ОРЛ	2	1	0
Психијатрија	1	1	1
Физикална мед. и рехабилит,	2	6	0
УКУПНО	39	87	2

3.1.2. Обухват жена у току првог триместра трудноће

Обухват жена током првог триместра трудноће у Дому здравља Кула је незадовољавајући и износи: 59,00 % (циљ је обухват 90%).

За дискусију: немамо сазнања колико је трудница у првом триместру прегледано у приватним ординацијама, које би требало да су интегрисане у систем извештавања.

3.2. Индикатори ефикасности здравствене заштите општине Кула

Табела 7. Просечан број посета по изабраном лекару

Служба	Циљна популација	Број лекара	ПОСЕТЕ	
			Код лекара укупно	по лекару годишње
ЗЗ одраских	31560	12	121293	10107
ЗЗ деце	2195	4	14428	3607
ЗЗ школске деце	5120	2	15694	7847
ЗЗ жена	17161	2	7196	3598

3.3 Индикатори квалитета здравствене заштите града

Табела 8. Удео превентивних прегледа по службама

Служба	ПОСЕТЕ		
	укупно прегледа	бр. превентивних	%
ЗЗ одраских	121293	4489	3,7
ЗЗ деце	14428	3162	21,9
ЗЗ школске деце	15694	2871	18,29
ЗЗ жена	7196	6430	89,3

Табела 9. Остваривање превентивне здравствене заштите у Дому здравља Кула у 2020 години

Назив услуге	Групација становништва	Број посета по становнику према садржају и обиму превентивних мера у ПЗЗ	Број услуга	Број посета по становнику	Обухват (%)
Превентивни преглед	Новорођенче у првом месецу и одојче (од 2. месеца до краја 1. године)	6	1001	3,56	59,4%
Ултразвучни преглед кукова	Одојче (од 2. месеца до краја 1. године)	1	163	0,54	54,00%
Превентивни преглед	Друга година живота	2	380	1,25	62,7%
Контролни преглед	Трећа година живота	1	90	0,28	28,00%
Превентивни преглед	Четврта година живота	1	180	0,58	58,00%
Контролни преглед	Пета година живота	1	152	0,46	46,00%
Превентивни преглед	Шеста/седма година живота (пред полазак у школу)	1	357	1,09	109,00%
Превентивни преглед	I, III, V и VII разред основне школе (у осмој, десетој, дванаестој, четрнаестој, години)	1	1139	0,82	82,00%
Превентивни преглед	I и III разред средње школе (у шеснаестој, осамнаестој, години)	1	646	0,91	91,00%
Контролни преглед	II, IV, VI, VIII разред основне школе (девета, једанаеста, тринаеста, петнаеста година) код деце са откривеним поремећајем при превентивним прегледима	1	381	0,26	26,00%
Контролни преглед	II и IV разред средње школе (у седамнаестој, деветнаестој години) код деце са откривеним поремећајем при превентивним прегледима	1	177	0,31	31,00%
Превентивни преглед труднице, први преглед до краја првог триместра трудноће	Трудница	1	98	0,35	35,00%
Ултразвучни преглед труднице у првом триместру трудноће	Трудница	1	98	0,35	35,00%
Прев. пр. након 6 до 8 недеља од порођаја	Жене после порођаја	1	48	0,17	17,00%
Превентивни гинеколошки преглед	Жене 15 и више година	1	2981	0,17	17,00%
Превентивни преглед	Одрасло становништво (од 19 до 34 година)	1/5	58	0,01	4,8%
Превентивни преглед	Одрасло становништво (од 35 и више година)	1/2	351	0,01	2,7%

На територији општине Кула, спроводе се организовани скрининг прегледи за рано откривање колоректалног карцинома, рано откривање кардиоваскуларног ризика, раног откривања дијабетеса типа 2 и рано откривање депресије.

Табела 10. Превентивни прегледи и скрининг програми одраслог становништва општине Кула 2020 године

Назив услуге	Групација становништва	Број посета по становнику према садржају и обиму превентивних мера у ПЗЗ	Број услуга	Број посета по становнику	Обухват (%)
Скрининг/рано откривање депресије	Старији од 18 година	1	1325	0,04	4,2
Скрининг/рано откривање дијабетеса типа 2	Одрасло становништво (од 45 и више година)	1/3	1423	0,07	20,60
Скрининг/рано откривање кардиоваскуларног г.	Одрасло становништво (мушкарци 35-69 год. жене 45-69 год.)	1/5	814	0,05	25,1
Скрининг/рано откривање рака дебелог црева	Одрасло становништво (од 50 до 74 година)	1/2	514	0,04	7,5

• Служба за здравствену заштиту одраслих

У службама за здравствену заштиту одраслог становништва на подручју општине Кула радило је током 2020 године 12 лекара и 29 здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом. Однос броја лекара и медицинских сестара-техничара износио је 0,4.

Број становника по једном лекару износио је 2630 (норматив – 1 лекар на 1600 становника), док се просечан број прегледа по кориснику кретао око 3,8. Током године регистровано је укупно 121293 прегледа, од чега 4489 превентивних и 116804 куративних. Просечан број посета по лекару на годишњем нивоу износио је 10107, што поремашује меру извршења – 7350 посета годишње.

Табела 11. Здравствена заштита одраслог становништва 2020 године

ЈЛС	Популација 19 и више	Број лекара	Број мед. сест.	Бр.стан на 1 лекара	Број превен. прегледа	Број. куративних прегледа	Укупно прегледа	Бр. пргледа по лекару
КУЛА	31560	12	29	2630	4489	116804	121293	10107

• Служба за здравствену заштиту предшколске деце

Здравствену заштиту деце предшколске доби на подручју општине Кула обезбеђивала су током 2020. године 4 лекара и 5 здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом. Однос броја лекара и медицинских сестара-техничара износио је 0,8.

По једном лекару долази у просеку 549 деце предшколске доби. Код лекара је током године забележено укупно 14428 посета, од тога 3162 превентивних и 11266 куративних посета. По једном детету остварено је у просеку 1,4 превентивних и 5,1 куративних прегледа. Просечан број посета по лекару износио је 3607 (мера извршења – 6300 посета годишње).

Табела 12. Здравствена заштита деце 2020 године

Општина	Број деце	Број лекара	Бр.мед. сестара	Бр.деце на 1 лек.	Превентивни прегледи		Куративни прегледи	
					укупно	По детету	укупно	По детету
КУЛА	2195	4	5	549	3162	1,4	11.266	5,1

Табела 13. Просечна оптерећеност лекара 2020 године

Општина	Број лекара	Укупан број прегледа	Број прегледа по лекару
КУЛА	4	14.428	3.607

• Служба за здравствену заштиту школске деце и омладине

У службама за здравствену заштиту школске деце и омладине на подручју општине Кула радила су претходне године 2 лекара, 4 здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом и један здравствени сарадник. Однос броја лекара и медицинских сестара-техничара је 0,5. На једног лекара у служби долази у просеку 2560 школске деце.

У току године остварено је укупно 15694 посета, док је по једном детету било 0,6 превентивних и 2,5 куративних посета. Просечна оптерећеност лекара на годишњем нивоу износила је 7847 посета, што премашује меру извршења – 6300 посета годишње.

Табела 14. Здравствена заштита школске деце и омладине 2020 године

Општина	Број деце	број лекара	Бр.мед. сестара	Бр.деце на 1 лек.	Превентивни прегледи		Куративни прегледи	
					укупно	по детету	укупно	по детету
КУЛА	5120	2	4	2560	2871	0,6	12.823	2,5

Табела 15. Просечна оптерећеност лекара 2020 године

Општина	Број лекара	Укупан број прегледа	Број прегледа по лекару
КУЛА	2	15.694	7.847

• Служба за здравствену заштиту жена

Заштиту здравља жена обезбеђивала су током 2020 године 2 лекара и 4 здравствена радника са вишом и средњом стручном спремом. Однос броја лекара медицинских сестара-техничара је 0,5.

На једног лекара долази у просеку 17161 жена старијих од 15 година. У ординацијама лекара регистровано је током године 7196 посета, од тога 6430 превентивних и 766 куративних посета. По једној жени остварено је свега 0,4 прегледа за годину дана. Годишњи број посета по лекару износио је 3598 (мера извршења – 6300 посета годишње).

Табела 16. Здравствена заштита жена 2020 године

Општина	бр.жена 15 и више год.	Број лекара	Бр.мед. сестара	Бр.жена на 1 лек.	ПРЕГЛЕДИ			
					превентивни прегледи	куративни прегледи	укупно	по 1 жени
КУЛА	17.161	2	4	8580	6430	766	7196	0,4

Табела 17. Просечна оптерећеност лекара 2020.

Општина	Број лекара	Укупан број прегледа	Број прегледа по лекару
КУЛА	2	7.196	3.598

• Служба хитне медицинске помоћи

У служби хитне медицинске помоћи радило је током године 6 лекара и 14 медицинских сестара/техничара. Остварено је укупно 10194 прегледа и пружено 13114 здравствених услуга.

• Поливалентна патронажна служба

У оквиру поливалентне патронажне службе радиле су у току године 2 медицинске сестре/техничари које су оствариле 1893 превентивних прегледа и 9 у оквиру здравственог васпитања.

3.4. Индикатори здравственог стања становништва

3.4.1. Очекивано трајање живота

Очекивано трајање живота на рођењу један је од најзначајнијих индикатора здравственог стања становништва, нарочито за међународна поређења. На подручју општине Кула овај показатељ за мушку новорођенчад износи 71,2 а за женску 77,6 година.

Табела 18. Очекивано трајање живота на рођењу у Републици Србији, Војводини и Западно-бачком округу 2019. године

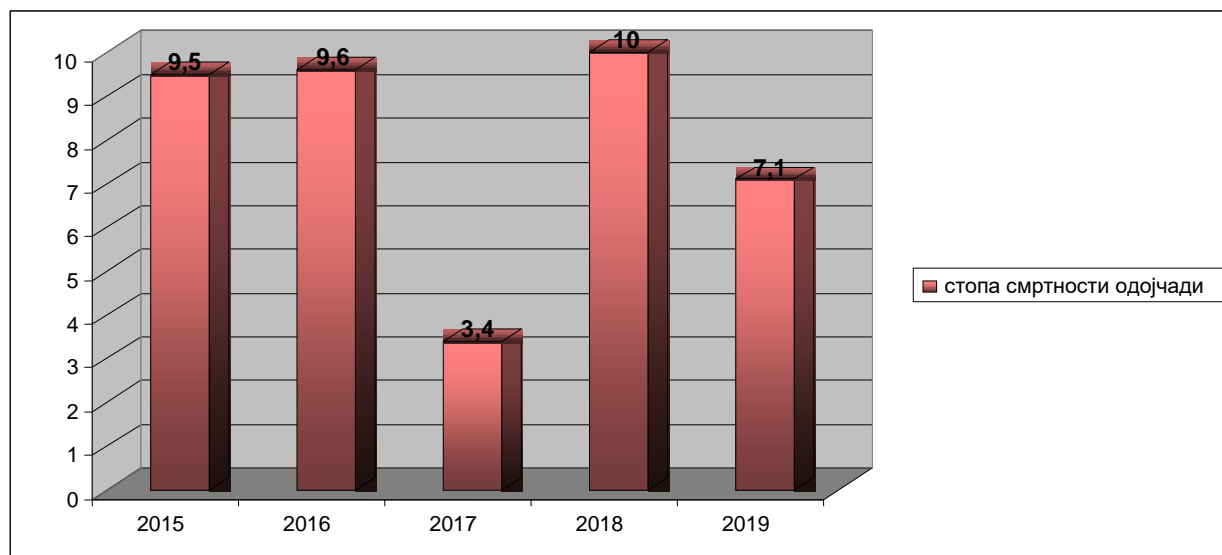
територија	Очекивано трајање живота на рођењу	
	мушкарци	жене
Република Србија	73,1	78,3
Војводина	72,0	77,9
Западнобачки округ	71,4	76,9
Апатин	70,1	76,8
Кула	71,2	77,6
Оџаци	71,3	76,7
Сомбор	71,7	76,9

Морталитет као негативна компонента природног кретања становништва делује на смањење укупног броја становника. Стопа морталитета резултат је деловања здравствених, биолошких и економских фактора па је стопа морталитета а нарочито морталитет одојчади значајан показатељ животног стандарда.

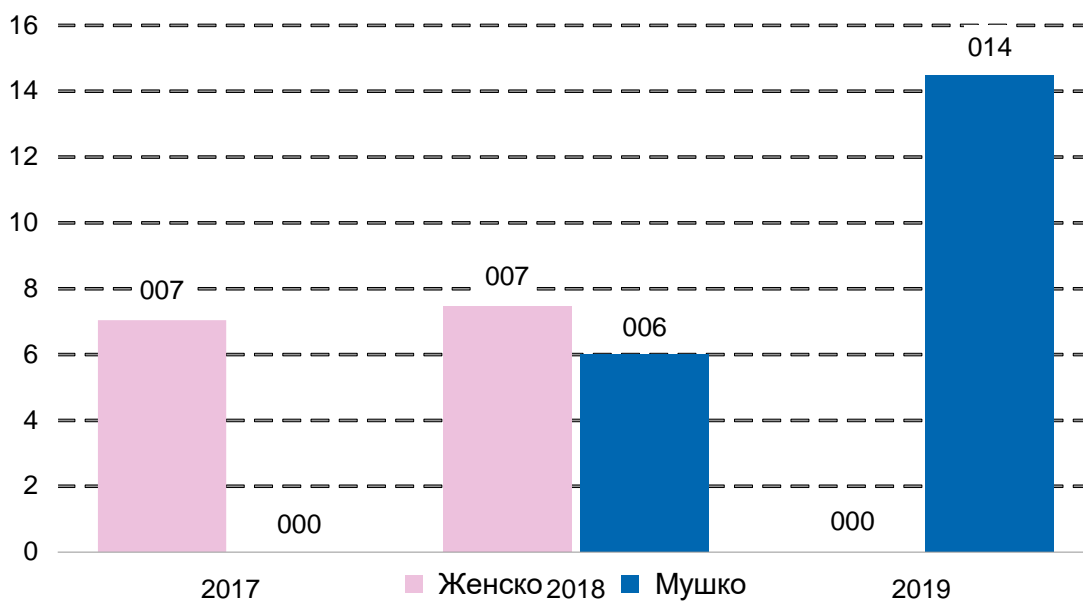
3.4.2. Смртност одојчади

Према подацима за 2019 годину стопа смртности одојчади износила је на подручју општине Кула (7,1/1000жив.). Иако вредност стопе варира по годинама, према мерилима СЗО, задржава се у оквирима ниских вредности.

Графикон 4. Стопа смртности одојчади на подручју општине Кула 2015-2019 године

Графикон 5. Стопа неонаталне смртности према полу 2017-2019. (Умрли на 1000 живорођених)

Табела 19. Стопе смртности, 2017–2019. деца млађа од годину дана (одојчад) и млађа од 7 дана

	Одојчад	Млађа од 7 дана
2017.	3.4	3.4
2018.	10.0	6.6
2019.	7.1	7.1

Извор: Витална статистика, РЗС

3.4.3. Структура узрока смрти

Кретање стопе смртности, уз стопе обољевања становништва, служи за оцену ефикасности здравствене заштите као и здравствених и социјалних прилика.

Током 2019. године на подручју општине Кула умрло је 684 лица, од тога 36 (53,2%) мушкараца и 320 (46,8%) жена. У односу на претходни период, нема значајнијих измена у кретању водећих узрока смрти.

Прво место у структури узрока смрти заузимају болести система крвотока са 414 умрлих и учешћем од 60,5%, док су на другом месту тумори са 141 умрлих или 20,6%. У поретку водећих узрока смрти следи група симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (4,7%), затим група повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (3,5%) и болести система за дисање (2,9%).

Табела 20. Структура узрока смрти на подручју општине Кула 2019 године

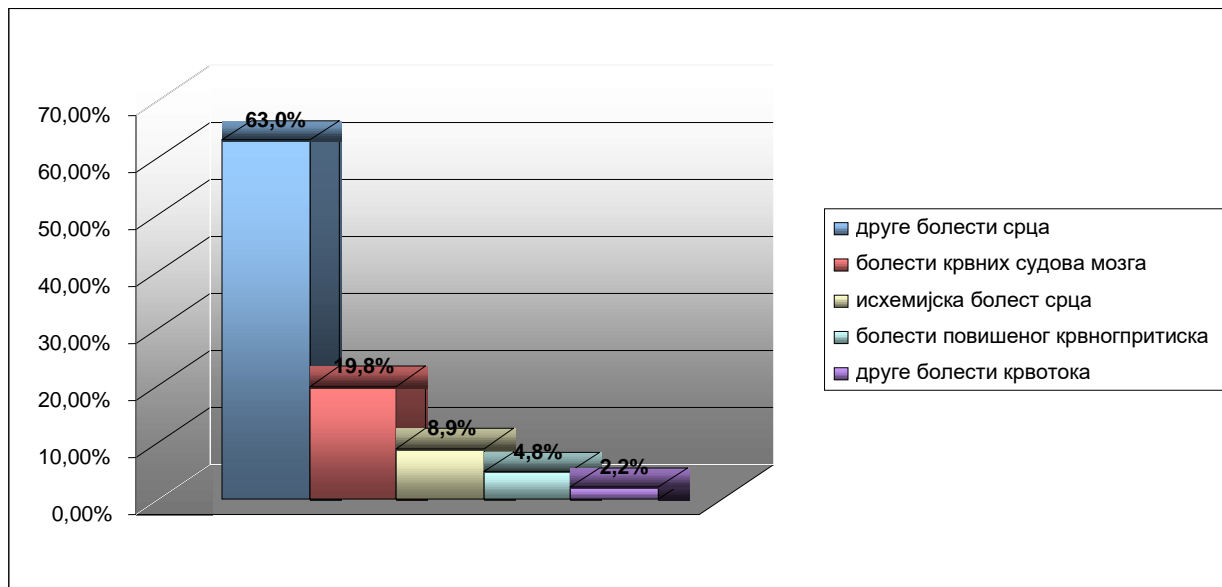
Група болести	Број умрлих	%	Стопа на 100.000ст.
болести система крвотока	414	60,5	1057,7
тумори	141	20,6	360,2
симптоми, знаци и патол. клинички и лаб. налази	32	4,7	81,7
повреде, тровања и последице деловања спољних фактора	24	3,5	61,3
болести система за дисање	20	2,9	51,1
остало	53	7,7	135,4
У К У П Н О	684	100,0	1747,5

Највећи социјално-медицински значај у умирању као и у обољевању становништва имају болести система крвотока и малигнитети.

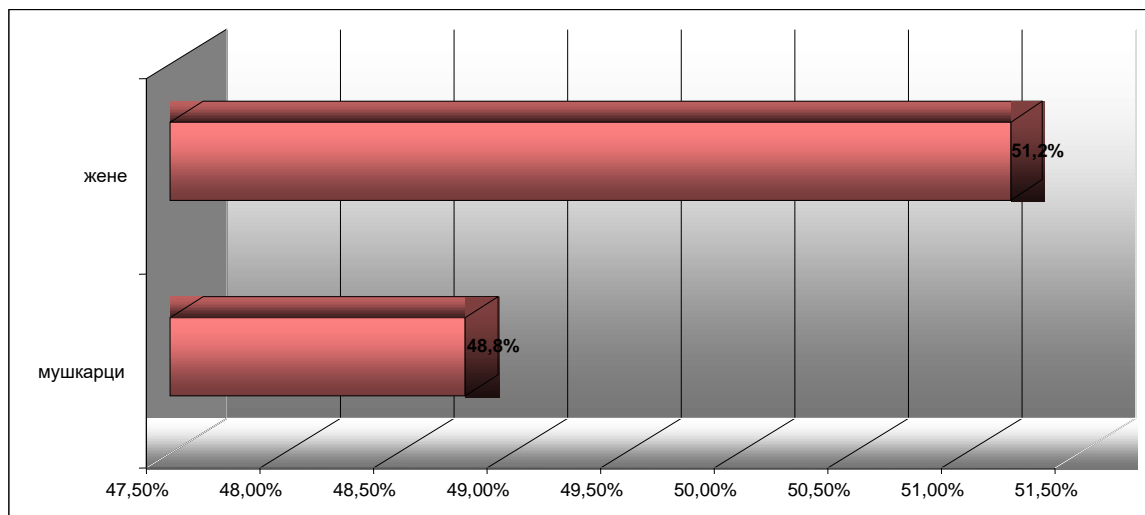
• Болести система крвотока

Од болести система крвотока умрло је током 2019 године 414 особа, од чега 202 или 48,8% мушкараца и 212 или 51,2% жена. Водећи узроци смрти били су из подгрупе друге болести срца - кардиомиопатије, срчана инсуфицијенција и поремећаји срчаног ритма са уделом од 63,0% а потом следе болести крвних судова мозга са 19,8% и исхемијска болест срца са 8,9%.

Графикон 6. Умрли од болести система крвотока према узроку смрти 2019 године

Графикон 7. Структура умрлих од болести система крвотока по полу 2019 године

У структури умрлих према узроку смрти и полу, водеће дијагнозе су исте и код мушкараца и жена, при чему доминирају друге болести срца, болести крвних судова мозга и исхемијска болест срца.

Табела 21. Умрли од болести система крвотока према узроку смрти 2019 године – мушкарци

УЗРОК СМРТИ	БРОЈ УМРЛИХ	
	број	%
Друге болести срца	128	63,4
Болести крвних судова мозга	39	19,3
Исхемијска болест срца	21	10,4
Болести повишеног крвног притиска	6	3,0
Друге болести крвотока	6	3,0
Остало	2	1,0
УКУПНО	202	100,0

Табела 22. Умрли од болести система крвотока према узроку смрти 2019 године – жене

УЗРОК СМРТИ	БРОЈ УМРЛИХ	
	број	%
Друге болести срца	133	62,7
Болести крвних судова мозга	43	20,3
Исхемијска болест срца	16	7,5
Болести повишеног крвног притиска	14	6,6
Друге болести крвотока	3	1,4
Остало	3	1,4
УКУПНО	212	100

• Тумори

Од малигнух обољења умрло је у 2019 години 141 лице, од чега 77 или 54,6% мушкараца и 64 или 45,4% жена. Што се тиче структуре морталитета, већи је проценат умирања мушке него женске популације.

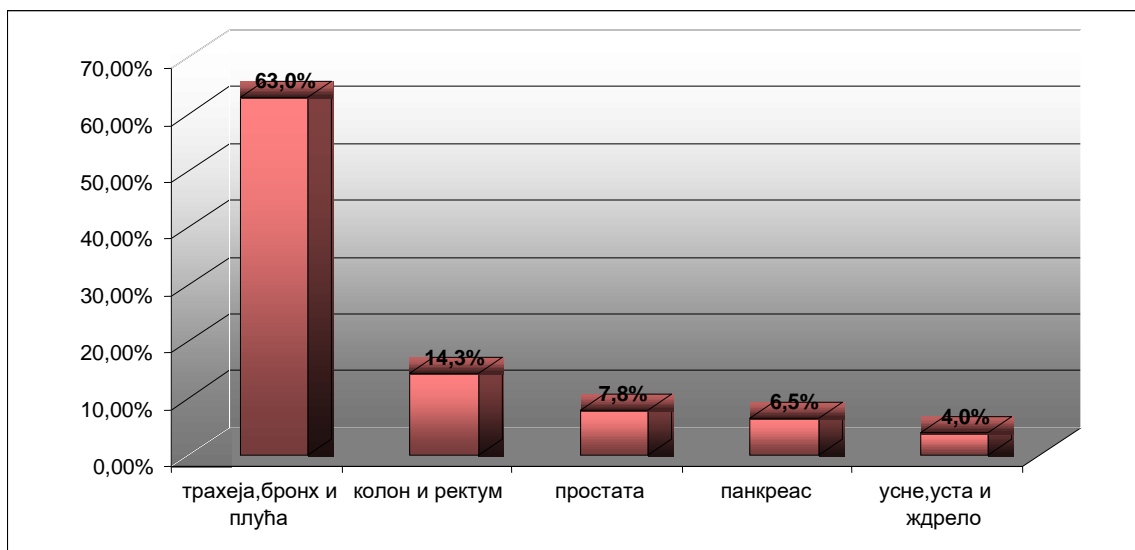
Водећи узроци смрти према локализацији малигнух тумора код мушкараца су:

- тумори трахеје, бронха и плућа (23 умрлих или 29,9%)
- тумори колоне и ректума (11 умрлих или 14,3%)
- тумори простате (6 умрлих или 7,8%)

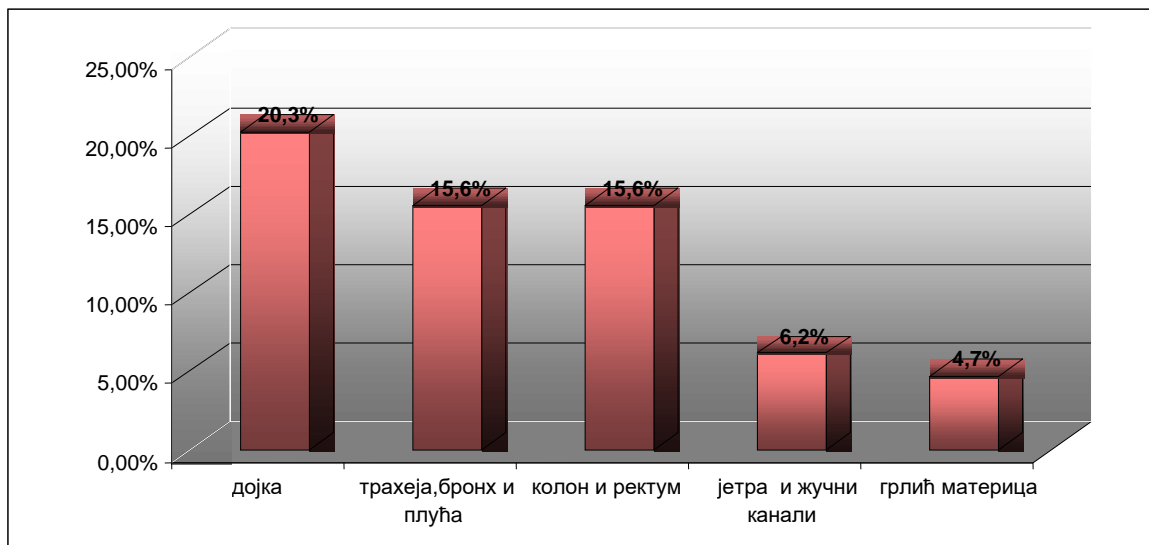
Водећи узроци смрти према локализацији малигнух тумора код жена су:

- малигни тумор дојке (13 умрлих или 20,3%)
- тумори трахеје, бронха и плућа (10 умрлих или 15,6%)
- тумори колона и ректума (10 умрлих или 15,6%)

Графикон 8. Умрли према локализацији малигнух тумора 2019 године – мушкарци

Графикон 9. Умрли према локализацији малигнух тумора 2019 године – жене

- **Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази**

На трећем месту водећих узрока смрти налази се група симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази са 32 умрлих или 4,7% укупне смртности. Позиција ове групе болести у структури морталитета указује на потребу унапређења квалитета података у вези са утврђивањем узрока смрти и примењене класификације болести, повреда и узрока смрти.

- **Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора**

Четврто место у структури узрока смрти заузима група повреде, тровања и последице деловања спољних фактора са 24 умрлих или 3,5%. У овој групи болести водећи узроци смрти били су: повреде главе, врата, грудног коша и трбуха (41,7%), друге повреде и тровања (41,7%)

- **Болести система за дисање**

На петом месту структуре узрока смрти налазе се болести система за дисање са 20 умрлих или 2,9%. У оквиру ове групе болести водећи узроци смрти били су: хроничне болести доњег дела система за дисање (60,0%) и запаљење плућа (40,0%).

3.4.4. Обољевање становништва

3.4.4.1. Водеће групе болести у службама примарне здравствене заштите

- **Служба за здравствену заштиту одраслих**

У структури обољевања одраслог становништва на подручју општине Кула током 2020 године најчешће је регистрована група фактора који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом која чини 30,0% укупног морбидитета. Више од половине дијагноза ове групе (70,4%) чине лица у здравственим службама из других разлога.

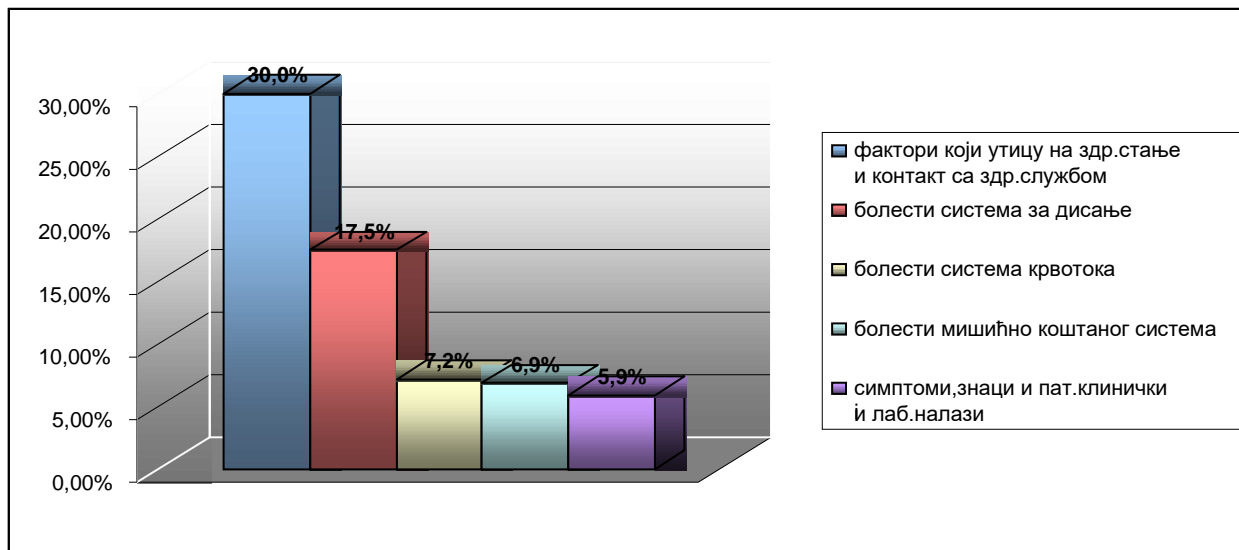
На другом месту по учесталости су болести система за дисање. Удео ових болести у укупном морбидиту службе опште медицине у 2020 години износио је 17,5%. Најчешће регистроване дијагнозе биле су: акутно запаљење ждрела и крајника (35,6%), акутне инфекције горњих респираторних путева (33,0%) и упала плућа (8,2%).

Кардиоваскуларна обољења заузимају треће место и чине 7,2% укупног морбидитета у службама опште медицине. Међу њима доминирају: хипертензија (48,5%), друге болести срца (10,8%) и друге исхемијске болести срца (6,7%).

Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива заузимају четврто место са 6,9% учешћа у укупном обољевању. У оквиру ове групе болести најзаступљеније дијагнозе биле су: друга обољења леђа (60,4%), дегенеративна обољења зглобова (15,3%) и болести меког ткива (9,7%).

На петом месту налази се група симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази која чини 5,9% укупног морбидитета.

Графикон 10. Водеће групе болести у служби за здравствену заштиту одраслих на подручју општине Кула 2020. године

▪ Служба за здравствену заштиту деце

У регистрованом морбидитету деце предшколског узраста најзаступљенија је група фактора који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом са учешћем од 55,8%.

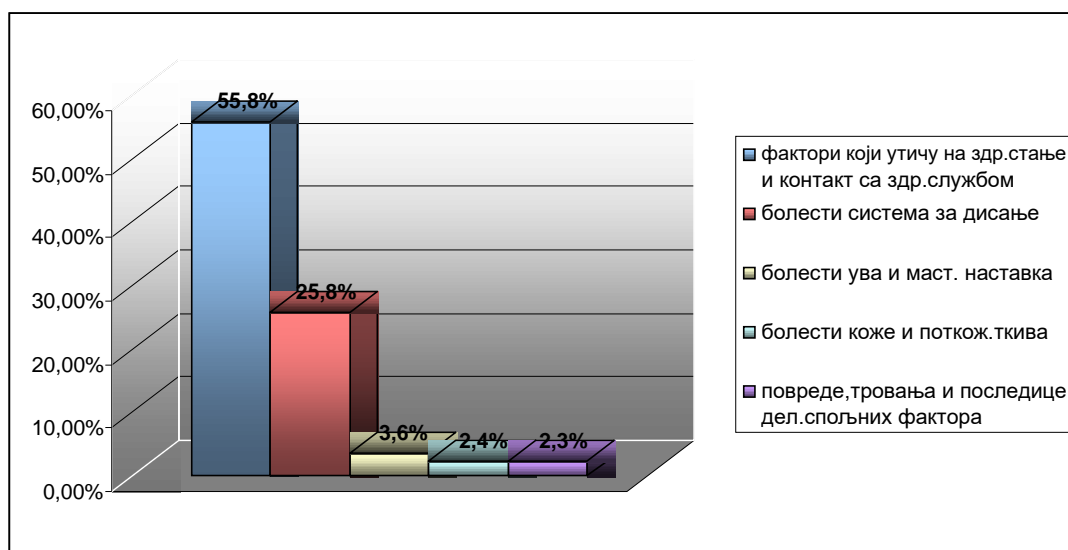
Респираторна обољења су на другом месту са учешћем од 25,8% а најчешће дијагнозе у оквиру ове групе болести су: акутне инфекције горњих респираторних путева (44,5%), акутно запаљење ждрела и крајника (29,4%) и акутни бронхитис и бронхиолитис (15,4%).

У поретку водећих група болести следе болести ува и мастоидног наставка са 3,6%. У овој групи болести најчешће су дијагностиковане болести средњег ува и мастоидног наставка са 92,2%.

На четвртном месту у структури обољевања деце су болести коже и поткожног ткива са уделом од 2,4%. Међу овим обољењима најчешће су се јављале друге болести коже и поткожног ткива (68,3%).

На петом месту је група повреде, тровања и последице деловања спољних фактора са 2,3% у укупном морбидитету. У овој групи болести најзаступљеније су: друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде (67,6%), опекотине и нагризи (11,0%) и преломи дугих костију уда (6,6%).

Графикон 11. Водеће групе болести у служби за здравствену заштиту предшколске деце на подручју општине Кула 2020 године

▪ Служба за здравствену заштиту школске деце и омладине

У здравственој заштити школске деце и омладине на подручју општине Кула током 2020 године најчешће су регистроване болести система за дисање која чине 36,1% укупног морбидитета службе. Најчешће дијагнозе из ове групе болести биле су: инфекције горњих респираторних путева (40,0%) акутно запаљење ждрела и крајника (33,6%) и акутни бронхитис и бронхиолитис (8,4%).

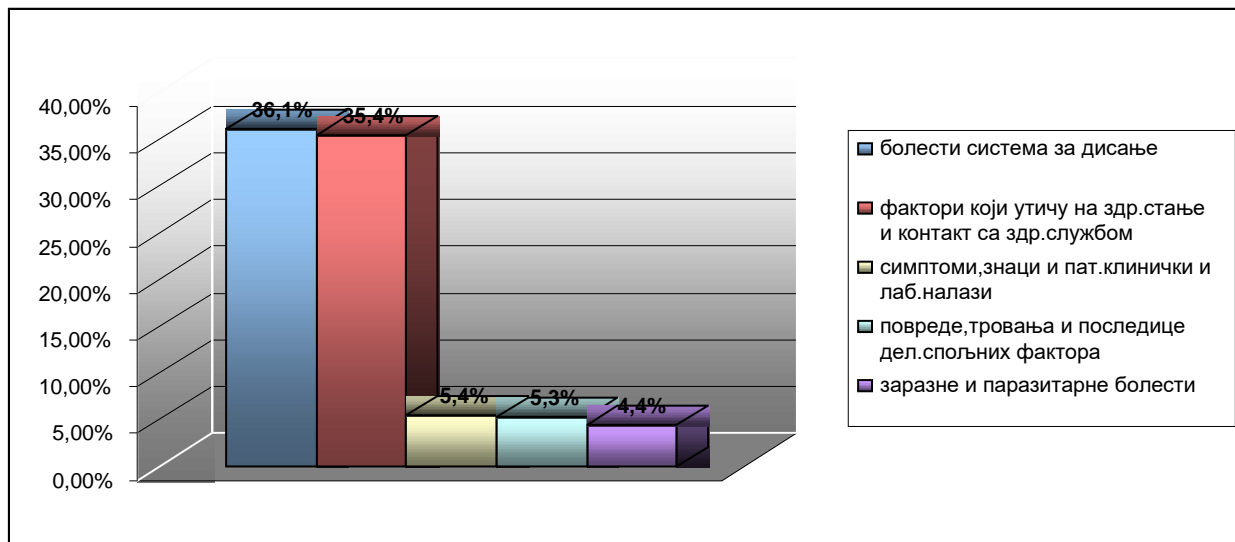
Друго место заузима група фактора који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом са уделом од 35,4%.

На трећем месту је група симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази са учешћем од 5,4%.

На четвртном месту налази се група повреде, тровања и последице деловања спољних фактора са 5,3% у укупном морбидитету. У овој групи болести најзаступљеније су: друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде (65,4%), специфична и вишеструка уганућа, расцепи и утиснућа (16,2%) и преломи дугих костију уда (12,1%).

Пето место у структури обољевања заузимају заразне и паразитарне болести са 4,4%. Најзаступљеније дијагнозе биле су: друге заразне болести (42,1%), друге вирусне болести (36,1%) и микозе (6,4%).

Графикон 12. Водеће групе болести у служби за здравствену заштиту школске деце и омладине на подручју општине Кула 2020 године

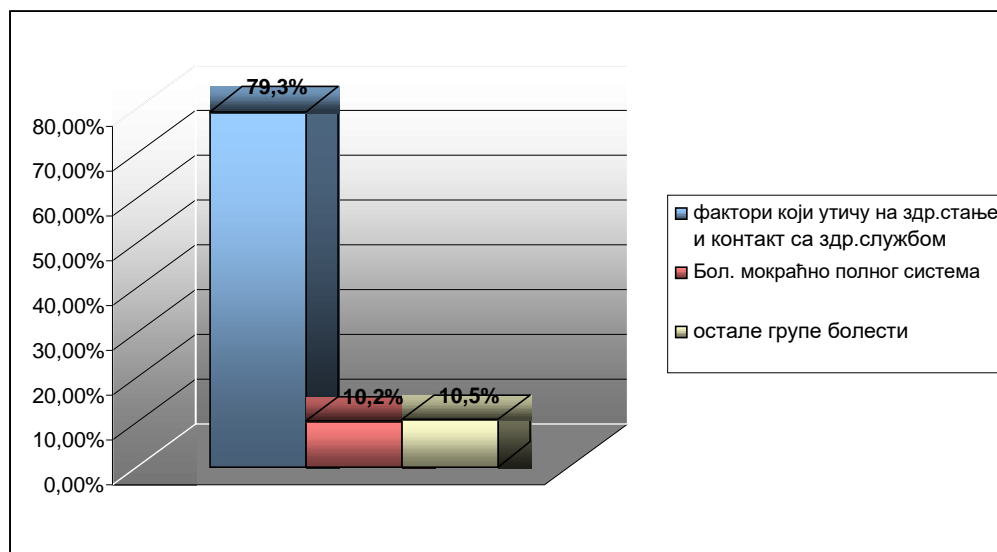

▪ Служба за здравствену заштиту жена

У служби за здравствену заштиту жена најчешће је присутна група фактора који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом чији је удео у укупном морбидитету 2020 године износио 79,3%.

Болести мокраћно-полног система чине 10,2% регистрованог морбидитета. У оквиру ове групе болести најзаступљеније дијагнозе биле су: друга запаљења женских карличних органа (34,7%), поремећаји менструације (19,2%) и болести дојке (11,2%). Заступљеност осталих група болести које улазе у пет водећих је много мања - група трудноћа, рађање и бабиње, тумори и група симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази.

Графикон 13. Водеће групе болести у служби за здравствену заштиту жена на подручју општине Кула 2020 године

3.5. Индикатори детерминанти здравља

Пушење, неправилна исхрана и недовољна физичка активност заједнички су фактори ризика за готово сва водећа хронична незаразна обољења.

Пушење као фактор ризика

Процењује се да је пушење узрок настанка скоро 10% свих болести срца и крвних судова. Пушачи имају двоструко до троструко виши ризик за појаву срчаног и možданог удара у поређењу са непушачима. Ризик је већи уколико је особа почела да пуши пре 16. године живота, расте са годинама и виши је код жена пушача него код мушкараца пушача.

У року од две године од престанка пушења, ризик од исхемијских болести срца се знатно смањује, а у року од 15 година од престанка пушења ризик од кардиоваскуларних обољења се изједначаје са ризиком који постоји код непушача.

У свету има милијарду свакодневних пушача дувана. Највиша учесталост свакодневних пушача дувана забележена је у европском региону (31%). Најнижа учесталост је у афричком региону (10%). Изложеност пасивном пушењу проузрокује смрт 600.000 људи сваке године, а од тог броја 28% су деца. У Србији свакодневно конзумира дуванске производе 32,6% мушкараца и 25,9% жена.

Престанак пушења значајно доприноси побољшању здравља. У року од две године од престанка пушења, ризик од коронарне болести срца се значајно смањује. После 15 година након престанка пушења, ризик од болести срца и крвних судова враћа се на ризик непушача.

Неправилна исхрана као фактор ризика

Утврђена је повезаност високог уноса засићених масти, трансмасти и соли, као и низак унос воћа, поврћа и рибе са ризиком за настанак кардиоваскуларних болести. Сматра се да је недовољан унос воћа и поврћа одговоран за настанак 20% свих болести срца и крвних судова. Прекомерна телесна маса и гојазност у децјем узрасту повећавају ризик за настанак срчаног и можданог удара пре 65. године живота за три до пет пута. Учестало конзумирање високоенергетских намирница, као што су прерађене намирнице богате мастима и шећерима, доводи до уљима смањује ризик од настанка коронарне болести срца.

Правилна исхрана може да допринесе одржавању пожељне телесне масе, пожељног липидног профила и нивоа крвног притиска.

Гојазност је уско повезана са главним кардиоваскуларним факторима ризика као што су повишен крвни притисак, нетолеранција глукозе, дијабетес типа 2 и дислипидемија. Према резултатима истраживања здравља становништва Србије 2013. године, на основу измерене вредности индекса телесне масе, више од половине становништва узраста од 15 година и више било је прекомерно ухрањено (56,3%), односно 35,1% становништва је било предгојазно и 21,2% становништва гојазно. Гојазност је код оба пола била приближно исто распрострањена (мушкарци 20,1% и жене 22,2%).

Недовољна физичка активност као фактор ризика

Недовољна физичка активност је четврти водећи фактор ризика умирања. Људи који су недовољно физички активни имају 20 до 30% већи ризик од свих узрока смрти у односу на оне који су физички активни најмање 30 минута већи број дана у току недеље. У свету је недовољна физичка активност заступљена код 31% одраслог становништва, а у Србији је недовољно физички активно 44% одраслих.

Укупно конзумирање алкохола

Не постоји евиденција нити је рађено истраживање на тему пушење и конзумирања алкохола као ни превентивне здравствене активности, што би свакако у сарадњи са Завод за јавно здравље требало трело организовати додатна истраживања на ову тему. Ово је веома важно када на локалном нивоу немамо расположиве податке који доказују нашу перцепцију о неком проблему.

4. Показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести

4.1. Здравствено васпитне активности

Активности унапређења здравља најчешће се спроводе путем здравственог васпитања и акција промоције здравља у заједници- кампање:

- Европска недеља превенција карцинома грлића материце,
- Национални дан без дуванског дима,
- Национални дан борбе против рака дојке,
- Светски дан здравља,
- Светски дан промоције физичке активности
- Светски дан без дуванског дима
- Светски дан сећања на преминуле од ХИВ-а
- Међународни дан деце жртава насиља,
- Међународни дан младих,
- Светски дан срца,
- Светски дан старих
- Окотбар-месец правилне исхране,
- Пинк октобар – превенција рака дојке,
- Европски дан правилне исхране и кувања са децом,
- Светски дан квалитета,
- Европска недеља тестирања на ХИВ и хепатитис,
- Светски дан борбе против ХИВ/АИДС,
- 130.година Црвеног крста
- Покрајинско такмичење ЦК у пружању прве помоћи

У дому здравља Кула током 2020 године, у складу са околностима везаним за пандемију корона вируса, радјене су индивидуалне методе здравствено-васпитног рада приликом посета лекару. У служби за здравствену заштиту предшколске деце урађено је 248 индивидуалних метода, школске деце и омладине 18 и одраслих 1468.

4.2. Превенција и контрола заразних болести

4.2.1. Структура заразних болести у општини Кула у 2020 години

У структури заразних болести у 2020. години на територији општине Куле водеће место (не рачунајући КОВИД19) заузимају Enteritis salmonellosa, Hepatitis B chronica и Hepatitis C chronica са инциденцом од по 4.64 /100 000 становника .

Табела 23. Структура заразних болести према учесталости, у општини Кула у 2020 години

Р.број	Заразна болест	Број оболелих	Inc/100 000
1.	Enteritis salmonellosa	2	4.64
2.	Hepatitis B chronica	2	4.64
3.	Hepatitis C chronica	2	4.64
4.	Tuberculosis pulmonis	1	2.32
5.	Infectio chlamydialis modo sexuali	1	2.32
	УКУПНО	8	18.56

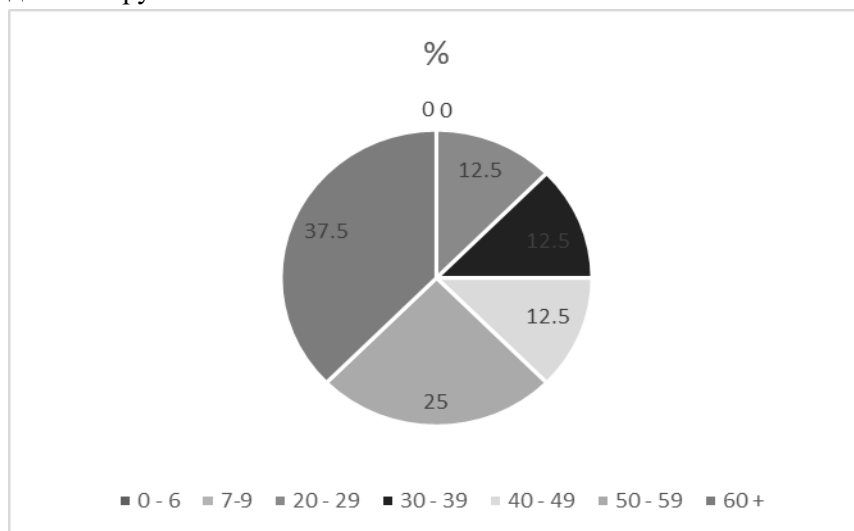
4.2.2. Број оболелих особа по добним групама у укупном пријављивању заразних болести у општини Кула у 2019 години

У укупном пријављивању оболелих особа од заразних болести најзаступљенија је добна група преко 60 година са учешћем од 37.50 % у укупном обољевању.

Табела 24. Оболели од заразних

Ред. бр.	Добна група	Број оболелих	%
1	0 - 6	0	0.00
2	7 - 9	0	0.00
3	20 - 29	1	12.50
4	30 - 39	1	12.50
5	40 - 49	1	12.50
6	50 - 59	2	25.00
7	60 +	3	37.50
	Укупно	8	100.00

Графикон 14. Учешће оболелих по добним групама болести по добним групама

У општини Кула је у току 2020. године, а на основу важећих законских прописа, новог правилника о пријављивању и проглашењу епидемије SARS-CoV-2, укупно пријављено 1108 случајева заразних болести, без обољења сличних грипу. Од тог броја на обољење КОВИД19 отпада укупно 1100 пријава.

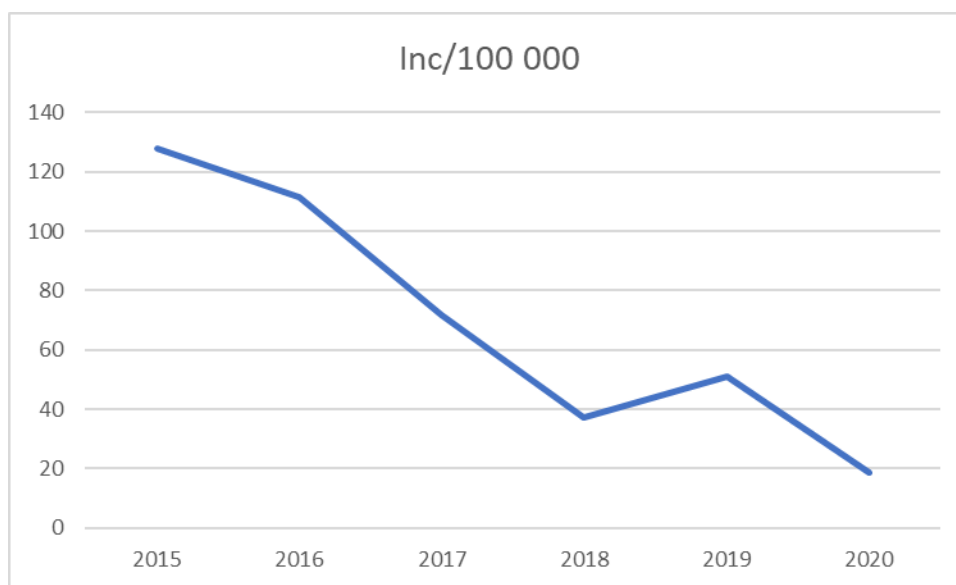
Умрло је укупно 55 особа, сви од последица заражавања вирусом SARS-CoV-2. Надзор над ОСГ прати се на посебном обрасцу од 01 - 20. календарске недеље и од 40 - 52. календарске недеље, али у 2020. години надзор је вршен током целе године, а кроз исти евидентирано је укупно 734 пријављених обољења сличних грипу.

У 2020. години спроведен је појачан надзор над пријављивањем обољења КОВИД19 због проглашења епидемије у Републици Србији.

Табела 25. Инциденца и морталитет заразних болести у општини Кула у периоду од 2015 - 2020. године без ОСГ и без ЦОВИД19 обољења

Година	Број оболелих	Inc/100 000	Број умрлих	Mt/100 000
2015	55	127.61	3	6.96
2016	48	111.37	1	2.32
2017	31	71.92	1	2.32
2018	16	37.12	1	2.32
2019	22	51.04	0	0.00
2020	8	18.56	0	0.00

Графикон 15. Инциденца заразних болести у општини Кула у периоду од 2015 - 2020. године, без ОСГ

4.3. Пандемија корона вируса

Пандемија корона вируса током 2020 године усмерила је приоритете здравствених установа на спровођење свих потребних активности на спречавање и ширење епидемије у складу са проглашењем епидемије - САРС-ЦоВ-2.

- НАРЕДБА О ПРОГЛАШЕЊУ ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ЦОВИД-19 ("Сл. гласник РС", бр. 37/2020)

- Завод за јавно здравље Сомбор као регионална превентивна здравствена установа у спровођењу свих неопходних активности координирао је рад свих здравствених установа нашег региона.
- На територији Западнобачког округа постоје 4 респираторне амбуланте, у свакој општини по једна, а њихов рад је организовао надлежни дом здравља.
- У Сомбору постоји регионална болница која покрива потребе целог округа и она се налази у ковид режиму.
- У зависности од потреба пружена је стручно-методолошка и друга потребна помоћ за 6 установа Западно-бачког округа, ОБ Сомбор и Бања Јунаковић. На дневном нивоу се вршила комуникација усменим и писменим путем везано за спречавање ширења епидемије новог корона вируса.
- Свакодневно се комуницирало са представницима старачких домова, 3 дома за стара лица и 1 дом за пензионере. У зависности од потребе, писаним или усменим путем се достављала стручно методолошка помоћ. Вршило се заказивање односно тестирање лица која треба да се врате на посао као и тестирање лица која треба да изађу из изолациј, а смештена су у старачком дому, односно вршило се PCR тестирање особа пре пријема у те установе на територији целог округа.
- Мере за спречавање и ширење болести дате су и многим другим установама на територији Западно-бачког округа било писаним или усменим путем, директно или индиректно преко Кризног штаба.
- У неколико наврата су писане процедуре за организовање рада у позоришту, за одржавање културних манифестација на територији Града Сомбора, препоруке за одржавање манифестација у Културном центру, препорука за одржавање обуке у ПУ „Бамби“ у Кули, одржавање манифестације „У бојама деце“ у Сомбору, свакодневна сарадња и договарање о раду појединих институција, телефонске консултације везане за проблеме рада фирми за време трајања епидемије.

- У наведеном периоду урађени су текући извештаји и анализе у вези са актуелном епидемиолошком ситуацијом са предлогом мера
- У Заводу за јавно здравље Сомбор се спроводи тестирање на КОВИД-19 где се поред заказивања преко еУправе заказивање врши и телефонским путем на лични захтев за наше и стране држављане. Од тестирања ради се PCR, антгенско и серолошко тестирање.
- Микробиолошка лабораторија Завода за јавно здравље почела је радити RT PCR тестове на SARS CoV-2 27.04.2020. године, као први Завод у Србији (сем Института за јавно здравље) а убрзо после тога и брзе имуносеролошке тестове.
- Сва лица која су била на тестирању уводе се у Ковид базу а после извршене анализе, добијени резултати се разводе у Ковид бази, као и у сопственом ЈЛС.
- Поред Ковид базе постоје и протоколи на нивоу наше установе у којима се заводи свака тестирана особа а оболели се уносе још у базу која је заједничка за територију целе Војводине.
- На објављене бројеве телефона за становништво, заказивање свакодневно спроводе запослени у Центру за контролу и превенцију болести и дају потребне информације о имунизацији.
- Спроводе се активности на узимању узорак сумње на постојање болести КОВИД 19 из болнице и домова здравља
- Врши се узимање епидемиолошких анкета код потврђених случајева оболелих особа у болници и ван болнице
- Обавља се набавка и преузимање тестова за све три врсте тестирања, као и дистрибуирање тестова домовима здравља, општој болници, старачким домовима и Бањи Јунаковић.
- Ради се активно на набавци вакцине, њеном преузимању и даљој дистрибуцији.
- Врши се по потреби међуокружна и међуопштинска прерасподела вакцина.
- Свакодневно се извештава о залихама вакцина са територије нашег округа.
- Град Сомбор и 3 општине наше територије, свакодневно добијају извештај о броју новооболелих случајева са њихове територије, па се на тај начин прати преваленца.

У току трајања епидемије спровођене су и следеће активности:

- Организовано тестирање запослених, како у нашој тако и у другим установама, преко привредног регистра. Кризни штаб је добијао податке о фирмама нашег округа и тако спроводио организовану имунизацију. Одлазило се у насељена места и вршила имунизација сеоског становништва, Ромске популације као и одлазак на кућну адресу у домаћинства код непокретних лица.
- Консултације са фирмама и предузећима уз давање препорука за спречавање ширења епидемије.
- Обилазак транзиторно-мигрантског центра уз давање препорука.
- Обављање редовне недељне дезинфекције у ТПЦ у Сомбору и Суботици.
- Комуникација и сарадња са Кризним штабом Града Сомбора.
- Спроведене су и здравствено васпитне активности (медијска појављивања).
- Кроз писане медије и јавна појављивања активно се учествовало на едукацији становништва која је била у вези са инфекцијом новим корона вирусом, начином заштите и значајем имунизације.

Табела 26. Резултатима тестирања на присуство вируса САРС-ЦоВ-2 од почетка епидемије закључно са 04.05.2021

	Real Time PCR pozitivni			брзи антигенски тест - ПОЗИТИВНИ			БРОЈ ПОЗИТИВНИХ УКУПНО		
	2020	2021	УКУПНО +	2020	2021	УКУПНО +	2020	2021	УКУПНО +
СОМБОР	780	186	966	828	1502	2330	1608	1688	3296
АПАТИН	137	47	184	677	788	1465	814	835	1649
КУЛА	312	95	407	792	2034	2826	1104	2129	3233
ОЦАЦИ	237	29	266	576	836	1412	813	865	1678
УКУПНО	1466	357	1823	2873	5160	8033	4339	5517	9856

4.4. Имунопрогилакса заразних болести у општини Кула у 2020.

У 2020. години у општини Кула није постигнут задовољавајућ обухват обвезника у примовакцинацији (> 95 %) код вакцинације ММР вакцином.

Табела 27. Регистровани обухват лица обавезним имунизацијама у општини Кула у 2020. години (примовакцинација)

Вакцина	Број обвезника	Број вакцинисаних	% обухвата
DTaP-IPV-HiB	291	289	99.31
MMR	294	267	90.81
Hepatitis B	291	284	97.59
Pneumokokna konjugovana	291	286	98.28

У 2020 години у општини Кула није постигнут задовољавајући обухват (>95%) ДТ вакцином у ревакцинацији. Обухват ревакцинацијом је значајно испод прихватљивог минимума од 95% и износи 62.06%.

Табела 28. Регистровани обухват лица обавезним имунизацијама у општини Кула у 2020.години (ревакцинација)

ВАКЦИНА	БРОЈ ОБВЕЗНИКА	БРОЈ ВАКЦИНИСАНИХ	% ОБУХВАТА
DTaP-IPV-HiB	294	289	98.30
DT - у 7. години	311	193	62.06
dT - у 14. години	352	352	100.00
Polyo - у 7. години	311	311	100.00
Polyo - у 14. години	352	352	100.00
MMR - у 7. години	311	311	100.00

4.4.1. Разлози неимунизације

Током 2020 године на територији општине Кула укупно је регистровано 178 пропуштених вакцинација. Пропуштене вакцинације се односе на све вакцине које недостају код сваког обвезника. Имајући у виду да један обвезник може да има једну или више недостајућих доза вакцина, број неимунизованих обвезника је мањи, али се овим начином евидентирања не може регистровати.

Разлози због којих није спроведена имунизација неком од припадајућих вакцина, сврстани су у медицинске (контраиндикације) и немедицинске (остали).

Медицинских разлога пропуштених вакцинација на територији општине Кула у 2020. години има код 28 пропуштених вакцина и односи се већим делом на присуство акутне болести 85.71%, а мањим делом на стање смањеног имунитета 14.29%.

Водећи разлози пропуштених имунизација су немедицинске природе. У 78.66% случајева одређена вакцина није дата због тренутног недостатка вакцине, односно због неодазивања обвезника - 21.34% пропуштених вакцина

Табела 29. Обухват вакцинације против обољења COVID- 19 уЗБО закључно са 15.08.2021.

	Број особа које су ревакцинисане	Особе које чекају ревакцину (другу дозу)
ДЗ СОМБОР	29998	670
ОБ СОМБОР	1618	0
ДЗ АПАТИН	8373	220
ДЗ КУЛА	12530	439
ДЗ ОЦАЦИ	9439	320
УКИПНО ОКРУГ	61958	1658

5. Социоекономски услови

5.1. Образовна структура

Образовна структура становништва један је од најзначајнијих социоекономских показатеља на одређеној територији. Према резултатима Пописа становништва из 2011 године, на подручју општине Кула без школске спреме било је 873 (2,36%) лица а са непотпуним основним образовањем 4261 (11,53%). Основно образовање имало је 7306 (19,77%), средње 20796 (56,27%), више (%) и високо 2297 (6,21%).

Табела 30. Становништво 15 и више година према школској спреми и полу према Попису 2011 године

	Укупно и по полу	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
У	36957	873	4261	7306	20796	1384	2297	40
М	17923	149	1349	3236	11371	731	1068	19
Ж	19034	724	2912	4070	9425	653	1229	21

5.2. Запосленост и зараде

Укупан број запослених на подручју општине Кула износио је у 2019 години 10597, од тога 5809 или 54,82% мушкараца и 4788 или 45,18% жена. Учешће добне групе 15-29 година у укупном броју запослених износило је 16,5%. Стопа запослености износила је у 2019 години 271 на 1000 становника.

Табела 31. Регистрована запосленост према општини пребивалишта 2019 године

Општина	Број запослених	Од тога		Учешће запослених 15-29 у укупној запослености	Стопа на 1000 становника
		мушкарци	жене		
КУЛА	10597	5809	4788	16,5	271

Просечна зарада по запосленом на територији општине Кула износила је у 2019 години 44662 динара.

Табела 32. Просечна зарада по запосленом на подручју општине Кула 2019 године (хиљ.РСД)

2015	2016	2017	2018	2019
38155	38459	39057	41039	44662

Просечан број лица на евиденцији НСЗ службе Кула за 2020 децембар је 2.847 лица, од тога 1.408 су жене. Наведени подаци показују да се број лица на евиденцији смањује, мањим делом због запошљавања, а већим делом због одлива становништва и миграција према већим градовима. Тренд миграције становништва је изражен последњих деценија, млађа популација становништва претежно се сели у веће градове. Последњих година велики број људи одлази у иностранство на привремени рад.

Континуирано привлачење иностраних инвеститора представља значајан мотив за домаће улагаче, али и реалну шансу за запослење. У одељку у вези са индустријском зоном Блок бб Кула, истакнуте су *greenfield* инвестиције.

Кључни елементи политике запошљавања усмерене ка повећању запослености су: подршка страним директним инвестицијама, подршка предузетништву и унапређење финансијских подстицаја да би се рад више исплатио. Таква политика треба да доведе до стабилног раста запослености, повећања продуктивности, спречавања искључености са тржишта рада, отварање нових радних места, веће улагање у људски капитал и подстицање социјалне инклузије на тржишту рада.

Поред Националне службе за запошљавање - Службе Кула, која је носилац политике запошљавања на територији општине, 30.12.2008. године Одлуком Скупштине општине Кула основан је Савет за запошљавање општине Кула, као саветодавно тело, које оснивачу даје мишљења и препоруке у вези питања од интереса за унапређење запошљавања и то: плановима запошљавања, програмима и мерама активне политике запошљавања, прописима из области запошљавања и другим питањима у области запошљавања. На седници Савета за запошљавање, одржаној 18. децембра 2019. године усвојено је да се састанцима савета придруже чланови Савета за привреду општине Кула, директори средњих школа и други актери за које се сматра да су од важности за израду Локалног акционог плана за запошљавање како би се побољшали услови за запошљавање на територији општине Кула (Локално партнерство за запошљавање).

У складу са Законом, на предлог Савета за запошљавање, надлежни орган општине Кула доноси **Програм активне политике запошљавања општине Кула за 2021. годину**, којим су дефинисани приоритети политике запошљавања, мере за остваривање приоритета, носиоци послова запошљавања, извори финансирања и рок реализације појединачних мера. Формирањем Савета за запошљавање и доношењем Програма активне политике запошљавања, општина Кула је препознала могућност да утиче на политику запошљавања на својој територији и да планира и утврди мере за смањење незапослености и повећање запослености.

5.3. Привредни потенцијал

На подручју општине Кула због природних потенцијала доминантна је пољопривредна производња. Од укупне површине земљишта, пољопривредно земљиште заузима 43.348 ха тј. 91,44% , са доминацијом ливадске црнице и карбонатног чернозема. Општина Кула поседује све предуслове за развој пољопривреде, са посебним освртом на готово 3.000 регистрованих пољопривредних газдинстава.

Последњих година, пољопривредни произвођачи много више користе подстицајна средства предвиђена разним Покрајинским и Републичким мерама и уз помоћ Канцеларије за локални економски развој општине Кула остварују успешност преко 80% одобрених подстицаја (сточарство, механизација, подизање воћњака, системи за наводњавање и др).

Општина Кула поседује неколико индустријских зона у различитим деловима општине, у близини скоро сваког од насељених места. Инфраструктурно најопремљенија је индустријска зона под именом Блок 66, која се налази на излазу из Куле према Врбасу, уз државни пут I6 реда број 15, на удаљености 2 километра од центра Куле и 2 километра од уласка у Врбас. Укупна површина свих парцела које припадају зони је 38 ха и 4 ара. Општина Кула је власник земљишта у индустријској зони, а предузеће за управљање зоном не постоји. У индустријској зони се налазе 4 слободне парцеле следећих величина: 5,2ха, 3,5ха, 1,6ха и 1 ха, на којим је доступна комунална инфраструктура. Изграђена је путна мрежа за камионски транспорт, део пешачких стаза, бунар (капацитет 20 л/с), две трафо станице (снага 2 x 630 kW), мерно регулациона станица и мрежа за гас (капацитет 1200 м3 /ч). Кроз зону пролази магистрални оптички вод за потребе телефоније и интернета. Колектор отпадних вода Кула – Врбас пролази поред зоне. Такође, поред индустријске зоне Блок 66, налази се Велики Бачки канал који протиче од Бездана до Бечеја и повезује Дунав и Тису, који тренутно није плован кроз насеље Врбас. Са леве стране државног пута налази се слободне парцела, површина: 10,35ха, где не постоји комунална инфраструктура.

У оквиру зоне послују следећа предузећа: Металопромет д.о.о. Кула – поновна употреба разврстаних материјала (откуп и рециклажа секундарних сировина, трговинапроизводима црне металургије и услуге), Севеплант доо – производња и продаја садница воћа, Фирма ЕуроИн која се бави производњом горњих делова обуће за познате светске брендове, свој погон је изградила током 2018.године и запослила око 240 радника, у току је изградња друге производне хале, “Fiorano” (део групе Калцедонија), која послује у оквиру текстилне индустрије. Треба напоменути да је Немачка компанија „Witzenmann” купила у октобру 2018. године 6 хектара неизграђеног грађевинског земљишта, али да је због појаве пандемије вируса COVID-19, и проблема на тржишту аутомобилске индустрије, одложила изградњу производног погона.

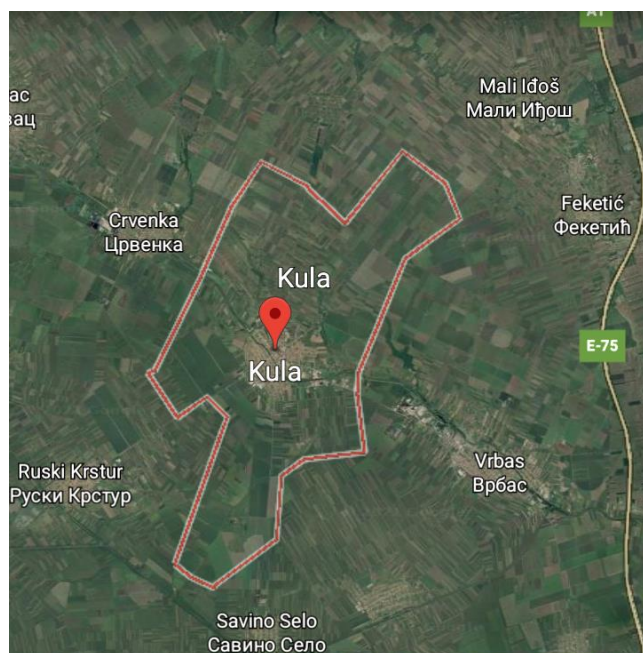
6. Показатељи стања животне средине

6.1. Квалитет ваздуха

Мониторинг ваздуха на територији општине Кула врши Завод за јавно здравље Сомбор почевши од априла 2021. године. У оквиру мониторинга прате се следећи параметри: сумпор диоксид, азот диоксид и суспендоване честице ПМ10. Циљ испитивања је праћење квалитета ваздуха, односно утврђивање концентрација загађујућих материја у ваздуху.

Испитивање квалитета ваздуха врши се на територији насеља Кула које се налази на северо-западу Војводине, удаљен 140 км од Београда. Површина општине Кула износи 481км². Према подацима пописа из 2011.год у општини Кула живи 44539 становника.

Слика 1. Приказ макролокације

Слика 2. и 3. Приказ микролокације

Испитивање квалитета ваздуха вршено је на територији насеља Кула, у дворишту дечијег вртића “Колибри” Лењинова бр. 13, Кула.

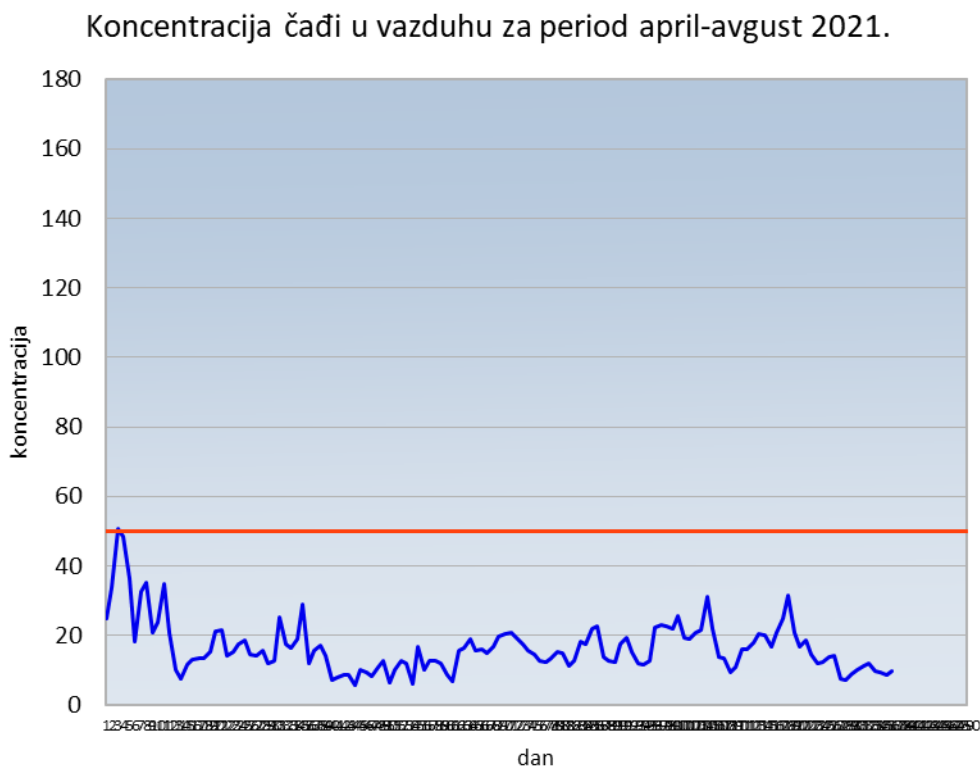
Основ за мерење квалитета ваздуха је Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС. Бр.11/2010). Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС. Бр 75/2010) и Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС бр. 63/2013).

Табела 33. Методе испитивања загађујућих материја у ваздуху

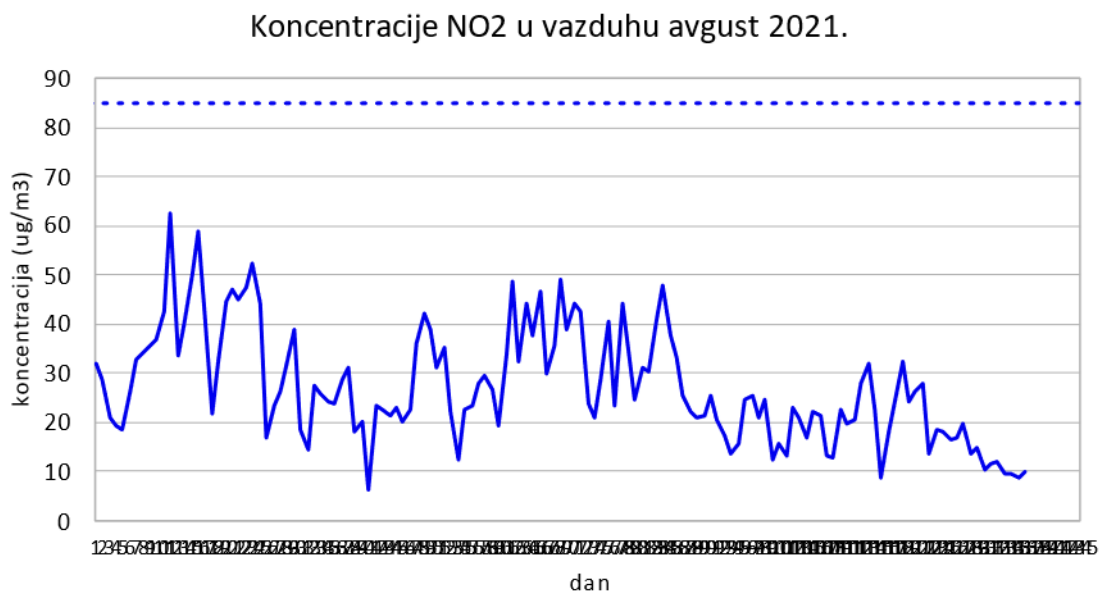
Врста загађујућих материја чија се концентрација мери	Методе испитивања (техника испитивања)
PM10	SRPS EN 12341:2015 (гравиметрија)
PM2.5	SRPS EN 12341:2015(гравиметрија)
Одређивање сумпордиоксида SO ₂ у појединачном узорку	SRPS EN 14791:2009
Одређивање азотниихоксида NO ₂ у појединачном узорку	SRPS EN 14791:2009
Укупне таложне материје (УТМ)	Одређивање садржаја растворених нерастворљивих и укупних таложних материја, жареног остатка и губитка жарењем у аероседименту (гравиметрија)

Резултати мерења: у табелама испод приказане су дневне концентрације чађи, азотних оксида, ПМ честица и сумпордиоксида од почетка мерења у Кули. Сви резултати мерења су били испод ГВИ (граничне вреднос имисије).

Графикон 16.

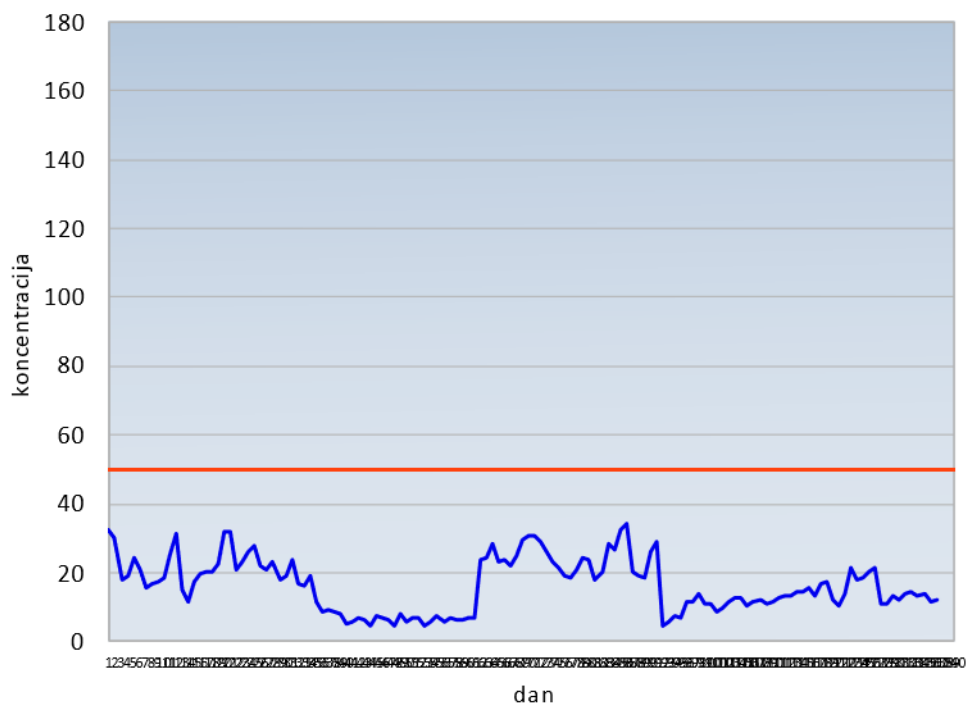

Графикон 17.

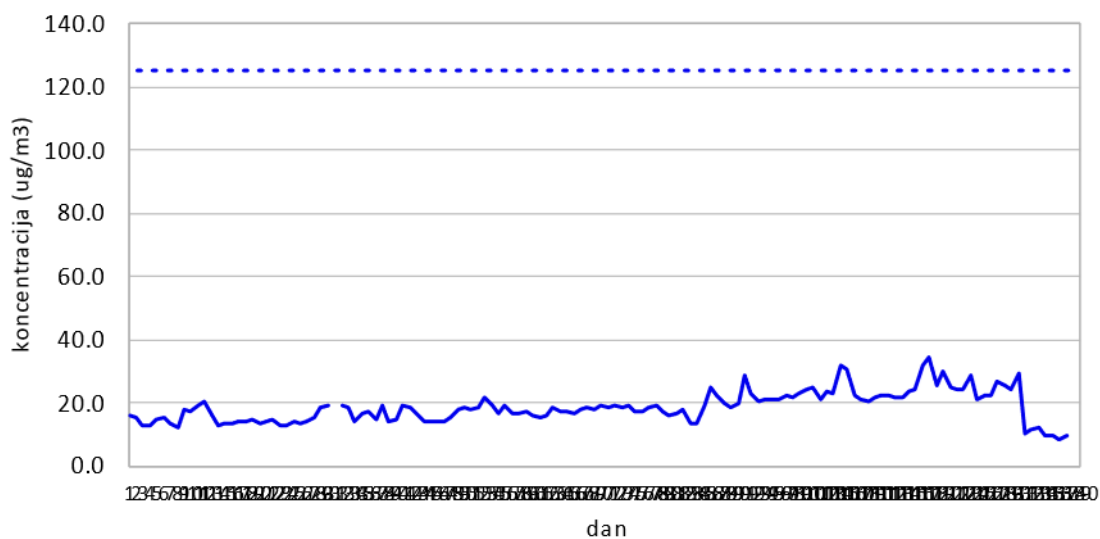
Графикон 18.

Koncentracija PM u vazduhu za perion april-avgust 2021.

Графикон 19.

Koncentracije SO2 u vazduhu za period april-avgust 2021.

Како би могли донети оцену квалитета ваздуха за општину Кула, неопходно је обезбедити податке тј. вршити мерење за дужи временски рок, а најмање за пет година.

Мониторинг полена

Полен биљака је за човека један од најзначајнијих природних алергена која се могу наћи у ваздуху. Поленова зрна код више од 20% људске популације (сваки пети човек) изазивају алергијске реакције (бронхитис, коњуктивитис, дерматитис, поленска кијавица ...). Данас се врши идентификација полена за 24 биљне врсте (леска, јова, тисе и чемпреси, брест, топола, јавор, врба, јасен, бреза, граб, платан, орах, храст, бор, конопља траве, липа, боквица, киселица, коприве, штирови, пелин, амброзија.)

Први пут на територији општине Кула, у оквиру Државне мреже за мониторинг полена, мерење алергеног полена почело је 2009. године на једном мерном месту у Сивцу на згради Дома културе.

Концентрација алергених полена у ваздуху се мери уређајима тзв. "клопкама" за полен. Једно мерно место репрезентује територију од 30 до 50 км у пречнику у зависности од орографије терена. Временски период током којег се врши континуирано узимање узорака условима започиње око 1. фебруара (време почетка цветања леске и јове) и траје до првих дана новембра (завршетак цветања пелина и амброзије). Почетак и завршетак полинације могу из године у годину знатно да колебају, зависно од временских прилика. Врши се идентификација полена за 24 биљне врсте (леска, јова, тисе и чемпреси, брест, топола, јавор, врба, јасен, бреза, граб, платан, орах, храст, бор, конопља траве, липа, боквица, киселица, коприве, штирови, пелин, амброзија.)

Мерења обухватају три сезоне цветања:

- Сезона цветања **дрвећа** почиње почетком цветања Леске и Јове и траје од фебруара до почетка маја
- Сезона цветања **трава** траје од маја до друге декаде јула. Поред трава овај период карактерише период цветања Борова и Липе
- Сезона цветања **корова** траје од друге половине јула до новембра месеца. Најзначајнији алерген у сезони цветања корова је амброзија.

Табела 34. Аеропалинолошки извештај за Кулу и околину за 2020. годину

Аеропалинолошки извештај за Кулу и околину за 2020.годину																																																							
Недеља у календарској години																																																							
АЛЕРГЕН	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44															
Леска			1		1																																																		
Јова				1				1																																															
Тисе																																																							
Чемпреси				2	2	2	3				3	4	1																																										
Брест																																																							
Топола								5																																															
Јавор																																																							
Врба											1	4	1																																										
Јасен																																																							
Бреза										6	3	6	5	2	2	2																																							
Граб											3	2	1																																										
Платан																																																							
Орах													2	1																																									
Храст												4	1																																										
Бор																		1																																					
Конопља											1																																												
Траве																																																							
Липа																																																							
Боквица																																																							
Киселица																																																							
Коприве															6	3	2		1	5			7	7	7	6	7	6	6	7	7																								
Пепељуге																																																							
Штиреви																																																							
Пелин																																																							
Амброзија																																																							
Дуд															5	3																																							

ЛЕГЕНДА:		Жута боја означава да су констатоване концентрације полена испод критичних вредности
	4	Зелена боја означава да концентрација полена прелази критичне вредности, док број означава колико дана у току недеље концентрација полена прелази критичну вредност

Концентрација полена се одређује за један дан, недељу, декаду, месец, сезону и целу годину, за сваку биљну врсту појединачно. Након квалитативног и квантитативног прегледа аерополена резултати су изражени као концентрације (број поленових зрна у m^3 ваздуха) Дневне и недељне податке општина Кула доставља Агенцији за заштиту животне средине, који се објављују на сајту Агенције сваке недеље где су објављени подаци за претходну недељу са прогнозом кретања концентрације у текућој недељи.

На основу квантитативног и квалитативног прегледа за 2020.годину аерополена на територији општине Кула постоје биљне врсте чији број поленових зрна у m^3 ваздуха прелаз граничне вредности. То су: леска, јова, тиса, топола, врба, бреза, граб, орах, храст, бор, коприва и амброзија.

Као највећи коровски алерген јавља се врста *Ambrosia artemisiifolia* која током године поред коприве има највише дана у току недеље где концентрација полена прелази критичне вредности.

6.2. Квалитет површинских и подземних вода, вода за пиће и вода за спорт и рекреацију

6.2.1. Водоснабдевање на територији општине Кула

Податак о доступности здравствено исправне воде за пиће становништву општине Кула, који дефинише укупан број људи са сталном доступношћу здравствено исправној води за пиће на крајњој славини потрошача, не постоји. Процент домаћинстава прикључених на водоводну мрежу износи 99%. На територији општине Кула нису забележене епидемије болести преносивих водом.

У насељеним местима: Руски Крстур и Крушчић на снази је забрана Покрајинске санитарне инспекције за коришћење воде за пиће због повећаног садржаја арсена преко МДК (максимално дозвољена концентрација).

На триторији општине Кула постоји четири јавно-комунална предузећа и једна месна заједница која се баве дистрибуцијом воде за пиће.

1. ЈКП “Комуналац” Кула врши организовано водоснабдевање насељеног места Кула захватањем подземне воде са два изворишта: извориште “Крстурски пут” (доње) и извориште “Штолц”. Централни водовод врши захватање подземне воде из 16 бунара, дубине бунара 150. Капацитет бунара износи 8 литара у секунди, а дужина водоводне мреже је 88 км, водовод је изграђен 1971. године. У плану је комплетна замена азбетних цеви на територији општине Кула, док се испирање водоводне мреже грађанима насељеног места Кула врши сваког петка. Вода која се захвата са ових изворишта се не пречишћава, него као сирова уз претходну дезинфекцију хлорним препаратима дистрибуира потрошачима. Број прикључака на водовод је 14000.

2. ЈКП” Радник” Сивац врши организовано водоснабдевање насељеног места Сивац захватањем подземним вода из 6 бунара са дубине од 136 метара, капацитета 38 литара/сек. Бунари су адекватно заштићени, постоје прописане зоне санитарне заштите. Водовод је изграђен 1974. године, укупне дужине 86 километара (84 км окитен и 2 км поцинкованих цеви). Водоводска мрежа је стара 55 година. Број прикључака на водовод је 3163. На мрежи постоји 120 хидраната, испирање мреже се врши на месечном нивоу. С обзиром да се не врши прчишћавање воде, вода се пре дистрибуције потрошачима дезинфикује хлорагеном. Квалитет воде тј. здравствену исправност воде према „Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће, Сл. СРЈ 42/98, 44/99 и 28/2019“ узорковаље и анализу четири пута месечно (један узорак са изворишта и три из мреже) врши надлежни Завод за јавно здравље Сомбор.

3. ЈКП “Руском” врши организовано водоснабдевање насељеног места Руски Крстур (4 бунара) и Крушчић (2 бунара) захватањем подземним вода. Ова два села имају своја изворишта, односно снабдевају се без прераде из „дубоких“ бунара (дубине од 120 м-180 м). У том водоносном слоју који је геолошки настао пре неколико милиона година има арсена. Концентрација арсена у селима се креће од 10 до 40 микрограма по литри и таква вода се користила од почетка водоснабдевања. Од 2003. године на снази је забрана Покрајинске санитарне инспекције за коришћење воде за пиће с обзиром да арсен има доказано штетно дејство на организам човека. Вода у овим насељима може да се користи само у санитарно-техничке сврхе.

4. ЈКП “Водовод” Црвенка врши организовано водоснабдевање насељеног места Црвенке и Нове Црвенке. Централни водовод у Црвенки врши захватање подземне вода из 5 бунара са дубине од 120 метара, капацитета 30 литара/сек. Бунари су адекватно заштићени, постоје прописане зоне санитарне заштите. Водовод је изграђен 1970. године, укупне дужине 60 километара (окитен, азбест и челик). Водоводска мрежа је стара 45 година. Број прикључака на водовод је 3000. На мрежи постоји 38 хидраната, испирање мреже се врши на месечном нивоу. С обзиром да се не врши пречишћавање воде, вода се пре дистрибуције потрошачима дезинфикује натријум хипохлорит.

Насељено место Нова Црвенка такође има свој централни водовод који такође врши водоснабдевање захватањем подземним вода из 1 бунара са дубине од 120 метара, капацитета 4 литара/сек. Бунари су адекватно заштићени, постоје прописане зоне санитарне заштите. Водовод је изграђен 1970. године, укупне дужине 4 километара (окитен и челик). Водоводска мрежа је стара 25 година. Број прикључака на водовод је 200. На мрежи постоји 6 хидраната, испирање мреже се врши на месечном нивоу. С обзиром да се не врши пречишћавање воде, вода се пре дистрибуције потрошачима дезинфикује натријум хипохлорит.

5. Месна зајдница Липар врши дистрибуцију и водоснабдевање у насељеном месту Липар захватањем подземним вода из 2 бунара са дубине од 136 метара, капацитета 14 литара/сек. Бунари су адекватно заштићени, постоје прописане зоне санитарне заштите. Водовод је изграђен 1970. године, укупне дужине 13 километара (окитен 20%, азбест 80%). Водоводска мрежа је стара 50 година. Број прикључака на водовод је 400. На мрежи постоји 1 хидраната, испирање мреже се врши на месечном нивоу. С обзиром да се не врши пречишћавање воде, вода се пре дистрибуције потрошачим дезинфикује натријум хипохлорит.

6.2.2. Дистрибутивна мрежа (са јавним чесмама и бунарима) дужине:

У табели испод је приказана дужина водовдне мреже у сваком од насељених места општине Кула. Важно је нагласити да сва насеља имају централне водоводе и да је свим грађанима доступна вода за пиће сем у насеља Крушчић и Руски Крстур где се вода може користит само за санитарно-техничке потребе а за пиће се не препоручује због високог садржаја арсен.

Табела 35. Насељена места и дужина водовдне мреже

Ред.број	Насељено место	Дистрибутивна мрежа у км	Број прикључака
1.	Кула	88	14000
2.	Сивац	84	3163
3.	Руски Крстур	40	2160
4.	Крушчић	22	670
5.	Црвенка	60	3000
6.	Нова Црвенка	4	200
7.	Липар	13	400

6.2.3. Испитивање квалитета воде за пиће на извориштима и у дистрибутивној мрежи

Завод за јавно здравље Сомбор врши узорковање и анализу воде за пиће са изворишта и из дистрибутивне мреже насељеног места према броју потрошача тј. према број ЕС (еквквивалентног становника) У табели испод приказан је број узорака на основни А-обим и на периодичн (проширени) Б-обим за свако насељено место.

Табела 36. Број А-обим и Б-обим анализа у току године

Ред.број	Насељено место	Број А-обим анализа/ месечно	Број Б-обим анализа/ годишње	Укупни број анализа А+ Б
1.	Кула	3x7 (21)	9	252+9
2.	Сивац	2x3 (6)	3	72+3
3.	Руски Крстур	1x4	4	48+4
4.	Крушчић	1x4	4	48+4
5.	Црвенка	2x3	3	72+3
6.	Нова Црвенка	1x2	2	24+2
7.	Липар	1x3	0	36+0

Током 2020. године редовном контролом здравствене исправности воде за пиће из јавних водовода насеља општине Кула анализирано је на подручју општине укупно 1171 узорак воде за пиће, од тога 589 узорака на микробиолошку и 582 узорака на физичко-хемијску исправност.

Табела 37. Микробиолошка квалитет воде за пиће општине Кула 2020. године

МИКРОБИОЛОГИЈА	број узорака	неодговарајући	%	АМБ	УКБ	ук. број фекалних колиф. бактерија	Сульфитредукујуће клостридије	Streptococcus faecalis	Citrobacter spp.	Pseudomonas aeruginosa	klebsiella pneumoniae
КУЛА	273	20	7,33%	9	2	1	9		2	4	
ЦРВЕНКА	75	2	2,67%	2							
КРУШЧИЋ	48	0	0,00%								
ЛИПАР	36	2	5,56%	1			1			1	
НОВА ЦРВЕНКА	23	3	13,04%	1			1			1	
РУСКИ КРСТУР	55	4	7,27%	4							
СИВАЦ	79	7	8,86%		1			2			3
ОПШТИНА КУЛА	589	38	6,45%	17	3	1	11	2	2	6	3

У укупном броју узорака воде за пиће који су анализирани на микробиолошку исправност, неисправних узорака било је 38 (6,45%). Најчешћи узроци микробиолошке неисправности били су: *Aerobne mezofilne bakterije Sulfitoreduкујуће klostridije i Pseudomonas aeruginosa*.

Табела 38. Хемијски квалитет воде за пиће општине Кула 2020. године

ХЕМИЈА	број узорака	неодговарајући	% неодговарајућих	број неодговарајућих		МАХ измерена вредност		број неодговарајућих		МАХ измерена вредност		број неодговарајућих		МАХ измерена вредност		број неодговарајућих		МАХ измерена вредност	
				гвожђе		KMnO4		амонијак		арсен		рН		мутноћа		нитрити		Бромдихлоро метан	
				број	МАХ	број	МАХ	број	МАХ	број	МАХ	број	МАХ	број	МАХ	број	МАХ	број	МАХ
КУЛА	271	193	71,22%	113	4,4			105	1,11					36	5,34	4	0,11		
ЦРВЕНКА	75	72	96,00%	71	1,11							7	1,83						
КРУШЧИЋ	44	10	22,73%			1	12,1			3	0,029	6	8,7					3	0,0022
ЛИПАР	36	35	97,22%	35	8,90							4	7,58						
НОВА ЦРВЕНКА	23	23	100,00%	23	6,10							3	22,00						
РУСКИ КРСТУР	55	37	67,27%	2	0,60	36	24,8			3	0,046	4	8,8					3	0,0024
СИВАЦ	78	25	32,05%	25	1,25														
ОПШТИНА КУЛА	582	395	67,87%	269	8,90	37	24,80	105	1,11	6	0,05	10	8,80	50	22,00	4	0,11	6	0,00

Од укупног броја узорака анализираних на физичко-хемијску исправност, удео неисправних износио је 395 (67,87%).

Најчешћи узроци физичко-хемијске неисправности били су: гвожђе, амонијак, $KMnO_4$ и арсен.

Препоручује се даља стална контрола, односно мониторинг здравствене исправности хлорисане воде за пиће

Ефикасно пречишћавање воде намењене људској употреби, што подразумева да се наељеним месима Руски Крстур и Крушчић где је и даље на снази је забрана Покрајинске санитарне инспекције за коришћење воде за пиће због повећаног садржаја арсена преко МДК (максимално дозвољена концентрација), обезбеди у што краћем року здравствено исправна вода за пиће.

6.3. Управљање отпадом

6.3.1. Управљање комуналним отпадом

Садашња пракса сакупљања комуналног отпада на територији општине Кула обавља се путем четири комунална предузећа: ЈКП "Комуналац"-Кула, ЈКП "Водовод"-Црвенка, ЈКП "Радник"-Сивац и ЈКП "Руском"-Руски Крстур.

Услугама одношења отпада Јавног комуналног предузећа "Комуналац" обухваћено је цело градско насеље Кула (месна заједница "Горњи град" и месна заједница "Доњи град") и насељено место Липар. Са територије месних заједница Црвенка, Крушчић и Нова Црвенка услуге одношења отпада врши Јавно комунално предузеће "Водовод" из Црвенке, док са територије месне заједнице Сивац одношење отпада врши Јавно комунално предузеће "Радник" из Сивца. Са територије месне заједнице Руски Крстур одношење смећа врши сама месна заједница Руски Крстур. Услугом одношења смећа покривено је 100% територије општине Кула.

На територији општине Кула користе се четири несанитарне депоније-сметлишта и то у Кули, Црвенки. Сивцу и Руском Крстуру.

На територији Куле постоји депонија која је удаљена 2 km од града према Врбасу. На депонији се одлаже отпад из градског насеља Кула и сеоског насеља Липар. На територији месне заједнице Липар постоји стара сеоска депонија која се не користи, али на коју становници насеља довозе грађевински отпад, сточни отпад из домаћинства и башти.

На територији насељеног места Црвенка налази се депонија комуналног отпада на локацији реона Волујак који се налази ван насеља, северозападно на удаљености 1 km од последњих кућа. На територији месне заједнице Крушчић, на ободу грађевинског реона са северне стране села налази се месна депонија.

На територији насељеног места Сивац налази се депонија комуналног отпада на локацији која је удаљена 1 km у правцу Кљајићева.

На територији насељеног места Руски Крстур налази се депонија комуналног отпада на локацији која је на ободу насељеног места.

На територији општин Кула постоје локације које се могу окарактерисати као дивље депоније, међутим ЈКП редовно чисти оваква подручја и отпад одвозе на депонију.

6.3.2. Рециклажа

На територији општине Куле постоји организовано прикупљање рециклабилног ПЕТ-а. ЈКП су поставили жичане контејнере у централним деловима насеља и деле становницима ван центра пластичне џакове за ПЕТ амбалажу чије се сакупљање врши по утврђеном распореду, док се жичани контејнери у центру града празне по потреби. Сепарација ПЕТ-а се врши на месту настанка, тако да се отпад не довози на депонију, већ се пресује, пакује и транспортује до овлашћеног рециклера. Тиме се знатно смањује заузетост депонијског простора.

6.3.3. Индустијски отпад

Евиденција индустијског отпада се не врши системски и у складу са законском регулативом и из тог разлога располажемо са врло мало података о индустијском отпаду на територији општине Кула.

Под индустијским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и споредних производа који настају током одређених технолошких процеса.

Преовлађујући метод третмана индустијског отпада је привремено складиштење унутар објеката генератора отпада или депоновање. Индустијски отпад се одлаже на местима у склопу постројења, а преостали део се одлаже са комуналним чврстим отпадом на градским депонијама.

Индустијска предузећа управљају сопственим депонијама и не воде тачну евиденцију о запремини створеног отпада, било да је у питању садашња производња или евиденција производње отпада из прошлости.

Преузеће, друго правно лице и предузетник код кога у обављању делатности настају отпаци, дужно је да их разврстава по врсти и употребној вредности и поступа са тим отпацима у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпадака.

Сваки генератор отпада, у овом случају индустрија, је обавезан да у складу са прописима ускладишти свој отпад.

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши:

- карактеризацију и
- категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима.

Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонији комуналног отпада.

6.3.4. Оператери управљања отпадом

Дозволе за управљање неопасним отпадом издају се на нивоу локалне самоуправе. Дозволе имају следећи оператери:

1. "Metalurgija 2004" d.o.o. Кула, Исе Секичког бр. 30А.

дозвола за третман и складиштење неопасног отпада: гвожђе, бакар, алуминијум, олово, папира и картона, пластика, дрво, гума.

2.ЗР "Екопласт" Кула, XVI дивизије бр. 84.

дозвола за складиштење неопасног отпада: пластика, папир, картон, метална амбалажа, стакло и стаклена амбалажа.

3.ЈКП "Комуналац", Кула, складиште на локацији Кула, 29. новембра бр.4.

дозвола за сакупљање, транспорт и складиштење неопасног отпада: пластика.

4.ТАR "CRVENKANET" Црвенка, Петра Драпшина бр. 7.

дозвола за третман –поновно искоришћење неопасног отпада: истрошене тонер касете за штампаче.

5."Империја Д&М плус", Сивац, Томаша Жижиха бр.26.

дозвола за сакупљање, транспорт и складиштење неопасног отпада: папир, картон, стакло, дрво, најлон, пластика и гума.

6.ЗР "ПЕЛЕ" Сивац, Сентелеки Корнела бр. 52.

дозвола за третман –поновно искоришћење неопасног отпада: бакар, бронза, месинг и калај.

7."Металопроект" доо, Кула, Врбашки пут бб.

дозвола за третман и складиштење неопасног отпада: гвожђе, бакар, алуминијум, олово, бронза, месинг, цинк и челик.

8.СЗР "Иноспромет" , Кула, Новака Пејчића бр.103.

дозвола за третман и складиштење неопасног отпада: гвожђе, челик, бронза, бакар, месинг и алуминијум.

Дозвола за одлагање на депонију, привремено складиштење, извоз и спаљивање/сагоревање отпада добија се искључиво од Министарства заштите животне средине (Управа за заштиту животне средине). Имајући у виду податак да у Србији постоји само неколико предузећа која су у могућности да врше рециклажу опасног отпада, као и чињеницу да нема изграђених постројења за спаљивање или одлагање опасног отпада, највећи део отпада са својим својствима опасних материја привремено се складишти на локацијама предузећа.

6.3.5. Медицински отпад

Запослени у Дому здравља Кула познају процедуре УМО – управљање медицинским отпадом и примењују у свакодневневној пракси. Инфективни отпад се правилно раздваја, сакупља и предаје овлашћеној установи. Ремондис Медисон ДОО Зрењанин Годишње се сакупи између 1500 до 2000 килограма, медицинског инфективног отпада. Такође се врши редовно извештавање Агенције за заштиту животне средине о количини и врсти медицинског отпада.

6.3.6. Животињски отпад

Са територије општине је организовано одношење животињских лешева из регистрованих објеката за држање и гајење животиња у кафилерију Енерго-Зелена у Инђију. Сви регистровани објекти имају уговор о техничко-пословној сарадњи са кафилеријом. Пун капацитет прераде постројења износи 150.000 тона животињског отпада и комбинује реалне капацитете прераде на српском тржишту (110.000 – 115.000 тона опасног отпада направи се на годишњем нивоу) и капацитете за случај ванредних ситуација. Крајњи производи прераде (месно и коштано брашно и техничка маст) користе се као гориво за производњу енергије.

6.4. Квалитет отпадних вода

Завод за јавно здравље Сомбор врши мониторинг отпадних вода сакуњених са територије града Куле и из насељу Колонија шећеране Црвенка. Завод за јавно здравље Сомбор је у 2020-тој години према Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима „Сл.гласник РС“бр. 33/2016, Прилог 2. Узорковање отпадних вода, Тачка 3. Минималан број узорковања код периодичних мерења, Тачка 2.2. Годишња учесталост мерења и испитивања за остале технолошке отпадне воде са дисконтинуалним испуштањем, урадио анализу 5 узорака отпадних вода у општини Кула.

Физичко-хемијском анализом узорака отпадне воде, основни и специфични параметри у 4 узорка из Уређаја за отпадне воде ЈКП Комуналац Кула са локације „Црпна станица“ су одговарала прописима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Сл. Гласник РС, бр. 1/2016.

Узорак отпадне воде из Уређаја за отпадне воде у насељу Колонија шећеране Црвенка није одговарао прописима горе наведене Уредбе због повишених вредности БПК 5 и укупног азота.

6.4.1. Одвођење отпадних и атмосферских вода

Одвођење отпадних вода у општини Кула изводи се сепаратном мрежом канализације за отпадне воде – фекалне и атмосферске. Атмосферска канализација је отвореног (улични јаркови), затвореног или комбинованог типа, где прва преовлађује у свим насељеним местима. Главни реципијент за атмосферске воде је Велики бачки канал са мрежом детаљне каналске мреже које одржава ЈП «Воде Војводине». Општина Кула са општином Врбас користи ЦППОВ који се налази у Врбасу на путном правцу према Бачком добром пољу. Генерална концепција евакуације употребљених отпадних за општину Врбас и насељена места Кула и Црвенка у општини Кула предвиђа заједничко одвођење и пречишћавање свих употребљених вода домаћинстава и већине индустрије. Остала насељена места немају изграђене канализационе системе и постројења за пречишћавање вода и у већини случајева испуштају своје отпадне воде у септичке јаме, копане бунаре или оближње канале за испуштање отпадних вода. У наредном периоду би требало, у складу са економским могућностима, изградити уређаје за пречишћавање и мрежу фекалне канализације у свим насељеним местима.

Општина Кула са општином Врбас има централно постројење за пречишћавање отпадних вода капацитета од 120.000 еквивалентних становника (ЕС), а за исто је резервисан простор за проширење на 180.000 ЕС. За правилан рад постројења неопходно је у општинама створити предуслове, а то је изградња предтретмана за отпадне воде у кругу свих привредних субјеката који упуштају отпадне воде у градску канализацију са прекораченим концентрацијама загађујућих материја и хазардним и токсичним материјама (предтретман отпадне воде). Поједине индустрије имају предтретмане за отпадне воде, док друге немају, а неки постојећи предтретмани нису у функцији. Већина индустрије треба да се прикључи на мрежу канализације и своје отпадне воде не смеју испуштати непречишћене ни у канализацију ни у водотокове.

Општина Кула је суоснивач ЈКП «Пречистач Врбас – Кула» Врбас које се бави пречишћавањем употребљених отпадних вода, док се ЈКП «Комуналац» Кула и ЈКП «Водовод» Црвенка баве одвођењем отпадних вода и одржавањем канализационе мреже.

У оквиру система одвођења и пречишћавања отпадних фекалних вода функционише:

- Централни систем за пречишћавање отпадних вода—ЦППОВ-уређај за пречишћавање отпадних вода;
- Канализациона мрежа (фекална канализација) дужине око 140 км;
- Црпне станице.

Уређај за пречишћавање отпадних вода се састоји од две технолошке целине, линије воде и линије муља. Контрола квалитета отпадних вода (и појединих фаза процеса) се врши свакодневно у интерној лабораторији. Такође, на постројењу се налазе два гасна генератора за производњу електричне енергије за сопствене потребе.

6.4.2 Квалитет површинских вода и јавних купалишта

Почевши од 12.07.2021. године а према Уговору са општином Кулом, Завод за јавно здравље Сомбор спроводи утврђивање параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији општине Кула. Узорковање површинске воде реке Великог Бачког канала, намењене купању и рекреацији и показатељи квалитета површинских вода испитивани су на следећим локацијама:

1. Сивац (купалиште Мали Стапар),
2. Руски Крстур (преводница),
3. Крушчић (купалиште код стадиона) и у
4. Кули (купалиште између мостова)

На сваком месту је узорковано по два узорка током купалишне сезоне. Резултати анализа за месец јул и август 2021. године показују да је су сви узорци од укупног броја узорака (8) одговарало прописаним и препорученим вредностима параметара еколошког и хемијског статуса од II до III класе, односно да се воде могу користити за купање и рекреацију.

Велики бачки канал- црна тачка

Велики бачки канал један од најзначајнијег грађевинског подухвата у овом делу планете, годинама уназад се сматрао „црном еколошком тачком Европе“ и служио је као огромна септичка јама. До 60-их година прошлог века људи су се купали и уживали, а канал је служио својој сврси, наводњавању и одводњавању и повезивао је два велика пловна пута, Дунав и Тису као део система Дунав – Тиса – Дунав. Канал су ручно копале хиљаде радника у периоду од 1793. до 1801. године. Пуштен је у рад 1802. године и до 1960-их је функционисао беспрекорно. Од тада су га непрестано загађивали велики загађивачи.

Просторни план Подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала ХС ДТД Врбас–Бездан од ушћа у канал Бечеј–Богојево до хидрочвора Врбас, званичан је назив документа, који је омогућио решавање проблема загађења и чишћења Великог бачког канала, започетог 2007. године. Прва фаза пројекта односила се на изградњу магистралног колектора који је спојио општине Кулу и Врбас и омогућио прикупљање свих комуналних и индустријских отпадних вода. Друга фаза подразумевала је изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вода у Врбасу. Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине" 2017. године уложило је 60 милиона динара за измуљавање и уређење приобаља Великог бачког канала на деоници од Црвенке до Сивца. Радови су обухватили ископ комплетног наноса и материјала из канала, чиме је извађено 85 хиљада кубних метара муља, као и уређење и равнање инспекционе стазе, а негде и формирање стазе. На тај начин је уређено 110 хиљада квадратних метара. Радови су настављени и 2019. године када се на простору од око 6 км вадио муљ –око 400.000 кубних метара, који се потом најкраћим путем одвозио и депоновао у оближњој старој циглани.

Муљ се мешао с одређеним материјалима, као што је кречњак, те је анализиран, а онај нешкодљиви је даље коришћен у грађевинарству, док ће и даље опасан отпад одлаган на санитарним депонијама.

Према Просторном плану канал ће бити враћен у пројектовано стање што се тиче ширине, дубине и нагиба, док ће локална самоуправа кроз планове уредити његово даље коришћење. Предвиђено је да се дуж канала сади зеленило, постављају игралишта и граде шеталишта.

6.5. Присуство и бројност инсеката и глодара

Инсекти и глодари су преносиоци многих заразних болести. Иако је маларија у нашој земљи искорењена 1964. Године, наша земља је од стране СЗО означена пријемчивом за маларију јер велики водени токови у нашој земљи погодују одржавању и размножавању комараца који преносе маларију. Још једна болест коју преносе комарци јесте грозница Западног Нила, од које је у периоду 2012-2015. године преминуло 56 особа. У Србији људи оболевају и од болести које се преносе крпељима (Лајмска болест и упала мозга). Присутна је и хеморагијска грозница са бубрежним синдромом, коју преносе глодари. Стопа оболевања од ове болести у 2014. години два пута је већа у односу на 2013. годину, чему су допринеле поплаве током 2014. године, које су довеле до повећања густине популације мишоликих глодара. И туларемију (тзв. Зечија грозница) преносе мишолики глодари, мада су у Европи крпељи главни преносиоци ове заразне

Табела 39. Програм систематске дератизације и дезинсекције на територији општине Кула за 2020.годину

НАЗИВ	ОПИС ОБИМА ПОСЛОВА	
дератизација (У)	10 kg/по домаћинству	
	6.310 домаћинстава	
	Депонија 25 ха ,5 кг/ха, једном годишње	
	25 школских и предшколских објеката , 1кг по објекту	
дезинсекција (комарци)(У)	Биолошки третман кућних комараца БТИ Бс таблете (подела Месним заједницама)	200 паковања по 30 таблета
	Хемијски третман ларви са земље	110 ха
	Биолошки третман ларви комараца на неприступачним теренима	30 ха
	Мониторинг ларви комараца	30 ха
	Мониторинг одраслих комараца	7 локација
	Авио третмани	један пута
	Третман одраслих комараца са земље	2 пута годишње
дезинсекција (крпељи) (У,Н)	Опис посла	јединицамере
	хемијски третмани	ха
		количина
		120

У табели се налази програм систематског сузбијања комараца, крпеља и глодара на територији општине Кула који је спроведен у 2020. години. Завод за биоциде и медицинску екологију Београд није радио контролу присуства вируса који изазива грозницу Западног Нила међу комарцима. Мониторинг комараца ради АД „Циклонизација“ Нови Сад.

6.6 Безбедност хране

У Дому ученика из Руског Крстура се врши контрола квалитета оброка, односно хемијско-броматолошка анализа узорака целодневних оброка (доручак, ужина, ручак) узетих методом случајног узорка и лабораторијског утврђивања њихове енергетске и нутритивне вредности (садржаја беланчевина, угљених хидрата, масти, соли..) 6 пута у току школске године и два оброка на садржај соли.

Табела 40. Испитивање енергетске вредности и биохемијске структуре оброка у Дому ученика Руски Крстур

Дом ученика Руски Крстур	Енергетска вредност одговара	Енергетска вредност НЕ одговара	Биохемијска структура оброка одговара	Биохемијска структура оброка НЕ одговара
Укупно 6	5	1	4	2

Коментар: У Дому ученика „Петро Кузмјак“ из Руског Крстура узето је укупно 6 узорака за испитивање енергетске вредности оброка. 5 оброка је било одговарајуће калоријске вредности и један смањене калоријске вредности. 4 оброка је било задовољавајуће биохемијске структуре, код 2 је биохемијска структура нарушена повећаном масом масти. Композиција у свих шест оброка је била задовољавајућа. У свим оброцима садржај соли прелази границе дозвољених вредности.

Вршене су и две анализе само садржаја соли у оброку. У оба оброка количина соли је прелазила препоручене вредности.

У предшколско установа „Бамби“ врши се анализа оброка на садржај соли током школске године:

- Кухиња вртића у Кули
2 анализе соли у оброку. У оба оброка количина соли прелази препоручене вредности.
- Кухиња ДВ „Шећерко“ Црвенка
2 анализе соли у оброку. У оба оброка количина соли прелази препоручене вредности.

У предшколским установама и школама на територији општине Кула не врши се контрола санитарно-хигијенских услова припреме и дистрибуције хране што значи да се не врши: анализа микробиолошке исправности брисева узетих са радних површина, прибора, руку и носева запослених у кухињама; контролу микробиолошке исправности намирница и готових оброка као и воде за пиће. Потребно је сачинити програме превентивно здравствене заштите вулнерабилних група деце у предшколским и школским установама кроз систематску контролу исхране и санитарно – хигијенских услова.

6.7. Бука у животној средини

На територији општине Кула од извора буке на отвореном простору присутни су:

- саобраћај (друмски и железнички);
- грађевинске машине које се користе при извођењу јавних радова;
- индустрија;
- машине за кућну употребу (косачица, моторна тестера и сл.);
- машине и возила за комунално одржавање;
- спортске активности, концерти, забавни паркови, аларми;

Мерење нивоа буке на територији општине се не врши редовно тако да се не располаже потпуним подацима о нивоу буке. Ниво буке на територији општине је мерен 1997. године на четири мерна места у Кули: у улици Ј. Крамера (испред фабрике „Кулски штофови“), код Дома здравља (стари парк), у улици С. Ковачевића (пијаца), код школе (главни пут), и на три мерна места у Црвенки: на углу улице М. Тита и М. Пијаде, на углу улица М. Тита и В. Влаховића и у улици В. Влаховића (Колонија шећеране). У осталим насељима у општини, према подацима којима се располаже нису вршена мерења. На основу резултата мерења вршених у 1997. години на наведеним мерним местима у Кули меродавни ниво буке за дан се кретао између 53 и 68 dB (A), што је у просеку 66 dB (A) и за 1 dB (A) изнад прихватљиве границе о дозвољеном нивоу буке за дан који износи 65 dB (A). Меродавни ниво буке за ноћ се кретао са 53 dB (A) до 62 dB (A), што је неприхватљиво у односу на дозвољени ниво за ноћ од 55 dB (A). Највећи ниво буке на мерним местима био је код школе на главном путу.

На основу мерења буке на наведеним мерним местима у Црвенки је утврђено да се у насељу ниво буке у тренутку мерења кретао од 65 dB (A) до 68 dB (A), што у просеку износи 66 dB (A) и изнад је прихватљиве границе о дозвољеном нивоу буке за дан 65 dB (A) и да се ноћни ниво буке кретао између 46 dB (A) и 63 dB (A), што је неприхватљиво јер је дозвољени ноћни ниво буке 55 dB (A).

Институт за безбедност и превентивни инжињеринг доо је вршио друго мерење нивоа буке у животној средини 24.12.2012 године на углу улице Јосипа Крамера и Маршала Тита-Трг Ослобођења.

Мерење нивоа буке у животној средини је вршено у циљу систематског праћења нивоа комуналне буке (саобраћајне и буке локала у дневном, вечерњем и ноћном периоду) у општини Кула на локацији угао улица Јосипа Крамера и Маршала Тита –Трг Ослобођења. Мерно место је било постављено у градском центру Куле, на раскрсници улица Јосипа Крамера и Маршала Тита-Трг Ослобођења на којима је саобраћај најпрометнији. На посматраној локацији на којој је вршено мерења нивоа буке налазе се нискоспратни и вишеспратни стамбени и пословни простори. На одабраним мерним местима доминантна бука потиче од буке саобраћаја и буке пролазника.

Бука је мерена у временском интервалу од два пута по 1h током дневног периода, и по 1h током вечерњег и ноћног периода.

Меродавни ниво буке у дневном периоду, прелази граничну вредност за комуналну средину зона 5 (Градски центар, занатска, трговачка, административно управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница-дозвољени ниво буке за дан 65 dB(A)).

Меродавни ниво буке у вечерњем периоду, не прелази граничну вредност за комуналну средину зона 5 (Градски центар, занатска, трговачка, административно управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница-дозвољени ниво буке за вече 65 dB(A)).

Меродавни ниво буке у ноћном периоду, прелази граничну вредност за комуналну средину зона 5 (Градски центар, занатска, трговачка, административно управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница-дозвољени ниво буке за ноћ 55 dB(A)).

Ови подаци не могу послужити за утврђивање стварног стања о нивоу комуналне буке у насељима, јер да би се сагледало стварно стање комуналне буке испитивања се морају вршити континуирано.

Планирано је да се Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту и унапређење животне средине општине Кула за 2022 годину обезбеде средства за мерење нивоа буке у животној средини и том приликом ће се израдити и Програм мерења нивоа буке у животној средини на територији општине Кула. Након добијених резултата приступићемо изради студије о акустичном зонирању општине Кула.

7. Урбани дизајн општине Кула

Кула се налази на средини Бачке, на плодној војвођанској равници, на раскрсници између Новог Сада, Сомбора и Суботице, дакле, на чворној позицији саобраћајних веза Бачке. Поред тога, на додиру је два рељефна елемента: Телечке лесне заравни на северу, надморске висине 105 м и лесне терасе на југу надморске висине 83 м. У таквим рељефним односима посебну важност имају саобраћајни правци - жељезнички, друмски и речни.

Географски положај и природна богатства дају општини Кула добре изгледе за напредак. Данас је Кула средиште општине у чијем саставу су још: Црвенка, Сивац, Крушчић, Руски Крстур, Липар, Нова Црвенка и Нова Кула. Сва насеља су повезана са седиштем општине асфалтним путевима. Општина Кула простире се на површини од 481 км² и у њој живи око 39.609 становника по подацима из јуна 2019 године издатих од стране Републичког завода за статистику. Површина пољопривредног земљишта је 43957 ha од чега је 96% обрадиво пољопривредно земљиште. Општина је мултинационална заједница Срба, Мађара, Русина, Црногораца, Украјинаца, Хрвата и других народа.

Гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег) удаљен је 66 км, а река Дунав је на 38 км, где је Лука Богојево, односно гранични прелаз са Хрватском. Подручје општине Кула пресецају два пловна канала: Велики бачки канал који тече кроз насеље и тако пружа одличне услове за развој пољопривреде, туризма и речног саобраћаја као и канал Дунав-Тиса-Дунав, који имају посебан значај за наводњавање и развој пољопривредне производње [1].

Општина Кула се налази у Западнобачком Округу, Аутономне Покрајине Војводине. . Општина Кула простире се на површини од 481 км² и у њој живи око 39.609 становника по подацима из јуна 2019 године издатих од стране Републичког завода за статистику. Површина пољопривредног земљишта је 43957 ha од чега је 96% обрадиво пољопривредно земљиште. Данас је Кула средиште општине у чијем саставу су још: Црвенка, Сивац, Крушчић, Руски Крстур, Липар, Нова Црвенка и Нова Кула.

7.1. Архитектура:

Архитектура и урбана морфологија Куле и припадајућих насељених места се одликује углавном широком регулацијом постојећих улица, малом спратношћу и самим тим добром осунчаношћу и проветреношћу.

7.2. Водопривреда: Водни ресурси

Подручје општине Кула пресецају два пловна канала: Велики бачки канал који тече кроз насеље и тако пружа одличне услове за развој пољопривреде, туризма и речног саобраћаја као и канал Дунав-Тиса-Дунав, који имају посебан значај за наводњавање и развој пољопривредне производње.

На територији општине Кула хидролошку мрежу чине мањим делом природни и већим делом вештачки водотоци: канали и акумулација. Веома је мало сачуваних природних водотокова. Један од њих долина Буси и бочни огранак Криваје који се налази на самој североисточној граници општине. На посматраном подручју се налазе магистрални канали (у надлежности хидросистема Дунав – Тиса - Дунав): део канала Бездан - Бечеј, део канала Нови Сад - Савино Село, део канала Бечеј - Богојево, канал Косанчић - Мали Стапар и хидротехнички објекти: преводница и устава "Мали Стапар" и "Руски Крстур". Нивои воде у свим наведеним каналима хидросистема Дунав – Тиса - Дунав су дириговани и крећу се у прописаним границама. Вода и водотоци као добра од општег интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

7.3. Зеленило

На простору општине Кула, шуме се простиру на свега 0,4% територије општине и представљају недовољно заступљени ресурс, с обзиром да се располаже са свега 177,38 ha шума и 144 ha атарског зеленила. Како на територији општине Кула преовладава обрадиво пољопривредно земљиште тешко је постићи оптималну шумовитост која је планирана Просторним планом Републике Србије. С обзиром да су површине за подизање шума на територији општине Кула ограничене, потребно је искористити могућност за повећање ваншумског зеленила на простору општине, те се у том циљу планира повећање површина ваншумског зеленила у оквиру уличног, парковског зеленила, саобраћајница, атарских путева, индустријских зона, салаша, економија, комуналних површина и других деградираних површина и простора.

Постојеће јавне зелене површине потребно је задржати и одговарајућим мерама подићи на виши квалитет.

7.4. Саобраћај

Кула се налази на средини Бачке, на плодној војвођанској равници, на раскрсници између Новог Сада, Сомбора и Суботице, дакле, на чворној позицији саобраћајних веза Бачке. На простору општине Кула присутна је инфраструктура три вида саобраћаја: друмског, железничког и водног.

Простором општине пролази један државни пут IB реда број 15 правцем: Апатин – Сомбор – Кула – Србобран – Врбас – E75 – Бечеј – Башаид – Нова Црња – државна граница са Румунијом (гранични прелаз Српска Црња), који пресеца територију општине на правцу северозапад–југоисток, реципијент је већине интегралних кретања у оквиру општине и усмеравају их до жељених одредишта.

Последњих година извршена је рехабилитација локалних путева Крушчић- Бачки Грачац и Црвенка-Нова Црвенка-Дубока, као и више улица по насељеним местима. Реконструисан је део државног пута Иб-15 деоница Кула-Врбас у дужини од 10 км.

У плану је изградња брзе саобраћајнице Сомбор – Кикинда, тзв «Осмех Војводине», у циљу преусмеравања саобраћајних токова ван центра насеља и спречавања буке и загађења, као и изградња обилазнице око Куле и Руског Крстура, у правцу према Оцацима и Богојеву који би повезао будућу брзу саобраћајницу са граничним прелазом Богојево и тако омогућио бржи и безбеднији саобраћај путника и робе.

7.4.1. Железнички саобраћај - на простору општине егзистира локална железничка пруга Сомбор – Сивац – Црвенка – Кула – Врбас. На потезу од Врбаса до Црвенке максимално дозвољено оптерећење износи 20 t и максимално дозвољена брзина од 90 km/h. На потезу од Црвенке до Сомбора максимално дозвољено осовинско оптерећење је 16 t, а максимално дозвољена брзина 40 km/h. Веома велики проблем на овој прузи, са аспекта безбедности, представља велики број путно–пружних прелаза, а посебно су проблематични путно–пружни прелази у станицама Кула и Сивац. На прузи Врбас – Сомбор на територији општине налазе се железничке станице Кула, Црвенка и Сивац.

7.4.2. Водени саобраћај - велики потенцијал општине Кула представља то што њен простор пресецају пловни путеви (основни канали хидросистема Дунав-Тиса-Дунав): Врбас – Бездан од km 10+900 до km 38+800, Бечеј – Богојево од km 62+400 до km 66+500 и Косанчић – Мали Стапар од km 0+000 до km 20+070 чија укупна дужина износи 52.070 m. Канали Врбас – Бездан и Бечеј – Богојево су пловни канали са двотрачним саобраћајем и пројектованим пловним габаритом изнад акваторије канала од 6 m код максималног водостаја. Канал Врбас–Бездан је плован за теретњаке до 500 t носивости и има минималну пловну дубину 2 m и ширину 15,2 m. Тренутно је код Врбаса канал непроходан јер није у потпуности реконструисан покретни мост порушен 1999 г. Канал Бечеј – Богојево је плован за теретњаке до 1.000 t носивости и има минималну пловну дубину 2,15 m и ширину 21,5 m.

Канал Косанчић–Мали Стапар је плован за теретњаке до 650 t носивости, само од ушћа до преводнице Руски Крстур km 3+750, која није у функцији, са максималном пловном ширином од 11,5 m.

Бициклички саобраћај увелико доприноси смањењу загађења животне околине и повећању квалитета живљења и треба га развијати.

8. Организација заједнице

Закон о јавном здрављу јасно је дефинисао носиоце активности и учеснике у области јавног здравља и на територији општине исте спроводе: органи Републике Србије, АПВ, органи општине Кула и Општинска управа Кула, Дом здравља Кула, Општа болница „Др Радивој Симоновић“, Апотека Кула, Савет за здравље општине Кула, Центар за социјални рад општине Кула, јавна комунална предузећа, Културни центар Кула, Народна библиотека Кула, Спортски центар општине Кула, Предшколска установа “Бамби” Кула, основне и средње школе, Дом за старе и пензионере општине Кула Геронтолошки центар Кула, средства јавног информисања, привредна друштва, хуманитарне, верске и друге организације грађана У општинској управи, као јединственом органу:

8.1. Локална самоуправа

У општинској управи образују се основне унутрашње организационе јединице - Одељења, а која се образују према врсти, међусобној повезаности и обиму послова чијим се вршењем обезбеђује несметан, ефикасан и усклађен рад у области за коју се образују. За обављање одређених послова из надлежности градске управе, посебно у вези са остваривањем права грађана, локалног економског развоја, реализације политике за младе, унутар основне организационе јединице могу се образовати канцеларије.

У Општинској управи Кула обављају се послови у следећим управним јединицама:

- 8.1.1 Одељење за управу и опште послове
- 8.1.2 Одељење за друштвене делатности
- 8.1.3 Одељење за финансије и привреду
- 8.1.4 Одељење за утврђивање и наплату изворних прихода општине Кула
- 8.1.5 Одељење за урбанизам, комунално-стамбене послове
- 8.1.6 Одељење за имовинско-правне послове
- 8.1.7 Одељење за инспекцијске послове
- 8.1.8 Одељење за инвестиције, заштиту животне средине и енергетски менаџмент
- 8.1.9 Служба Скупштине општине и Општинског већа општине Кула
- 8.1.10 Канцеларија за локални економски развој

8.1.1. Одељење за управу и опште послове

Одељење обавља управне послове у непосредном спровођењу закона и других прописа чије је спровођење поверено општини, у области држављанства, матичних књига у области брака, личног имена, матичних бројева грађана, бирачких спискова и канцеларијског пословања, предлаже и припрема нацрте аката које доноси Скупштина општине, председник општине и Општинско веће за чије спровођење је одговорно Одељење за управу и опште послове. Предлаже и припрема нацрте свих појединачних и општих аката које доноси начелник Општинске управе, послове планирања за остваривање функција општине у условима непосредне ратне опасности и у рату из своје надлежности, послове планирања задатака и предузимања мера у случају елементарних и других непогода, послове везане за превођење и службену употребу русинског и мађарског језика за потребе Скупштине општине, председника општине, Општинског већа, Општинске управе и грађана, послове писарнице и архиве, послове овере потписа и рукописа, послове радних односа у Општинској управи, послове издавања радних књижица, информисања, обавља курирске послове, дактилографске послове и умножавање материјала.

8.1.2. Одељење за друштвене делатности

Одељење се састоји из два одсека:

1. Одсек за финансијско-економске послове
2. Одсек за опште и нормативно-правне послове које обавља: управне, нормативне, стручне и административне послове непосредног спровођења Закона и других прописа чије је спровођење поверено општини у области друштвене бриге о деци, породиља, основног и средњег образовања и ученичког и студентског стандарда и у оквиру којег спадају и послови борачко-инвалидске заштите, као и послови Комесаријата за избеглице.

8.1.3. Одељење за финансије и привреду

Одељење чине четири одсека.

1. Одсек за трезор
2. Одсек за буџет
3. Одсек за рачуноводство
4. Одсек за јавне набавке

Делатности одељења:

Одсек за трезор – врши контролу расхода и одобрава плаћања на терет буџетских средстава, врши израду и контролу месечних, кварталних и годишњих планова издатака за кориснике буџета и јавних предузећа Министарству финансија, прати се прилив средстава и извршавање расхода. Прима захтеве за плаћање од стране буџетских корисника као и евиденцију приспелих захтева, ликвидатуре, електронско плаћање, књижење плаћених рачуна.

Одсек за буџет – координира се поступком припреме буџета, припремају се планови капиталних пројеката, планира се и прати извршење локалних прихода, прате се примања и издаци буџета.

Одсек за рачуноводство – воде се финансијско материјални и организациони послови пру чему се контролише законитост правилност рада, благовременост и ажурност извршавања послова, учествује у припреми и изради финансијских планова за директне кориснике буџетских средстава.

8.1.4. Одељење за утврђивање и наплату изворних прихода општине Кула

Обавља следеће послове: утврђивања и наплате пореза и других изворних јавних прихода из јавноправног односа који су у надлежности општине, води регистар обвезника изворних прихода општине у електронској форми, врши идентификацију нових пореских обвезника и ажурирање постојеће базе података као и чињеница до којих долази на основу расположиве документације, води пореско књиговодство за изворне јавне приходе, врши канцеларијску контролу ради провере тачност, потпуност и усклађеност са законом, односно другим прописом података исказаних у пореској пријави, рачуноводственим извештајима и другим евиденцијама пореског обвезника и теренску контролу ради провере законитости у раду и правилност испуњавања обавеза од стране пореских обвезника и врши обезбеђење наплате изворних јавних прихода, редовну и принудну наплату изворних јавних прихода и одлучује о захтевима за одлагање плаћања пореског дуга и остале стручне, административне и друге послове које му повери Скупштина општине, председник општине, Општинско веће и начелник Општинске управе

8.1.5. Одељење за урбанизам, комунално-стамбене послове

У оквиру одељења налазе се два одсека:

1. Одсек за комунално стамбене и имовинско правне послове
2. Одсек за урбанизам, грађевинарство и обједињену процедуру

Одсек за комунално стамбене и имовинско правне послове – у оквиру одсека води се евиденција непокретне имовине са правом коришћења на имену општине Кула, воде се управни поступци по захтевима за иселења, врше послови откупа и закупа станова и пословних просторија.

Послови Одсека за урбанизам, грађевинарство и обједињену процедуру: на овом радном месту можете преузети: извод из урбанистичког плана или акт о урбанистичким условима, одобрење за изградњу, потврду о пријему документације за почетак извођења радова, решење о употребној дозволи, решења, уверења и друга службена списа издата од стране овог одељења.

8.1.6. Одељење за имовинско-правне послове

У оквиру одсека за комунално стамбене и имовинско правне послове води се евиденција непокретне имовине са правом коришћења на имену општине Кула, воде се управни поступци по захтевима за иселења, врше послови откупа и закупа станова и пословних просторија.

8.1.7. Одељење за инспекцијске послове

У оквиру Одељења за инспекцијске послове и заштиту животне средине обављају се послови који се тичу проблематике из области грађевинарства, путне привреде, саобраћаја, заштите животне средине и комуналне области.

Одељење обједињује следеће одсеке:

- Одсек за послове инспекције за путеве и друмски саобраћај, грађевинске инспекције и инспекције за заштиту животне средине
- Одсек за инспекцијско комуналне послове
- Одсек за заштиту животне средине

Одсек за послове инспекције за путеве и друмски саобраћај, грађевинске инспекције и инспекције за заштиту животне средине прати, проучава и спроводи прописе из области саобраћаја, путне привреде, грађевинарства и заштите животне средине. Израђују се предлози решења из области инспекцијског надзора у сарадњи са надлежном инспекцијом, врши се инспекцијски надзор над спровођењем Закона о јавним путевима, Закона о превозу путника у друмском саобраћају, Закона о превозу терета у друмском саобраћају и осталих правилника, уредби и других прописа донесених на основу ових закона; врши се инспекцијски надзор над спровођењем закона из области грађевинарства, као и подзаконских аката из ових области као и надзор у спровођењу закона из области заштите животне средине.

Одсек за инспекцијско комуналне послове се бави праћењем, проучавањем и спровођењем прописа из комуналне области у делу инспекцијског надзора, израђивањем предлога решења из области инспекцијског надзора у сарадњи са надлежном инспекцијом, израђивањем предлога решења које доноси Општинско веће из делокруга одељења за урбанизам, комунално-стамбене послове – одсек за урбанизам и грађевинарство, као извршавање инспекцијског надзора над спровођењем закона и подзаконских аката из комуналне области.

8.1.8. Служба Скупштине општине и Општинског већа општине Кула

Одељење обавља стручне и организационе послове за сазивање, припрему и одржавање седница Скупштине општине и радних тела Скупштине општине, Општинског већа, стручних радних тела председника општине и радних и других састанака председника општине, стручно обрађује акте усвојене на седницама Скупштине општине и радних тела Скупштине општине и аката која доноси председник општине и Општинско веће, стручно обрађује текстове предлоге одлука и других аката из надлежности Скупштине, административне и стручне послове који се односе на представке и предлоге грађана, пружа помоћ одборницима у изради предлога које подносе Скупштини општине и њеним телима и прибавља одговоре на одборничка питања.

Обавља послове протокола за потребе Скупштине општине, председника општине и Општинског већа, послове информисања о раду Скупштине општине и радних тела Скупштине, председника општине и радних тела председника општине и Општинског већа, записничке послове за Скупштину општине и радна тела Скупштине, председника општине и радна тела председника општине и Општинско веће, послове уређивања и издавања «Службеног листа општине Кула», канцеларијско административне, манипулативне и оперативне послове за потребе лица које бира, именује или поставља Скупштина општине и председник општине и друге послове које јој повери Скупштина општине, председник општине и начелник Општинске управе.

8.1.9. Канцеларија за локални економски развој

Врши промоцију општине Кула у земљи и иностранству као повољног места за улагање, пословање и живот. Формира и ажурира базу података од интереса за локални економски развој, управља пројектима и врши стратешко планирање и информисање потенцијалних инвеститора и постојећих привредника о условима за пословање, могућностима за улагање, расположивим програмима подршке и подстицајима на локалном и националном нивоу. Бави се привлачењем нових домаћих и страних инвестиција и подршка је МСП сектору и предузетницима.

8.2. Систем здравствене заштите

Здравствена заштита становника спроводи се у Дому здравља Кула, који је основан 1971, док је нови објекат Дома здравља намењеног специјалистичким службама почео са радом крајем 2018. године. Дом здравља Кула пружа услуге примарне здравствене заштите, опште медицине, хитне медицинске помоћи, медицине рада, стоматологије, здравствене заштите деце и омладине, здравствене заштите жена, поливалентне патронажне неге и кућне неге, лабораторијску, радиолошку и ултразвучну дијагностику, физикалну медицину и рехабилитацију као и специјалистичке консултативне услуге. Поред Дома здравља са хитном медицинском службом која се налази у Кули, у насељеним местима на територији општине здравствена заштита се пружа у 13 објеката (4 здравствене станице, 3 амбуланте). Снабдевање лековима се врши преко апотеке у оквиру Дома здравља Кула и преко развијене мреже приватних апотека. На нивоу примарне здравствене заштите активно се спроводе мере на очувању и унапређењу здравља људи. Кад је болничко лечење у питању становници општине Кула усмеравају се на Сомбор или Врбасу.

8.2.1. Организациона структура примарне здравствене заштите

Дом здравља

Дом здравља Кула је здравствена установа на примарном нивоу здравствене заштите која пружа здравствене услуге становништву општине Кула. Основну улогу дома здравља представља очување и унапређење здравља становништва и лечење корисника здравствене заштите. Током 2020. године, у дому здравља запослено је укупно 189 радника, од тога доктора медицине 39 или 25,8%, доктора стоматологије 8 или 5,3 %, медицинских сестара/техничара 87 или 57,6 %, стоматолошких техничара 10 или 6,6 % .

У обављању здравствене делатности дом здравља врши:

- Заштиту и унапређење здравља, спречавање и рано откривање болести, лечење, рехабилитацију болесних и повређених
- Превентивну здравствену заштиту групације становништва изложених повећаном ризику обољевања и осталих становника у складу са посебним програмом превентивне здравствене заштите
- Здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља
- Спречавање, рано откривање и контролу малигну болести
- Спречавање, откривање и лечење болести уста и зуба
- Патронажне посете, лечење и рехабилитацију у кући
- Хитну медицинску помоћ и санитетски превоз
- Заштиту менталног здравља
- Фармацеутску делатност
- И друге послове утврђене законом

Област здравствене заштите

- Служба опште медицине града (6 пунктова)
- Служба опште медицине села (15 пунктова)
- Поливалентна патронажна служба
- Центар за превенцију
- Служба за здравствену заштиту предшколске деце
- Служба за здравствену заштиту школске деце и омладине
- Служба за здравствену заштиту жена
- Служба хитне медицинске помоћи
- Служба кућне неге и лечења
- Служба за биохемијско-хематолошку дијагностику б3
- Стоматолошка служба здравствене заштите деце
- Стоматолошка служба здравствене заштите одраслих
- Служба медицине рада

Изабрани лекар

Здравствено осигурана лица оставрују право на здравствену заштиту посредством изабраног лекара, а који обавља здравствену заштиту у тиму са радником одговарајуће школске спреме здравствене струке. Дужност је сваког осигураног лица, да код прве посете здравствене установе на примарном нивоу, а најкасније у року од 6 месеци од дана стицања својства осигураног лица изврши избор изабраног лекара.

Уколико осигурано лице не изврши избор изабраног лекара, има право само на пружање хитне медицинске помоћи.

У смислу Закона о здравственом осигурању и подзаконских аката донетих за спровођење наведеног Закона, ИЗАБРАНИ лекар је:

- (1) доктор медицине или доктор медицине специјалиста за област опште медицине, односно специјалиста медицине рада,
- (2) доктор медицине специјалиста педијатрије,
- (3) доктор медицине специјалиста гинекологије,
- (4) доктор стоматологије.

Осигурано лице моће да има само једног изабраног лекара из напред наведених грана медицине при чему:

- осигурано лице женског пола старије од 15 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине или доктора медицине специјалиста педијатрије, има и изабраног лекара доктора медицине специјалисту гинекологије;

- осигурано лице женског пола старије од 15 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине или доктора медицине специјалиста педијатрије, има и изабраног лекара доктора медицине специјалисту гинекологије;
- дете до навршених 18 година живота, поред изабраног лекара , доктора медицине специјалисте педијатрије има изабраног лекара доктора стоматологије;
- осигурано лице старије од 65 година живота, поред изабраног лекара доктор медицине и доктора медицине специјалисте гинекологије, има изабраног лекара доктора стоматологије;
- жена у вези са трудноћом и 12 месеци после порођаја; осигурано лице пре трансплантације бубрега, односно операције на срцу; у преоперативном и постоперативном третману малигних болести максилофацијалног предела;
- осигурано лице са урођеним и стеченим тежим деформитетом лица и вилице у оквиру преоперативног и постоперативног третмана;
- осигурано лице у оквиру посттуморске рехабилитације и реконструкције, може да има изабраног лекара доктора стоматологије;
- осигурано лице са уређеним и стеченим тежим деформитетом лица и вилице у оквиру преоперативног и постоперативног третмана; осигурано лице у оквиру посттуморске рехабилитације и реконструкције, може да има изабраног лекара доктора стоматологије.

8.2.2. Организациона структура секундарне здравствене заштите

Здравствену заштиту становништва Западно-бачког округа на секундарном нивоу обезбеђују:

- Општа болница Сомбор
- Специјална болница за рехабилитацију ”Јунаковић” у Апатину

Општа болница Сомбор обезбеђује стационарну здравствену заштиту за укупно 171054 становника и располаже са 732 постеље. Током године у болници је лечено 11442 болесника и 86748 остварено б.о. дана. Просечна заузетост болничких постеља износила је 32,38%.

Током 2020. године, у општој болници запослено је укупно 1108 радника, од тога 851 или 76,8% здравствених и 257 или 23,2% административно/технички радника. У структури здравствених радника лекари чине 189 или 22,2% а медицинске сестре/техничари 649 или 76,3%.

Објекти Опште болнице налазе се на 3 локације: највећи део налази се у Сомбору, у Војвођанској улици. На Апатинском путу се налази Служба за психијатрију а у насељеном месту Бездан, удаљеном 16 км од Сомбора, налази се Одељење за физикалну медицину и рехабилитацију, познатије као Бања у Бездану.

Табела 41. Укупан број запослених у општој болници Сомбор 2020. године

Запослени на неодређено време	ukupno zaposlenih
Доктори медицине	189
фармацеути	2
Медицинске сестре/техничар	649
Здравствени сарадници	11
Немедицински административни радници	44
Немедицински радници/технички помоћници	213
УКУПНО	1108

Организација

- Сектор за интернистичке гране
 - Сектор за хируршке гране
 - Служба за педијатрију
 - Служба за гинекологију и акушерство
 - Служба за продужено лечење и негу
 - Сектор за заједничке медицинске делатности
 - Сектор специјалистичко-консултативних амбуланти
 - Служба за правне, економске и техничке послове
- Здравствена делатност која се обавља на више нивоа

Специјална болница за рехабилитацију »ЈУНАКОВИЋ« располаже са 140 постеља. Хоспитализованих лица током 2020 године било је 815 а остварено је 12858 б.о. дана. Просечна заузетост болничких постеља износила је 31,7%.

8.2.3. Установе на више нивоа здравствене делатности

Завод за јавно здравље Сомбор припада јавно здравственим институцијама које обезбеђују здравствену заштиту од посебног интереса за друштво на територији Западно Бачког округа.

Место и улога Завода за јавно здравље су дефинисани Законом о здравственој заштити и Законом о јавном здрављу, према коме прати, истражује и проучава здравствено стање и здравствену културу становништва, стање и квалитет животне средине, узроке појаве и ширење заразних и других болести, утицаје еколошких фактора на здравље, као и на организацију, рад и развој здравствене службе и предлаже и предузима одговарајуће мере у циљу заштите и унапређења здравља.

Завод за јавно здравље Сомбор припада јавно здравственим институцијама које обезбеђују здравствену заштиту од посебног интереса за друштво на територији Западно Бачког округа.

8.3. Образовни систем

Спровођење и реализација образовања у општини Кула врши се на три нивоа и то у оквиру предшколског образовања, основног образовања и средњошколског образовања. Што се тиче високог образовања, на територији Општине не постоје институције које спровode овај ниво образовања, нити истурено одељење неке установе. Када говоримо о предшколском образовању на територији општине Кула, оно је организовано кроз рад Предшколске установе „Бамби“. Установа је основана 1969. године, има 11 објеката у свим насељеним местима општине Кула и брине се годишње о преко 1200 деце узраста од 1 до 6 година. У оквиру ПУ Бамби постоји укупно 11 вртића, распоређених у 6 насељених места. ПУ „Бамби“ се финансира из буџета Општине Кула, Покрајинских средстава и сопствених средстава (родитељски динар).

Предшколске установе односно вртићи се налазе у следећим местима:

- Колибри, Сунчица, Маслачак, Бубамара (Кула);
- Шећерко, Веверица (Црвенка);
- Чувари осмеха, Невен (Сивац);
- Цицибан (Руски Крстур);
- Рода (Липар);
- Вртуљак (Крушчић)

У погледу основног образовања, оно се на територији општине Кула реализује путем 7 основних школа:

- Основна школа „Иса Бајић“, Кула
 - Основна школа „Петефи бригада“, Кула
 - Основна школа „Вук Карацић“, Црвенка
 - Основна школа „20. октобар“, Сивац
 - Основна школа „Вељко Влаховић“, Крушчић
 - Основна школа „Никола Тесла“, Липар
 - Основна школа „Петро Кузмјак“, Руски Крстур
- Као и Основна школа за Музичко образовање у Кули

Средњошколско образовање и васпитање организовано је кроз наставу у четири средње школе:

1. Гимназија „Петро Кузмјак“, Руски Крстур
2. Средња стручна школа, Црвенка
3. Економско трговинска школа, Кула
4. Средња машинска школа „Михајло Пупин“, Кула

Табела 42. Основне школе и број деце школска 2020/2021. година у општини Кула

Редни број	Област образоваља	Број деце
	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	
1.	ОШ „Иса Бајић“, Кула	728
2.	ОШ „Петефи бригада“, Кула	502
3.	ОШ „20. Октобар“, Сивац	575
4.	ОШ „Никола Тесла“, Липар	88
5.	ОШ „Вељко Влаховић“, Крушчић	95
6.	ОШ „Вук Караџић“, Црвенка	570
7.	ОШ „Петро Кузмјак“, Руски Крстур	454
8.	Школа за основно музичко образовање Кула	210

Табела 43. Средње школе и број деце школска 2020/2021. година у општини Кула

Редни број	Област образоваља	Број деце
	СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	
1.	СТШ „Михајло Пупин“, Кула	475
2.	Економско трговинска школа, Кула	379
3.	Средња стручна школа, Црвенка	162
4.	Средња школа са домом ученика „Петро Кузмјак“, Руски Крстур	454

8.3.1 Образовни статус становништва

На територији општине Кула највећи број становника има средње образовање 20.796 или 56,27 % укупног броја становника.

Табела 44. Становништво Општине према школској спреми и полу

Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу	Пол		Укупно
	М	Ж	
Без школске спреме	149	724	873
Непотпуно осн. обр.	1.349	2.912	4.261
Основно образовање	3.236	4.070	7.306
Средње образовање	11.371	9.425	20.796
Више образовање	731	653	1.384
Високо образовање	1.068	1.229	2.297
Непознато	604	688	1.292
Узорак	17923	19034	36957

8.4. Социјална заштита на локалном нивоу

Социјална заштита се спроводи путем установа овог типа које се налазе у свим насељима осим у Новој Црвенки. Центар за социјални рад општине Кула, основан 1961. године је један од најстаријих у Републици. Невладине организације и друштва на територији општине су бројна: Општинска организација Црвеног крста, друштва и удружења која су укључена у пружање услуга различитим социјалним групама како би побољшали квалитет живота корисницима услуга. Дом за старе и пензионере изграђен је са седиштем у Кули. У Руском Крстуру је одељење за домски смештај, исти су адекватно опремљени и пружају услуге смештаја и бриге о старим лицима, пензионерима и старим особама са инвалидитетом. Корисници дома за старе су са шире територије. Дечија заштита реализује се преко предшколске установе "Бамби". У једанаест вртића дечије заштите организованих по насељима, осим у Новој Црвенки, обавља се сталан рад са децом свих узраста. Кула има четири вртића у два се ради и са предшколским узрастом, Црвенка и Сивац имају два вртића и са предшколским узрастом се ради у по једном вртићу, у Руском Крстуру један вртић се користи за рад са свим узрастима, Липар и Крушчић раде само са децом предшколског узраста. Деца са тешкоћама у развоју укључена су у васпитно-образовни рад.

8.4.1. Права и услуге у области социјалне заштите

Сходно својим надлежностима и дефинисаним приоритетима за решавање проблема из области социјалне заштите општина Кула финансира активности, услуге, права:

- 1) дневне услуге у заједници;-дневни боравак за ОСИ, помоћ у кући за старе
- 2) услуге подршке за самосталан живот,- становање уз подршку ОСИ
- 3) Услуге смештаја- Привремени смештај у прихватилиште или прихватну станицу
- 4) Саветовалиште- саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге,
- 5) остале услуге социјалне заштите у складу са потребама локалне самоуправе;
- 6) право на једнократне помоћи и други облици помоћи;
- 7) Лични пратилац детета
- 8) права на бесплатан и регресиран боравак деце у предшколској установи,
- 9) права на бесплатну ужину,
- 10) права на регрес трошкова превоза ученика и студената са подручја општине Кула,
- 11) регресирања трошкова превоза деце са посебним потребама,
- 12) права на регрес трошкова смештаја ученика у домовима,
- 13) ученичких награда,
- 14) годишње награде за успех у студирању,
- 15) подршка рађању и родитељству
- 16) подршка деци и породици са децом
- 17) подршка реализацији програма Црвеног крста
- 18) Пројекат: Куповина кућа и грађевинског материјала за социјално угрожене категорије становништва

Друга права социјалне заштите остварују се у складу са проценом потреба становништва у области социјалне заштите и материјалним могућностима општине. Центар за социјални рад пружа услуге процене и планирања мера и услуга из области социјалне заштите.

8.4.2. Установе социјалне заштите

8.4.2.1. Центар за социјални рад општине Кула поседује стручне и професионалне капацитете да одговори на потребе корисника услуга социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити и законом о спречавању насиља у породици односно да успешно одговори свим изазовима комплексне социјалне патологије у општини Кула.

Организационе јединице Центра су:

1. Служба за опште, управно правне, административне, финансијско-рачуноводствене и техничке послове, са пријемном канцеларијом и канцеларијом за материјална давања.
2. Служба за непосредну заштиту корисника, која обухвата непосредну заштиту деце, младих, одраслих и старих лица.
3. Саветовалиште за брак и породицу.

Право на социјалну заштиту

Сваки појединац и породица којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба имају право на социјалну заштиту.

У вршењу јавних овлашћења, центар у складу са законом, обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба)
- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши пописе и процену имовине лица под старатељством
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике
- присуствује по одобрењу суда радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике у којима живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;

- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује помоћ у извршењу мере;
- проверава извршење васпитне мера појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што брине о школовању малолетника, његовом запослењу одвајању из средине која на њега штетно утиче потребном лечењу и сређивању приликама у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитање и образовање малолетника;
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу ради;
- обавља друге послове утврђене законом;

Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен.

Праћење и проучавање појава у области социјалне и правне заштите и превентивна делатност.

8.4.2.2. Дом за старе и пензионере Кула

Дом за старе и пензионере Кула је Установа социјалне заштите одраслих и старијих лица, која своју основну делатност обавља сходно Закону, Статуту Дома за старе и пензионере Кула и другим прописима који регулишу ову област. Дом за старе и пензионере Кула прима на смештај одрасла и стара, психички очувана лица, особе са комбинованим сметњама, болесне и непокретне кориснике.

Основна делатност Установе је социјална заштита одраслих и старијих лица, која се остварује обезбеђивањем и пружањем услуге домског смештаја - који подразумева услуге становања, исхране, неге, здравствене заштите, услуге стручног рада, радно- окупационе и рехабилитационе садржаје и активности и друге услуге у зависности од потреба, способности и интересовања корисника, као и од степена очуваности њиховог менталног и физичког здравља.

Дом за старе и пензионере Кула своју делатност обавља у два физички одвојена објекта и то:

- централни објекат у Кули капацитета 75 места за смештај корисника који је и седиште установе
- објекат у Руском Крстуру (12 километара удаљен од централног објекта) са капацитетом од 30 места за смештај корисника.

9. Рањиве групе

9.1. Деца: рани развој као императив

Развој деце у најранијем детињству подразумева њихов раст и развој од мајчине трудноће до поласка у предшколски припремни програм. Доказано је да се у овом периоду постављају темељи за све животне успехе, а пропусти у бризи и стимулацији развоја детета остављају дугорочне последице, које се касније тешко могу надокнадити. Рано препознавање развојних ризика и одступања и ране интервенције могу у великој мери да надокнаде кашњења у развоју деце. Иако смањена, смртност одојчади и деце млађе од пет година која живе у ромским насељима два пута је виша од националног просека. Слично је и са ухрањеношћу. Основни разлози због којих треба улагати у развој детета у раном детињству: рана улагања су најделотворнија (првих пет година живота) – ови програми дају добит већу него касније за цео живот: од 2 до 17 пута. Ефекти су највећи код сиромашне деце, чиме се смањује неравноправност. Мозак се највише развија у првих пет година живота, достижући 80% свог развоја до навршене треће године. И на крају, рани развој детета је његово основно право, гарантовано Конвенцијом УН о правима детета.

Услуге, мере и активности намењене подстицају раног развоја деце разнолике су и обухватају широк спектар: од вођења трудноће и подстицања дојења, јачања родитељских компетенција, праћења да ли се дете развија очекиваним темпом, раних интервенција да се могућа кашњења надокнаде, преко обезбеђивања материјалне помоћи детету и породици, заштите детета и похађање вртића. Ове услуге се могу спроводити кроз подстицај и организовање рада развојних саветовалишта, саветовалишта за родитеље, организовање рада интерресорних комисија (ИРК), спровођење и праћење мера предложених од стране ИРК. Подршка раду ромских здравствених медијаторки доприноси заштити најугроженијих и најосетљивијих породица.

9.2. Млади као рањива група

Млади, који су Законом о младима дефинисани као особе узраста од 15 до 30 година, чине свега 19,3% укупне популације општине Кула. Према попису из 2011. године на територији општине Кула и околних насеља живи 8.339 младих особа.

Према подацима о структури становништва старијег од 15 година према школској спреми у општини Кула највећи број становника је са средњим образовањем, а може се приметити и да је број становника са високом стручном спремом значајно порастао.

Према истраживању спроведеном за потребе израде Локалног акционог плана за младе, млади у Кули своју општину посматрају као заједницу са просечним могућностима за младе. У односу на друге општине и градове у окружењу, процењују да им Кула пружа подједнаке могућности као и у другим општинама. Млади у Кули истичу да су задовољни могућностима образовања у свом месту, његовом доступношћу и квалитетом, а школа и образовање се истичу као важан фактор за лични развој.

Такође, млади оцењују да постоји простор за унапређењем понуде за неформално учење, ваннаставне активности, као и културни и активистички програми за младе.

Табела 45. Године старости и пол становника општине Кула

Године старости	Пол		Укупно
	М	Ж	
0-4	909	870	1.779
5-9	1.105	1.026	2.131
10-14	1.149	1.085	2.234
15-19	1.277	1.142	2.419
20-24	1.430	1.432	2.862
25-29	1.524	1.223	2.747
30-34	1.410	1.320	2.730
35-39	1.434	1.314	2.748
40-44	1.422	1.411	2.833
45-49	1.568	1.549	3.117
50-54	1.626	1.617	3.243
55-59	1.668	1.726	3.394
60-64	1.456	1.639	3.095
65-69	938	1.201	2.139
70-74	1.014	1.348	2.362
75-79	676	1.063	1.739
80-84	350	716	1.066
85 и више	130	333	463
Пунолетни	17.189	18.343	35.532
Просечна старост	40,7	44,1	42,4

Када је у питању циљ који се односи на здравље и благостање младих, најчешћи проблеми који су препознати јесу болести зависности (дуван, алкохол, наркоманија, клађење, коцка, зависност од интернета). За циљне групе у ризику су проблем ХИВ/АИДС; Хепатит Ц. Млади у Србији у прве сексуалне односе ступају рано и неспремни, због чега предњаче међу вршњацима из Европе по броју оболелих од полно преносивих болести и намерних прекида трудноће. Процент раног рађања и малолетничких трудноћа знатно је смањен, али је и даље висок проценат малолетничких трудноћа у ромским насељима. Млади су суочени са бројним стресовима и потребна им је подршка у превазилажењу стреса (више од 50% средњошколаца наводи да је у протекле две године доживело бар један стресогени животни догађај).

9.3. Старији као рањива група

Становништво у општини Кула има неповољну старосну структуру, јер је од укупног броја становника (43.101 по попису из 2011. г.) 7769 лица односно 18% старије од 65 година. Перманентно старење становништва узрокује повећање низа проблема везаних за ову популацију: повећан број старачких домаћинстава, смањене могућности старих да сами квалитетно брину о задовољењу основних животних, здравствених и социјалних потреба. Све ово говори о потреби свеобухватне и добро организоване бриге о старим лицима у Републици, али и у општини Кула, посебно.

Старосна структура становништва у Кули по попису из 2011. године, чини 83% становника до 60 година старости, а 18% становника старијих од 65 година.

10. Безбедност у заједници

Насиље (родно, породично, вршњачко) феномен је са чијом се ескалацијом суочавамо. Држава је донела Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима. Такође, постоје и Посебни протокол Министарства унутрашњих послова о поступању полицијских службеника у случајевима насиља у породици и над женама у партнерским односима; Посебни протокол Министарства здравља у случајевима насиља у породици и над женама у партнерским односима и други.

Безбедност у саобраћају од изузетне је важности. Унапређење стања безбедности саобраћаја на путевима спроводи се уз тимски рад са свим институцијама на државном и локалном нивоу, уз сталну едукацију становништва а посебно професионалних категорија учесника у саобраћају.

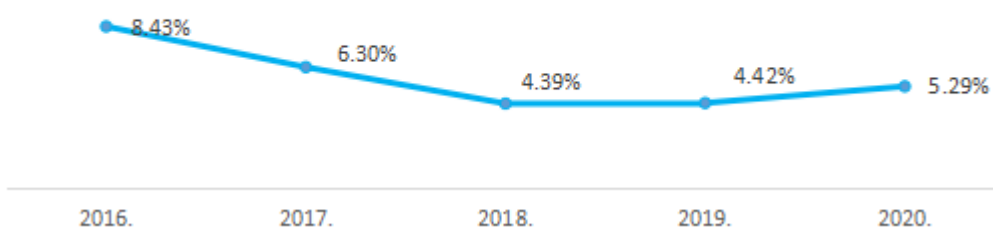
Унапређење безбедности саобраћаја доприниси спашавању живота и превенцији повређивања у саобраћајним незгодама кроз смањење броја и тежине саобраћајних незгода на путевима. Агенција за безбедност саобраћаја брине о безбедности свих грађана Србије у саобраћају на путу и развија се као модерна и стручна институција, препознатљива и релевантна у овој области, иницира и окупља друге институције и организације (владине и невладине) у заједничким активностима на смањењу страдања људи на нашим путевима и улицама и труди се да буде поуздан партнер и у међународним пројектима, истраживањима, креирањима политике безбедности саобраћаја на путевима у Србији и региону.

10.1. Малолетничка делинквенција

На подручју Полицијске станице у Кули, од 2016. до 2020. године, регистрована су 63 кривична дела са малолетним учиниоцима. Из области општег криминалитета је 98,4% кривичних дела.

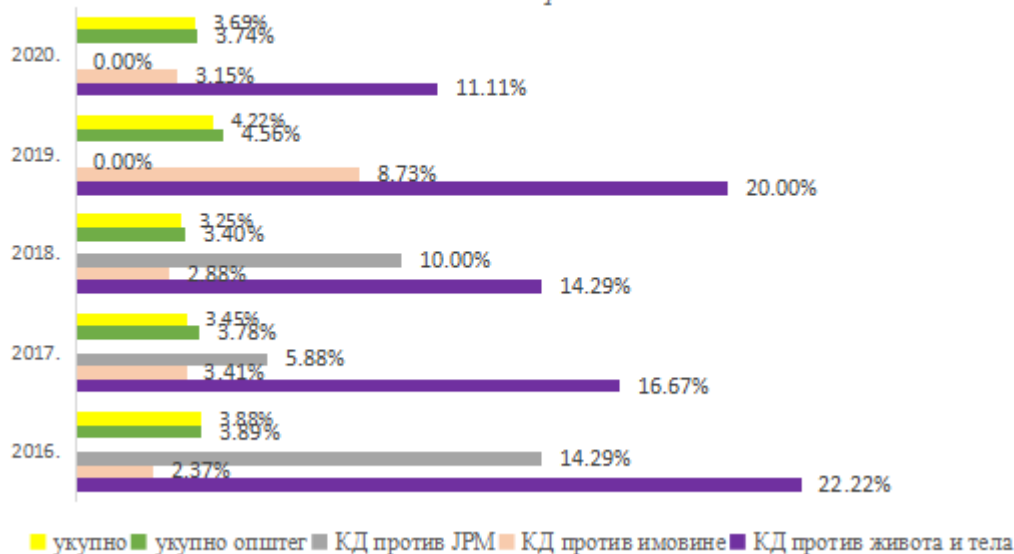
Од 63 кривична дела за која су осумњичени малолетници, 32 су кривична дела против имовине (50,8%).

Процентуално учешће млл извршилаца у укупном броју извршилаца КД

Током 2016. године малолетни учиниоци су извршили 16 кривичних дела, током 2017. године 13, током 2018. године 9, током 2019. године 14 и током 2020. године 11 кривичних дела. Уочава се благи пад броја кривичних дела која су извршили малолетници, са изузетком 2019. године.

Процентуално учешће КД извршених од стране млл по областима криминала

Малолетници најчешће врше кривична дела против имовине, па је у периоду од 2016. до 2020. године, забележено да су извршили 17 крађа, 6 тешких крађа, 3 кривична дела неовлашћено коришћење туђег возила, 3 уништења и оштећења туђе ствари, 2 преваре и 1 разбојништво.

За извештајни период уочава се смањење учешћа броја кривичних дела крађа и тешких крађа које су извршили малолетници у односу на укупан број извршених дела на територији ПС.

Када су у питању **кривична дела против здравља људи**, малолетници су регистровани као извршиоци кривичних дела која су у вези са злоупотребом опојних дрога и то, најчешће, као извршиоци кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из чл. 246а КЗ (6) и омогућавање уживања опојних дрога из чл. 247 КЗ (1).

Старији малолетници (16 - 18 године) евидентирани су као извршиоци свих кривичних дела везаних за злоупотребу опојних дрога.

За очекивати је да број кривичних дела која врше малолетна лица буде на истом нивоу као претходних година, док је процентуално учешће старијих малолетника међу малолетним извршиоцима кривичних дела у порасту.

Малолетници се релативно ретко појављују као извршиоци најтежих кривичних дела против живота и тела. Најчешћа кривична дела из ове области која врше малолетници су тешка (10) и лака (3) телесна повреда.

У групи кривичних дела против слобода и права човека и грађанина, малолетници су регистровани као извршиоци кривичног дела угрожавање сигурности (1), које је извршено у непосредној комуникацији.

У групи **кривичних дела против брака и породице**, малолетници су регистровани, најчешће, као извршиоци **насиља у породици, и то у 2 случаја**, а ова дела, махом, врше на штету својих родитеља. У том смислу, изузетно је важно правовремено реаговање родитеља на овакво понашање малолетника, укључивањем у рад са породицом, пре свега, Центра за социјални рад, здравствених установа и полиције, у случају извршења кривичног дела.

У превенцији малолетничке делинквенције, изузетно је важно постићи договор са Вишим јавним тужилаштвом и Вишим судом у циљу ефикасног реаговања на испољено делинквентно понашање малолетника. Малолетнике који су испољили висок ниво криминалног понашања, у смислу да се у континуитету појављују као извршиоци кривичних дела, што је првенствено карактеристично за кривична дела имовинског карактера, треба ефикасно процесуирати у кривичном поступку како би им се правовремено изрекла нека од васпитних мера и како би се благовремено укључили у одговарајуће третмане васпитања и преваспитања.

Код малолетничког криминала, изузетно је изражен поврат јер малолетници често изврше велики број кривичних дела, а да у дужем временском периоду немају никакву санкцију за своје делинквентно понашање јер се кривичне пријаве у највећем броју случајева против малолетника подносе у редовном поступку. С друге стране, малолетници којима су изречене кривичне санкције и који се налазе на издржавању казне малолетничког затвора или заводских васпитних мера (упућивање у васпитно-поправни дом), веома често, за време одсуствовања из васпитне установе или бекства из ње, изврше серије кривичних дела, тако да је у наредном периоду потребно унапредити координацију између ових васпитних установа, васпитно-поправних домова и полиције у погледу ових лица.

Што се тиче злоупотреба опојних дрога, важно је имати у виду и постојање "тамне бројке" неоткривених случајева поседовања наркотика. У том контексту, од изузетног значаја могу бити правовремене превентивне активности које се спроводе у школама у циљу њиховог доброг информисања, пре свега, о штетности опојне дроге по здравље, породицу и друштво, али и указивањем на правне последице.

Малолетници веома често нису довољно информисани да дистрибуција порнографских фотографија и снимака на којима се налазе деца и малолетници представљају кривично дело, тако да је било евидентираних оваквих случајева и у школама, због чега су предузимане значајне превентивне активности у циљу едукације деце и малолетника, а све у циљу спречавања да се исти доведу у ситуацију да постану жртве и извршиоци оваквих кривичних дела.

11. Рекреација и спорт

11.1. Спортски клубови, удружења и објекти

Спортски објекти и терени за физичку културу су изграђени у свим насељима. Спортска друштва "Хајдук", "Црвенка", "Сивац", "Русин", "Младост" и "Липар" окупљају већи број спортских клубова, регистрован је рад 68. клубова по насељима. Већи број је аматерски. Професионалани клубови такмиче се и припремају користећи објекте спортских друштава. Бројност и разноврсност спортских клубова показују велику заинтересованост становништва за бављење спортом. Насељски спортски објекти, школске физкултурне дворане и спортски терени користе се за тренинге спортских клубова и рекреацију грађанства. Спортски терени су неуређени и без пратећих објеката, како би се обезбедили услови за квалитетно бављење спортом и рекреацијом.

Спортске сале и дворане

Фискултурне дворане изграђене у оквиру школа користе се и за рекреацију грађанства и за тренинге спортских клубова. Ове спортске дворане испуњавају техничке и санитарне услове. У општини Кула постоји шест фудбалских стадиона, десет спортских сала за физичко васпитање (у склопу основних и средњих школа), те дванаест терена за мале спортове на отвореном. У Црвенки постоји вишенаменски спортски центар, а нове спортске хале су изграђене у Сивцу и Руском Крстуру. Тениски терени у приватном власништву уређени су у Кули и Сивцу, а отворени олимпијски базен постоји само у Црвенки. Осим тога, у Кули се налазе и Стрељана за ваздушно оружје, мото и картинг стаза у приватном власништву, те „Мини пич“ терени за фудбал у Пионирском дому, као и на Вашаришту. По конкурсу Управе за капитална улагања АП Војводине, за унапређење локалног и регионалног економског развоја, општини Кула су 2018. године одобрена средства за прву фазу изградње Спортско-рекреативног центра.

11.2. Школски и рекреативни спорт

Удружење педагога Општине Кула води бригу о школском спорту на територији наше Општине. Они су финансирани од стране локалне самоуправе. Удружење педагога организује и изводи школска такмичења у складу са Планом, програмом и пропозицијама Савеза за школски спорт Републике Србије. Концепцијски, школски спорт је организован у 5 нивоа такмичења:

1. Школско првенство (међуодељенско, изводе га школе),
2. Општинско првенство (8 основне и 4 средње школе),
3. Окружно првенство (Сомбор, Кула, Апатин и Оџаци),
4. Међуокружно првенство (Сомбор, Нови Сад, Суботица и Кикинда),

5. Републичко првенство или сваке четврте године Олимпијске игре школске омладине Србије

Остали проблеми у школском спорту у Општини Кула:

- гашење појединих школа
- смањење броја ученика
- недостатак школских сала код средњих школа
- недостатак школских, тј међуодељенских такмичења, којим би се повећао број учесника у школском спорту и која представљају базу школског спорт
- недовољна мотивисаност професора физичке културе
- мали број спортских секција у школама
- незаинтересованост директора школа за уступање сала за спортске секције, јер се више опредељују за издавање школских сала за рекреацију групама грађана или спортским клубовима
- незаинтересованост ученика
- одвлачење са спортских секција у спортске клубове
- постојање великог броја објеката брзе хране у близини школа.

Спорт за особе са индвалидитетом:

Општина Кула има Друштво за спорт и рекреацију Кула, које са великим успехом презентује нашу Општину и оправдава уложена средства за њихово друштво.

Спорт за све:

Спортски савез Србије у сарадњи са Општином Кула организује бесплатну акцију за жене, под називом „Буди здрава, вежбај са нама“. Бесплатни тренинзи за жене се одвијају два три пута недељно, и одлично је организован. У зимском периоду Општина Кула нуди и бесплатне часове клизања за све грађане.

12. Култура

Општина Кула, смештена у „срцу Бачке“, препознала је своју културу као бренд. Покровитељ је бројних манифестација и фестивала из области културе. На културној мапи Србије, Кула се препознаје највише по Фестивалу аматерских позоришта Србије (Кула), Фестивалу поезије за децу „Булка“ (Црвенка), Фестивалу српске традиције „Ивањско цвеће“ (Сивац) и Фестивалу Русина „Црвена ружа“ (Руски Крстур). Установе културе чији је оснивач Скупштина општине Кула су: Културни центар Кула, Дом културе Црвенка, Дом културе Сивац, Дом културе Руски Крстур и Народна библиотека Кула са огранцима у Црвенки, Сивцу, Руском Крстуру, Липару и Крушчићу.

На територији општине Кула делују и многобројна удружења грађана из области културе, културно уметничка друштва и остала удружења, који дају мултиетнички и мултикултурални карактер културном животу.

13. Медији

Општина нема своје јавно медијско предузеће. Информативно-пропагандна делатност се обавља преко центара "Кула" који припрема штампани лист "Кулска комуна" и радио станицу "Радио Кула", као и преко портала „Наше место“. На територији општине штампају се и друга гласила која прате догађаје на локалном нивоу.

14. Верске заједнице

Верске заједнице и организације могу у сарадњи са здравственим и другим установама допринети промоцији здравља.

На територији општине Кула делују:

13.1. Српска православна црква у Кули, Црвенки, Липару и Сивцу

13.2. Римокатоличка црква у Кули и Сивцу

13.3. Украјинска гркокатоличка црква у Кули

13.4. Хришћанска адвентистичка црква у Кули и Сивцу

13.5. Реформаторска црква у Сивцу

13.6. Гркокатоличка црква у Руском Крстуру

15. Удружења грађана

15.1. Црвени крст Кула

Црвени крст у Кули снован је 1980. године са циљем да олакша људску патњу, да пружа помоћ угроженим лицима у случају ратних сукоба, природних, еколошких и других несрећа ради спасавања угрожених живота и здравља људи и ширења знања о међународном хуманитарном праву и у случају стања потреба за социјалном заштитом и збрињавању као и са задатком превентивног деловања и просвећивања грађана у области здравствене и социјалне заштите и унапређења хуманитарних вредности друштва.

У обављању послова везаних за остваривање циљева и задатака, Црвени крст Кула делује у складу са:

1. Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца
2. Ратификованим међународним уговорима и опште прихваћеним правилима из области међународног хуманитарног права
3. Статутом и другим актима и правилима које усваја Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца
4. Циљевима и задацима националног друштва
5. Статутима Црвеног крста Србије и Црвеног крста Војводине

Један од задатака Црвеног крста утврђених Законом о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 7, тачка 2 и 3, члан 9. тачка 7, јесте и

15.1.1. Промоција здравих стилова живота и превенција болести

Активности у оквиру програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности одвијају се у складу са планом активности Црвеног крста Кула и планом активности виших органа Црвеног крста.

Општи циљ: Подизање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота и важности превенције болести са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије, социјално угрожене особе), а циљ се постиже кроз програме опште превенције.

Превенција болести зависности и смањење ризичног понашања одвија се кроз превентивно едукативне садржаје који су намењени пре свега младима, али и родитељима како би се унапредила комуникација међу њима. Све ове активности одвијају се уз ангажовање едукованих волонтера Црвеног крста.

Дефинисани циљ могуће је постићи континуираним и константним радом и добро осмишљеним активностима.

Вршњачка едукација спроводи се кроз читаво школовање. Према досадашњем искуству, тај облик учења све до узраста раних адолесцената има најзначајнију улогу у превенцији употребе психоактивних супстанци и развијању здравих стилова живота.

Оперативни циљеви

Смањење броја младих који се ризично понашају (болести зависности, сексуално преносиве болести, поремећаји исхране, недовољна физичка активност и други облици по здравље ризичног понашања), кроз вршњачке едукације

Повећање могућности за креативно провођење слободног времена код младих укључењем у активности Црвеног крста;

Повећање могућности за креативно провођење слободног времена код старијих укључењем у активности Црвеног крста;

Подизање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота током целог животног циклуса (здрава исхрана, редовна физичка активност, волонтирање, образовање, хумане вредности, психосоцијална подршка и солидарност).

Циљне групе:

- Деца, ученици основних и средњих школа
- Родитељи
- Радноспособно становништво
- Старије особе

Активности

Учешће на семинарима на тему здравих стилова живота и превенције болести зависности, по курикулуму који је израдио Црвени крст Србије.

Организовање едукација и дистрибуција едукативног материјала виших органа Црвеног крста на тему здравих стилова живота (превенција болести зависности, репродуктивно здравље, здрави стилови живота, исхрана, ментално здравље као и друге релевантне теме из области здравствене превенције и промоције здравих стилова живота).

Учешће у различитим манифестацијама промоције здравља на локалном нивоу.

Обележаваће 31.јануара, Националног дана без дуванског дима и 31.маја, Светског дана без дуванског дима. Ови дани обележавају се пре свега уличним акцијама и дистрибуцијом едукативног материјала, одржавањем трибина, анкетањем грађана, и другим активностима којима се подиже свест грађана о штетности дуванског дима. Посебно су значајна предавања у школама и вршњачке едукације.

Обележаваће Светског дана борбе против ХИВ/АИДС- 1.децембара. Активности су различите, али се пре свега ради о вршњачким едукацијама и едукацијама које се односе на сексуално преносиве болести и репродуктивно здравље. Поред едукација организују се и уличне акције, трибине.

Обележаваће 7.априла,Светског дана здравља – Овај дан се обележава са партнерима на локалном нивоу – уличним промотивним акцијама, одржавањем трибина, предавања, као и едукативних активности за децу младе и све узрасне групе. Превентивним прегледима за старије, као и родитеље

Обележаваће Светског дана срца-29.септембра - Активности су различите, али се пре свега ради о уличним акцијама дистрибуције едукативног материјала, мерења крвног притиска и пружања других здравствено-превентивних услуга.

Месец борбе против болести зависности- обележава се током месеца новембра предавањима у основним и средњим школама,вршњачким едукацијама.

15.2. Удружење за помоћ МНРО „Плава птица“

Удружење за помоћ МНРО „Плава птица“ пружа услуге социјалне заштите за особе са сметњама у развоју и стара лица. Услуге се пружају кроз поступак јавне набавке услуга у складу са Законом о социјалној заштити РС.

Удружење је организовано у три службе

1.Служба за дневне услуге у оквиру које ради

- Саветовалиште за рани развој
- Лични пратилац детета
- Дневни боравак
- Помоћ у кући

2.Службе за смештај у оквиру које ради

- Становање уз подршку
- Стационарни смештај

3.Службе за заједничке послове

Удружење има 50 запослених и 220 корисника услуга, а за рад има лиценце Министарства рада и социјалне политике за све услуге социјалне заштите.

16. Финансирање здравља на локалном нивоу

Средства за реализацију програмских активности јавног здравља обезбеђују се у складу са Законом о јавном јавном здрављу, Одлуком о буџету општине Кула и другим законским и подзаконским актима, националним стратешким документима

17. ПРОЦЕНА ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИХ ПОТРЕБА СТАНОВНИКА

За просечну општину потребно је 70–80 одабраних учесника: представника локалне самоуправе, укључујући и градоначелника/председника, већнике, одборнике, начелнике одељења друштвених делатности или здравства и социјалне заштите; образовања; урбанизма, комуналних делатности, заштите животне средине, канцеларије за младе итд. Затим, ту су запослени и одговорни у установама здравствене и социјалне заштите, образовно-васпитним установама (вртићи, школе). У брзу процену потребно је укључити грађане појединачно или преко организација цивилног друштва, спортских и других клубова и удружења. Не заборавити представнике других институција и организација: полиције, правосуђа, службе запошљавања итд. Када размишљамо о локалним удружењима грађана, важно је да покријемо различите категорије становништва (па и оне који су тешко доступни или нису у систему) како би се сваки глас чуо и како бисмо сагледали различите перспективе. Оно што ми видимо као решење неког проблема за одређену популациону групу не мора бити и најпогодније из њиховог угла. Потребно је укључити и наше најмлађе суграђане – децу. Можемо организовати ликовни и литерарни конкурс на коме би се деца изразила о томе у каквом би граду/општини желели да живе и како виде тренутно стање.Пракса је показала да је најједноставније поставити онлине упитник на сајту општине.

18. SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Постојање позитивних правних прописа који регулишу: здравље, јавно, здравље, социјалну заштиту, заштиту животне средине - Национални стратешки планови - Постојање буџетског фонда за заштиту животне средине - Савет за здравље се залаже за побољшање услова рада у сектору здравства и заштити животне средине - Развијени програми за бесплатну рекреацију за децу, младе и одрасле - Постојање Саветовалишта за децу при Дому здравља - Интерсекторска сарадња на нивоу ЈЛС, округа 	<ul style="list-style-type: none"> -Недовољан технички и кадровски услови у примарној здравственој заштити -Недовољне активности у правцу раног откривања малигних болести -Неинформисаност становништва о обољењима КВБ -Непрепознавања значаја последица употребе, злоупотребе ПАС, алкохола, цигарета и некоришћења заштите - Непрепознавања значаја последица употребе заштите - Повећан број гојазне деце и недовољна физичка активност - Неадекватна исхрана - Неискоришћеност спортскорекреативних објеката -Неприступачност јавним установама за старије и ОСИ
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> -ЕУ фондови за унапређење здравства, социјалне заштите и заштите животне средине -Домаћи конкурси за унапређење јавног здравља -Усклађеност националног законодавства са међународним стандардима 	<ul style="list-style-type: none"> -Пораст фактора ризика КВБ, болести зависности и СТБ -Одлив стручног здравственог кадра и других стручних радника код локалних актера

ОПШТИ ЦИЉ:		Унапређење здравља становника општине Кула и смањење неједнакости у здрављу				
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Очекиване године живота на рођењу (по полу) становника града/општине	Године живота	2021	М 71,2 Ж77,6	2026	М 72,3 Ж77,8	РЗС РФЗО

ПОСЕБАН ЦИЉ 1:		Унапређење физичког, менталног и социјалног здравља становништва општине Кула					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере	
Број усвојених програма јавног здравља у области физичког, менталног и социјалног здравља	Број	2021	1	2026	5	ЈЛС	
Број реализованих програма јавног здравља у области физичког, менталног и социјалног здравља	Број	2021	1	2026	5	ЈЛС	
МЕРА 1.1:	Унапређење услова за друштвену бригу за јавно здравље – унапређење партнерства и друштвене укључености за здравље у ЈЛС		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС – Савет за здравље		Партнер и:	Учесници у области јавног здравља: органи РС, АП и ЈЛС, здравствене службе (дом здравља, и/зјз, приватна пракса), РФЗО, васпитно-образовне установе, средства јавног информисања, јавна предузећа, привредници, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)			
Период спровођења:	Континуирано	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):	600,000.00	Процењена вредност по годинама (РСД):		120,000.00	Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС 600,000.00
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Успостављен функционалан савет за здравље *	Број	2021	2	2	2	2	Извештај ЈЛС

*Развити скалу оцењивања: 0-не постоји савет, 1-постоји нефункционалан и 2-функционалан савет

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
1.1.1	Образовање Савета за здравље	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.	/	/	/
1.1.2	Донети Акт о оснивању	ЈЛС		2022-26.	/	/	/
1.1.3	Едукација чланова Савета из области јавног здравља	ЈЛС	И/ЗЈЗ, СКГО, образовне установе (академске школе и факултети)	2022-26.			ЈЛС
1.1.4	Протоколи о сарадњи са партнерима	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе,	2022-26.	/	/	/

			ЈКП, предузетници, СУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)				
1.1.5	Развој и унапређење компетенција актера у ЈЛС у области јавног здравља	ЈЛС	СКГО, МДУЛС, УНИЦЕФ	2022-26.			ЈЛС
1.1.6	Укључивање јавности у активности јавног здравља	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно- образовне установе, ЈКП, предузетници, СУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска,	2022-26.	/	/	/

			верска и друга удружења)				
--	--	--	--------------------------	--	--	--	--

МЕРА 1.2:	Праћење здравственог стања становништва у свим животним добрима, посебно осетљивих друштвених група и утврђивање приоритета за промоцију здравља и превенцију болести		Тип мере:	⁸ 1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	И/ЗЈЗ, здравствене службе, цивилни сектор			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		⁹ НЕ			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Реализован програм јавног здравља „Анализа здравственог стања становништва о града/општине“ , Усвојени и реализовани програми ЈЗ на тему промоције здравља и превенције болести	Број	2021	1	1	1	1	извештај ЈЛС
	број	2021	1	1	1	1	
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за	Укупно процењена	Процењена вредност по	Процењена вредност по

⁸ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

⁹ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

				реализацију	вредност (РСД)	годинама (РСД)	изворима (РСД)
1.2.1	Израда годишње анализе здравственог стања града/општине	ЈЛС	ЈЛС, И/ЗЈЗ	2022-26.			ЈЛС
1.2.2	Радионица за израду Слике здравља града/општине	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, Савет за јавно здравље, ОЦД	2022-26.			ЈЛС
1.2.3	Израда Слике здравља града/општине	ЈЛС-Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ	2022-26.	/	/	/
1.2.4.	Укључивање јавности у процес планирања и одлучивања о здрављу	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, МУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења), медији	2022-26.	/	/	/
1.2.5	Радионица за израду Акционог плана ЈЗ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, Савет за јавно здравље	2022-26.	/	/	/
1.2.6	Израда Акционог плана ЈЗ	ЈЛС-Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ	2022-26.	/	/	/

1.2.7	Радионица за израду извештаја програма ЈЗ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, носиоци активности програма: здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, Заштитник права пацијената, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.	/	/	/
1.2.8	Израда годишњег извештаја савета за здравље	ЈЛС- Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ, носиоци активности програма ЈЗ	2022-26.	/	/	/

МЕРА 1.3.	Мапирање фактора ризика по здравље опште популације и осетљивих популационих група на нивоу ЈЛС	Тип мере:	¹⁰ 1
Носилац мере:	ЈЛС	Партнери:	И/ЗЈЗ, цивилни сектор
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:	¹¹ Не

¹⁰ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

Процењена вредност за меру (РСД):	356.500,00	Процењена вредност по годинама (РСД):	71.300,00	Процењена вредност по изворима финансир.:	ЈЛС и други извори 356.500,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Мапирани фактори ризика по здравља	Број	2021	0	1	1	1	Извештај ЈЛС
Идентификовани приоритети	Број	2021	0	1	1	1	Извештај ЈЛС
Број усвојених програма дефинисаних у односу на приоритете	Број	2021	0	1	3	5	Извештај ЈЛС
Број реализованих планова дефинисаних у односу на приоритете	Број	2021	0	1	3	5	Извештај ЈЛС
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
1.3.1	Процена фактора ризика по здравље опште популације и осетљивих популационих група и њихових потреба ј (ризички из животне средине и радне околине, неправилна исхрана, физичка неактивност, ризично сексуално понашање, небезбедно понашање у саобраћају, употреба алкохола, дувана и психоактивних супстанци, коцкање, игре на срећу, стрес, насиље и злостављање, социјална	ЈЛС	И/ЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.			ЈЛС и други извори

¹¹ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/акта . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

	искљученост) на репрезентативном узорку за град/општину						
1.3.2	Идентификовање осетљивих популационих група и њихових удружења на локалном нивоу	ЈЛС	Установе социјалне заштите/ Цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.3.3	Анализа задовољства корисника /укључивање јавности	ЈЛС	И/ЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)УНИЦЕФ, цивилни сектор	2022-26.			ЈЛС
1.3.4	Израда годишњег извештаја и евалуација	ЈЛС – Савет за здравље	И/ЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)УНИЦЕФ, цивилни сектор	2022-26.			ЈЛС

МЕРА 1.4:	Унапређење интегрисаних међусекторских услуга		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ШУ, ЦСР, установе СЗ, приватан сектор, ОЦД			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Да			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансирања:		ЈЛС, Други извори (Министарство, ЕУ Фондови)	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
1. Број пријављених случаја породичног насиља према деци / женама*	Број	2021	5/77	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	1. РЗС / ДЕВ инфо 2. ДЕВ инфо 3. ЈЛС
2. Развијене интегрисане међусекторске услуге у областима у јавног сектора у контексту унапређења јавног здравља	Број	2021	0	1	1	1	1. РЗС / ДЕВ инфо 2. ДЕВ инфо 3. ЈЛС

Ознака	Назив активности (свака активност може бити посебан програм/пројекат са низом активности)	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
1.4.1	Унапређење подршке и развој услуга намењених раном развоју деце и родитељству (од трудноће до 6 година)	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствена служба, РФЗО, НВО(«Плава птица»), цивилни сектор	2022-26.			ЈЛС и други извори Министарство за рад 11.500.000,00
1.4.2	Спровођење протокола о	ЈЛС	здравствена	2022-26.			ЈЛС и други

	међусекторској сарадњи у подршци програмима намењеним осетљивим популационим групама (ОПГ)		служба, васпитно-образовне институције, РФЗО, ЦСР, НВО («Плава птица»), ЦК, цивилни сектор				извори Министарство за рад
1.4.3	Развој интегрисаних социоздравствених мултифункционалних инклузивних услуга интегрисаних услуга за ОПГ (деца, старији, ОСИ, особе са сметњама у развоју и менталним сметњама итд)	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО, ЦСР, НВО («Плава птица»), цивилни сектор	2022-26.			ЈЛС и други извори
1.4.4	Спровођење протокола о поступању у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (породично, у школама, родно засновано, над старим лицима итд)	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО, ЦСР, ЦК, цивилни сектор, НВО «Плава птица»	2022-26.			ЈЛС и други извори
1.4.5	Развој интегрисаних услуга палијативног збрињавања	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО, ЦСР, НВО («Плава птица»), цивилни сектор	2022-26.			Други извори, Еу Фондови
1.4.6	Испитивање задовољства корисника нових интегрисаних услуга	ЈЛС	Носилац активности	2022-26.	/	/	/

ПОСЕБАН ЦИЉ 5:		Унапређење организације и функционисања здравственог система (Унапређење доступности, ефикасности и квалитета здравствене заштите)					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Обезбеђеност докторима медицине, стоматолозима и фармацеутима (број на 100.000 становника)		Број	2021	100/100.000	2026	У складу са законском регулативом	РЗС ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ДЗ
Обухват деце (%) вакцинацијом (дифтерија, тетанус, пертусис, полио, хемофилус Б) у првој години живота		Број	2021	99,3	2026	95	РЗС ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ДЗ
Обухват деце (%) вакцином против малих богиња, заушача и рубеоле у другој години		Број	2021	90,9	2026	95	РЗС ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ДЗ
Обухват вакцинацијом против грипа старијих од 65 година		Број	2021	17,18	2026	25	РЗС ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ДЗ
Обухват циљне популације на рак – три национална скрининга		Број	2021	-	2026	спровођење организованог скрининга	РЗС ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ДЗ

МЕРА 5.1:	Стварање услова за приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба (дом здравља, апотека, приватне праксе, и/зјз)			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори	
Показатељи на нивоу мере (показатељи	Јединица	Базна	Базна	Циљне вредности			Извор провере

резултата)Сто	мере	година	вредност	2022.	2024.	2027.	
- Обухват (%) становништва града/општине обавезним здравственим осигурањем (по полу, годинама и по основама осигурања)	%	2021	76,95	У складу са законском регулативом	У складу са законском регулативом	У складу са законском регулативом	ДЕВ инфо; ДЗ
Број лекара на 1000 становника	Број	2021	1,0	У складу са законском регулативом	У складу са законском регулативом	У складу са законском регулативом	ДЕВ инфо; ДЗ
Лекари (здр. заштита деце до 6 година) на 1000	Број	2021	3,3	1/850	1/850	1/850	ДЕВ инфо; ДЗ
Лекари (здр. з. школске деце и омладине) на 1000	Број	2021	0,0	1/1500	1/1500	1/1500	ДЕВ инфо; ДЗ
Лекари (здр.з одраслог становништва) на 1000	Број	2021	0,6	1/1600	1/1600	1/1600	ДЕВ инфо; ДЗ
Стоматолози на 1000	Број	2021	0,7	1/1500 деца 1/10.000 одрасли	1/1500 деца 1/10.000 одрасли	1/1500 деца 1/10.000 одрасли	ДЕВ инфо; ДЗ
Лекари (здр. з. жена) на 1000	Број	2021	0,12	1/6500	1/6500	1/6500	ДЕВ инфо; ДЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
5.1.1	Праћење и анализа рада, организације, ресурса и коришћења здравствене заштите	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.	/	/	/
5.1.2	Процена доступности и приступачности примарне здравствене заштите	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.	/	/	/
5.1.3	Инвестициона улагања и одржавања, закуп простора и опреме, набавка, опреме,	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.			ЈЛС и други извори

	медицинске и немедицинске у складу са законом и актом о оснивању		Министарство здравља и РСЗО				
--	--	--	-----------------------------	--	--	--	--

МЕРА 5.2:	Унапређивање свеобухватне доступности и приступачности здравствене службе за осетљиве популационе групе (деца, жене, стари, особе са инвалидитето, жртве трговине људима, мигранти, роми, интерно расељана лица, бивши осуђеници идр)		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба (дом здравља, апотека, приватне праксе, и/зјз), међународни пројекти, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансирања:		ЈЛС и други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
% приступачних јавних објеката	%	2021	30	50	75	100	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
5.2.1	Едукација здравствених радника за комуникацију са ОПГ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), и/зјз, међународни пројекти, медији	2022-26.			ЈЛС
5.2.2	Оклањање физичких баријера и постављање рампи, нарочито у здравственим установама и	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ),	2022-26.			ЈЛС и други извори

	осталим јавним објектима у надлежности ЈЛС		предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији				
5.2.3	Постављање звучних семафора	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			ЈЛС и други извори
5.2.4	Набавка специјализованих возила за превоз особа са инвалидитетом	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			ЈЛС и други извори
5.2.5	Набавка специјалне опреме за особе са инвалидитетом	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			ЈЛС и други извори
5.2.6	Набавка опреме у области ИТ а	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			ЈЛС и други извори

5.2.7	Испитивање задовољства корисника услуга	ЈЛС	Корисници услуга(удружења ОПГ)	2022-26.	/	/	/
-------	---	-----	--------------------------------	----------	---	---	---

МЕРА 5.3:	Спровођење заштите права пацијената		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Министрства, цивилни сектор, и/зјз, СКГО			
Период спровођења:	2022-2026	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број медијских изјава/кампања промоције права пацијената;	Број	2021	0	1	3	5	ЗЈЗ
Број едукација здравствених радника и становништва на тему ЗПП	Број	2021	0	1	3	5	ЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
5.3.1	Едукација заштитника права пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
/5.3.2	Едукација здравствених радника и сарадника о правима пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
5.3.3	Едукација пацијената о правима пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/

5.3.4	Кампања о правима пацијената	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор, медији	2022-26.	/	/	/
5.3.5	Медијска промоција права пацијената	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор, медији	2022-26.	/	/	/
5.3.6	Израда лифлета о правима пацијената	ЈЛС	ЈЛС, ЗЈЗ	2022-26.			ЈЛС
5.3.7	Израда постера о правима пацијената	ЈЛС	МЗ, СКГО	2022-26.			ЈЛС

МЕРА 5.4.:	Унапређење организације хитне медицинске помоћи		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба			
Период спровођења:	2022-2026	Потребне измене прописа:		да			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:	МЗ / ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Постојање Службе ХМП; Унапређени кадровски и технички капацитети ХМП	Број екипа (лекар, МС/МТ; возач)	2021	10	10	10	10	ИЗЈЗ Батут, ДЗ
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за	Укупно	Процењена	Процењена

				реализацију	процењена вредност (РСД)	вредност по годинама (РСД)	вредност по изворима (РСД)	
5.4.1	Иницијатива за измену и допуну правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у области хитне медицинске помоћи	ЈЛС; МЗ, СКГО	ЗУ, Министарство здравља, ИЈЗ Батут, РФЗО	2022-26.	/	/	/	
5.4.2	Набавка возила за хитну медицинску помоћ и обезбеђење санитетског превоза	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.			ЈЛС и други извори	
5.4.3	Обезбеђење додатне неопходне кадровске подршке у односу на потребе ХМП	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.			ЈЛС и други извори	
5.4.4	Обезбеђење додатне едукације запослених у оквиру ХМП	ЈЛС; МЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ЗХМП	ЗУ	2022-26.	/	/	/	
5.4.5	Обезбеђење додатне опреме за потребе ХМП	ЈЛС; МЗ	ЗУ, Министарство здравља, ИЈЗ Батут, РФЗО	2022-26.			ЈЛС и други извори	
МЕРА 5.5:		Унапређење квалитета здравствене заштите		Тип мере:	1			
Носилац мере:		ЈЛС		Партнери:	ЗУ			
Период спровођења:		2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
% буџета ЈЛС издвојеног за обезбеђивање додатне подршке здр. систему на територији ЈЛС		%	2021				ЈЛС	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
5.5.1	Обезбеђење додатне неопходне кадровске подршке у односу на потребе	ЈЛС	Здравствене службе, Национална служба за запошљавање	2022-26.			ЈЛС и други извори
5.5.2	Обезбеђење додатне неопходне савремене опреме	ЈЛС	Здравствене службе, привредници, предузетници	2022-26.			ЈЛС и други извори
5.5.3	Израда посебних програма здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за ЈЛС	ЈЛС	Здравствене службе, и/зјз	2022-26.			ЈЛС

ПОСЕБАН ЦИЉ 2: Унапређена промоција здравља и превенција болести						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Очекивано трајање живота живорођених	Трајање живота	2021	М 71,2 Ж77,6	2026	М 72,3 Ж77,8	ДЕВ инфо ЈЛС
Просечна старост по полу	Године живота	2021	44,08	2026	45,6	ДЕВ инфо ЈЛС
Индекс старости	Године живота	2021	152,7	2026	177,5	ДЕВ инфо ЈЛС
Број усвојених програма јавног здравља у области промоције здравља и превенције болести у општини.....	Број	2021	0	2026	5	ДЕВ инфо ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области промоције здравља и превенције болести у општини.....	Број	2021	0	2026	5	ДЕВ инфо ЈЛС

МЕРА 2.1:	Унапредити доступност и квалитет превентивних услуга у области сексуалног и репродуктивног здравља		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, цивилни сектор			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:			ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026	
Стопа малолетничких порођаја на 1000 породиља	Стопа	2021	4,4	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	ДЕВ инфо
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом	Број	2021	69,9	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЕВ инфо
Обухват трудница патронажним посетама	Број	2021	0,1	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЕВ инфо
% корисница од 15 до 49 година којима је урађен превентивни преглед и дат савет у вези са планирањем породице, односно са методама ефикасних контрацепције	%	2021	3,0	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЗ

*							
% трудница код којих је урађен превентивни преглед за рано откривање гестациског дијабетеса*	%	2021	71	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.1.1	Праћење и анализирање фактора ризика за сексуално и репродуктивно здравље (СРЗ) (посебно осетљивих друштвених група/ПОДГ)	ЈЛС, Савет за здравље	институти и заводи за јавно здравље, домови здравља, центри за социјални рад,	2022-26.	/	/	/
2.1.3	Развој услуга саветовања о сексуалном и репродуктивном здрављу кроз интерсекторску сарадњу прилагођено потребама циљних група	ЈЛС, Савет з здравље	ЗЈЗ/ИЗЈЗ здравствене установе, ОЦД удружења грађана, школске установе,	2022-26	/	/	/
2.1.4	Реализовање семинара/обука/курсева континуиране медицинске едукације (КМЕ) за запослене лекаре у примарној здравственој заштити (ПЗЗ) за рад на превенцији и промоцији СРЗ међу припадницима ПОДГ	ЈЛС, Савет за здравље	коморе здравствених радника, здравствене установе / ЗУ	2022-26	/	/	/
2.1.5	Реализовање програма континуиране едукација код	ЈЛС, Савет за здравље	Школска управа, Основне и средње школе, Савети	2022-26	/	/	/

	школског савета за промоцију сексуалног и репродуктивног здравља у школама		родитеља, школски парламенти и удружења младих				
2.1.6	Едукације у области сексуалног и репродуктивног здравља кроз интерсекторску сарадњу са различитим осетљивим групама (ПОДГ)	ЈЛС, Савет за здравље	здравствене и школске установе, удружења грађана, ЦСР	2022-26	/	/	/
2.1.7	Успоставити или унапредити систем Добровољног поверљивог саветовања и тестирања ДПСТ ¹²	ЈЛС, Савет за здравље	Заводи/институти за јавно здравље, удружења грађана, ЦСР	2022-26	/	/	/
2.1.8	Спровести парњачку подршку за кључне популације у ризику	ЈЛС, Савет за здравље	Здравствене установе, удружења грађана, ЦСР	2022-26			ЈЛС
2.1.9	Спровести активности на видљивости и заступљености тема из области сексуалног и репродуктивног здравља кроз све канале медијске комуникације	ЈЛС	медији, здравствене установе, удружења грађана	2022-26	/	/	/
2.1.10	Спровести и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама у ризику	ЈЛС	Медији, здравствене установе, удружења грађана	2022-26	/	/	/
2.1.11	Мерење задовољства корисника услуга здравствене заштите у удружења грађана у области очувања и унапређења сексуалног и репродуктивног здравља	ЈЛС	, здравствене установе, удружења грађана	2022-26	/	/	/

¹² Различити модели; *reach-out*

МЕРА 2.2:	Унапредити доступност и квалитет услуга у области заштите менталног здравља		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ШУ, ОЦД,ЦСР, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Стопа смртности услед самоубиствана 100.000 становника	Стопа	2021	23,3	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
Број пријављених случајева породичног насиља према деци	број	2021	5	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
Број пријављених случајева породичног насиља према женама	број	2021	77	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
Стопа деце у сукобу са законом на 1000 деце (од 6 до 17)	стопа	2021	6	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
% регистрованих корисника примарне здр. заштите старијих од 18 година којима је процењен ризик за депресију*	%	2021	4,2	планирани обухват 8%	планирани обухват 8%	планирани обухват 8%	ЗЈЗ/ИЗЈЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.2.1	Спровођење програма унапређења социо-емоционалних вештина код деце и младих	ЈЛС	предшколске и школске установе здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите	2022-26			Други извори
2.2.2	Развијање иновативних услуга психолошког саветовања и едукације за циљне групе у заједници (нпр. <i>On line</i> саветовање, саветовање у заједници)	ЈЛС	здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите предшколске и школске установе, ЦК	2022-26			Други извори
2.2.3	Спроводи парњачку подршку за кључне популације у ризику у области заштите менталног здравља	ЈЛС	удружења грађана, школске установе, установе социјалне заштите, ЦК	2022-26	/	/	/
2.2.4	Спроводи и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама (особе са потешкоћама у психосоцијалном	ЈЛС	удружења грађана, здравствене установе, установе социјалне	2022-26			други извори

	функционисању, ЛГБТ популација, мигранти, сексуалне раднице и радници и остале маргинализоване групе)		заштите, локални омбудсман				
2.2.5	Спроводити и подржати активности на социјалном укључивању, превенцији институционализације и развијати услуге становања уз подршку кључних популација (особе са потешкоћама у психосоцијалном функционисању, особе са сметњама у развоју)	ЈЛС	удружења грађана, здравствене установе, установе социјалне заштите, локални омбудсман национална служба за запошљавање	2022-26			ЈЛС и други извори
2.2.6	Обезбедити спровођење програма превенције вршњачког насиља, родно заснованог насиља и свих других врста насиља	ЈЛС	Предшколске и школске установе, удружења грађана, установе социјалне заштите, здравствене установе, удружења грађана, локални омбудсман	2022-26			ЈЛС и други извори
2.2.7	Обезбедити спровођење програма подршке старима са потешкоћама у психосоцијалном функционисању и развијање међугенерациске повезаности	ЈЛС	Установе социјалне заштите, здравствене установе, предшколске и школске установе,	2022-26			ЈЛС и други извори

			удружења грађана				
2.2.8	Мерење задовољства корисника	ЈЛС		2022-26	/	/	/

МЕРА 2.3:	Унапредити доступност и квалитет услуга у превенцији хроничних незаразних болести (ХНБ)		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ЗУ, приватан сектор, ОЦД, ШУ, ЦСР		
Период спровођења:	2022-2026	Потребне измене прописа:		не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Број кампања у области промоције здравих животних стилова и превенције ХНБ	Број	2021	5	6	7	8	ЈЛС
% регистрованих корисника старојих од 45 година код којих је у претходних 12 месеци процењен ризик за тип 2 дијабетеса*	%	2021	20,6	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисника мушког пола са навршених 35 година и женског пола са навршених 45 година до навршених 69 година обухваћених скринингом за процену ризика од КВБ*	%	2021	25,1	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисника са навршених 50 година до навршених 74 година обухваћених скринингом на карцином дебелог црева*	%	2021	7,5	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ

% регистрованих корисница од 25 до 64 година старости обухваћених скринингом ради раног откривања рака грлића материце*	%	2021	37,6	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% корисница од 50 до 69 година старости обухваћених скринингом ради раног откривања рака дојке у претходних 12 месеци*	%	2021	0,83	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисника у дому здравља старијих од 35 година код којих је регистрован пушачки статус*	%	2021	23,69	Извештај о пок.квалитета рада	Извештај о пок.квалитета рада	Извештај о пок.квалитета рада	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.3.1	Спровести активности социјалног маркетинга у промоцији здравих животних стилова за све популационе групе	ЈЛС	Министарство надлежно за послове здравља, медији, удружења грађана	2022-26	/	/	/
2.3.2	Омогућити доступност хране за циљне групе по принципима правилне исхране (школске кухиње, народне кухиње итд)	ЈЛС	Привредни субјекти, удружења грађана	2022-26			ЈЛС и други извори
2.3.3	Повећати доступност рекреативног и школског спорта (бесплатне обуке за пливање и клизање, изградња инфраструктуре за доступно и безбедно спровођење физичке активности за све	ЈЛС	Школске установе, привредни субјекти, удружења грађана,	2022-26			ЈЛС и други извори

	популационе групе.)		спротски савези				
2.3.4	Повећати контролу спровођења Закона о дувану и Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму и видљивости спровођења мера	ЈЛС	, медији, надлежне инспекције	2022-26	/	/	/
2.3.5	Спровести активности едукације и услуге саветовања на теме превенције пушења и одвикавања од пушења за различите циљне групе	ЈЛС	Здравствене установе, удружења грађана, медији	2022-26	/	/	/
2.3.6	Повећати контролу примене одредби Закона о јавном реду и миру (забрана продаје алкохолних пића лицима под очигледним утицајем и малолетницима)	ЈЛС	Министарство надлежно за унутрашње послове, надлежне инспекције	2022-26	/	/	/
2.3.7	Подржати групе подршке за одвикавање од штетне и високоризичне употребе алкохола (Анонимни алкохоличари, удружења лечених алкохоличара...)	ЈЛС	Здравствене установе, удружења грађана	2022-26			
2.3.8	Спровести превентивне прегледе за рано откривање ХНБ (мобилне јединце за скрининге, базари здравља, слање скрининг-тестова поштом, самоевалуација...)	ЈЛС	Здравствене установе, ЗЈЗИЗЈЗ	2022-26	/	/	ЈЛС и други извори
2.3.9	Мерење задовољства корисника	ЈЛС		2022-26	/	/	/

МЕРА 2.4:	Унапредити доступност и квалитет услуга у превенцији болести зависности		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ШУ, ЦСР; ОЦД, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Да (уредбе ЈЛС о раду киоска за продају дувана и алкохолних пића)			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Ученици прве године основне школе који не користе психоактивне супстанце	%	2021	-	100	100	100	Анкетно истраживање; ИЗЈЗ Батут
Ученици прве године средње школе који не користе психоактивне супстанце	%	2021	85	85	91	93	Анкетно истраживање; ИЗЈЗ Батут
Ученици који на крају завршене основне школе не пуше дуван	%	2021	93	95	97	98	Анкетно истраживање; ИЗЈЗ Батут
Ученици који на крају срење школе не користе дуван	%	2021	70	73	76	80	Анкетно истраживање, ИЗЈЗ Батут
Особе на супституционој терапији без релапса	%	2021	-	70	70	70	Подаци здравствених установа (ДЗ)

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.4.1	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група у области (деца и омладина, родитеља и професионалци) превенције болести зависности	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, медиј, Канцеларије за младе	2022-2026		школа	ЈЛС
2.4.2	Спроводе акције у заједници које промовишу развој средине без ПАС	ЈЛС	Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни субјекти, истакнути појединци	2022-2026	/	/	/
2.4.3	Усвајање и спровођења локалних прописа за регулисање доступности алкохола и дувана деци и младима	ЈЛС	Правосуђе, Инспекцијске службе, МУП	2022-2026	/	/	/

	Обезбедити и подржати спровођење програма смањења штета у области употребе ПАС	ЈЛС	Канцеларија за дроге, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији	2022-2026	/	/	/
2.4.4	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама у ризику, корисницима ПАС и особама на лечењу и рехабилитацији	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији	2022-2026			
2.4.5	Обезбедити спровођење програма запошљавања особа на супституционој терапији и ПЛХИВ-интегрисана услуга у циљу унапређења квалитета живота и здравља особа на супституционој терапији и ПЛХИВ	ЈЛС	Центар за социјални рад, Завод за запошљавање, Развојне агенције, Привредна комора, Канцеларија за	2022-2026			

			дрoге				
2.4.6.	Развити програме за младе који користе психоактивне супстанце	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, Центар за социјални рад	2022-2026			ЈЛС и други извори
2.4.7	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	Институт/Завод за јавно здравље	2022-2026	/	/	/

МЕРА 2.5:	Унапредити промоцију здравља и здравствено васпитање у области заразних болести		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ОЦД, приватан сектор, ШУ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:	ЈЛС и други извори		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Иницијенција Туберкулозе на 100.000 становника	Инцијенција	2021	2,6	2,5	2,4	2,3	ДЕВ инфо
% регистрованих корисника у ДЗ старијих од 65 година код којих је извршена вакцинација против сезонског грипа	%	2021	17,18	20	23	25	ДЗ
% регистрованих корисника у ДЗ старијих од 18 година код којих је извршена вакцинација против COVID - 19	%	2021	43,39	70			ДЗ
% деце која су вакцинисана вакцинама из обавезног програма (према важећем правилнику)	%	2021	72	95	95	95	ДЗ
% деце вакцинисана ММР вакцином према узрасту	%	2021	77,98	95	95	95	ДЗ
Број лекара обухваћених едукацијама из области превенције заразних болести (за годину дана)	%	2021	0	10	30	50	ДЗ / ЗЗЈЗ и ИЗЈЗ
Број становника обухваћених едукацијама у области превенције заразних болести	Број	2021	350	500	600	700	ЗЗЈЗ и ИЗЈЗ

	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.5.1	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група за спровођење општих и посебних мера спречавања ширења заразних болести	ЈЛС	Здравствене и школске установе, удружења грађана	2022-2026.	/	/	/
2.5.2	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група о значају имунизације	ЈЛС	здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.	/	/	/
2.5.3	Повећање пропорције родитеља који имају позитиван став према вакцинацији против ХПВ девојчица узраста 9-14 година (као препорученог облика имунизације)	ЈЛС	школске и здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.	/	/	/
2.5.4	Повећање пропорције родитеља који познају мере спречавања каријеса у раном детињству	ЈЛС	школске и здравствене установе	2022-2026.	/	/	/
2.5.6	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.			ЈЛС

МЕРА 2.6:	Унапређење санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора у циљу сузбијања незаразних и заразних болести		Тип мере:	1,2			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Инспекција, И/зјз, делатност производње и промета намирница и предмета опште употребе, јавни водоводи, делатност социјалне заштите, угоститељска делатност, делатност спорта и рекреације, васпитно-образовна делатност, услужне делатности хигијене, неге и улепшавања, јавни саобраћај			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број реализованих санитарно-хигијенских контрола	Број	2021	-	Према извештају санитарне инспекције	Према извештају санитарне инспекције	Према извештају санитарне инспекције	Извештаји инспекција
% негативних налаза у односу на укупан број извршених контрола	%	2021	-	Према извештају санитарне инспекције	Према извештају санитарне инспекције	Према извештају санитарне инспекције	Извештаји инспекција

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.6.1	Повећање обухвата санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора	ЈЛС	Инспекција, и/зјз, правна лица која подлежу СХЕ надзору у складу са законом и правилницима	2022-26	/	/	/

2.6.2	Редовно исвештавање о надзору	ЈЛС – Савет за здравље	инспекције	2022-26	/	/	/
2.6.3	Надзор над спроведеним корективним мерама	ЈЛС – Савет за здравље	ЈЛС – Савет за здравље инспекције	2022-26	/	/	/
2.6.4	Развој и спровођење програма/пројеката за унапређење санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора	ЈЛС	Инспекција, и/зјз,	2022-26	/	/	/
2.6.6	Испитивање задовољства корисника услуга у делатности ма које су биле предмет програма/пројекта	ЈЛС	и/зјз, правна лица која учествују у програму/пројекту	2022-26	/	/	/
2.6.7	Извештај о спроведеним активностима	ЈЛС	Инспекције, и/зјз, правна лица	2022-26	/	/	/

ОПШТИНА КУЛА

• АКЦИОНИ ПЛАН

ОПШТИ ЦИЉ:							
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере	
Број реализованих програма ЈЗ из области друштвена брига за здравље и животна средина	број	2021	0	2026	7	ЈЛС/ЗЗЈЗ	

ПОСЕБАН ЦИЉ 1: Унапређење здравља становништва управљањем факторима ризика из животне средине							
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере	
Број усвојених програма ЈЗ из области друштвена брига за здравље и животна средина	Број	2021	0	2026	7	ЈЛС/ЗЗЈЗ	
Број реализованих програма ЈЗ из области друштвена брига за здравље и животна средина	Број		0				

МЕРА 3.1:	Формирање посебне организационе јединице/запослених надлежних за послове јавног здравља у оквиру ЈЛС		Тип мере:	4			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Локални Савет за здравље, СКГО			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	0.00	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):	0.00	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС и други извори		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Обезбеђени правно-финансијски услови за почетак функционисања организационе јединице за јавно здравље/запослених на пословима ЈЗ у ЈЛС	БРОЈ	2021	0		1	1	Службени лист ЈЛС
Нова организационе јединица ЈЛС функционално активирана/запослени на пословима ЈЗ		2021	0				Службени лист ЈЛС, извештај ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.1.1	Измене и допуне Правилника о систематизацији	ЈЛС	СКГО	2023	/	/	ЈЛС
3.1.2	Обезбеђивање кадровских и техничких капацитета	ЈЛС	/	2023	/	/	ЈЛС
3.1.3	Редовни тренинзи и едукација (<i>Развој и унапређење компетенција запослених у ЈЛС за област јавног здравља</i>)	ЈЛС	СКГО, МЗ, НАЈУ, ИЗЈЗ/ЗЈ,	2022-26	/	/	други извори
3.1.4	Програмирање, планирање, праћење и извештавање о питањима од значаја за јавно здравље	ЈЛС	МЗ, СКГО, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			други извори и ЈЛС

МЕРА 3.2:	Обезбеђивање заштите изворишта водоснабдевања у циљу обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће			Тип мере:	5		
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	ЈКП, санитарна инспекција, МПШВ-Дирекција за воде		
Период спровођења:	2022-2026	Потребне измене прописа:		не			
процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		ЈЛС	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Постојање јавних водоводних система са обезбеђеним зонама санитарне заштите	Број (%)	2021	7	7	7	7	ЈКП ЗЈЗЗ
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.2.1	Израда елабората о зонама санитарне заштите изворишта за јавно водоснабдевање	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈКП, лиценцирани пружалац услуге	2022-26			ЈЛС

3.2.2	Имплементација мера дефинисаних елаборатом о зонама	ЈЛС	МПШВ, МЗЖС	2022-26			ЈКП, ЈЛС
3.3.3	Контрола спровођења елабората	Санитарна инспекција	ЈЛС, ЈП	2022-26	/	/	/
3.3.4	Праћење квалитета/исправности воде са изворишта водоснабдевања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП	2022-26			ЈЛС
3.3.5	Извештавање о резултатима спровођења активности	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ; ЈКП	2022-26	/	/	/
3.3.6	Едукација на тему значаја заштите изворишта воде за пиће	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.3.7	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.3:	Праћење здравствене исправности воде за пиће		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈКП, ЈЛС		Партнери:	МЗ-Санитарна инспекција, Институт/Завод за јавно здравље			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Број(%) јавних водовода у којима се прати здравствена исправност воде за пиће	Број (%)	2021	7	7	7	7	ЈЛС ЈКП ЗЈЗЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.3.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.3.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.3.3	Формирање базе података о сваком водном објекту (изворишта, дужина мреже, број корисника, итд.)	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.3.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.3.5	Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће и препорукама за коришћење	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	ЈЛС
3.3.6	Едукација на тему значаја обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈП, СКГО	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.4:	Увођење и имплементација Плана за обезбеђење здравствене исправности воде за пиће од изворишта до точећег места		Тип мере:	1, 5			
Носилац мере:	ЈКП		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Санитарна инспекција			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број (%) јавних водовода са уведеним и спроведеним плановима	Број (%)	2021.	7	7	7	7	ЈКП ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.4.1	Едукација актера у сачињавању Плана	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ ЈКП, СКГО	2022-26	/	/	/
3.4.2	Идентификација опасности у систему јавног водоснабдевања (од изворишта до потрошача)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.4.3	Процена нивоа ризика за сваку од утврђених опасности у односу на вероватноћу појаве и тежину утицаја	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.4.4	Дефинисање корективних мера	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.4.5	Имплементација	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			

	и контрола ефикасности примењених корективних мера		ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије				
3.4.6	Верификациони мониторинг	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			
3.4.7	Редовно унапређење дефинисаног Плана и усклађивање са новонасталим околностима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26	/	/	/
3.4.8	Екстерна контрола примене Плана	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Санитарна инспекција	ЈКП, ЈЛС	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.5:	Праћење здравствене исправности базенске воде		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС, ЈП		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Број (%) базена где се редовно прати здравствена исправност воде	Број (%)	2021	1	1	1	1	ЈЛС, ЈП

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.5.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту улабораторијска зорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.5.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.5.3	Формирање базе података о сваком водном објекту	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.5.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.5.5	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, СКГО	2022-26			ЈЛС
3.5.6	Информисање јавности о здравственој исправности базенске воде и препорукама за безбедно купање путем мас медија	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.5.7	Едукација на тему значаја обезбеђивања здравствено исправне воде	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС

	базена употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала						
--	--	--	--	--	--	--	--

МЕРА 3.6:	Праћење квалитета површинске воде за купање, рекреацију и спортове на води		Тип мере:		5		
Носилац мере:	ЈЛС, ЈП		Партнери:		ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број (%) јавних купалишта где се прати квалитет површинске воде намењене купању, рекреацији и спортовима на води	Број (%)	2021	4	4	4	4	ЈЛС ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.6.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.6.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.6.3	Формирање базе података о сваком јавном купалишту	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција				ЈЛС
3.6.4	Израда годишњег извештаја и	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна	2022-26			ЈЛС

	евалуација програма са предлогом мера за унапређење		инспекција				
3.6.5	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.6.6	Информисање јавности о квалитету површинске воде и препорукама за безбедно купање путем мас медија	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.6.7	Едукација на тему значаја одржавања прописаног квалитета површинске воде за купање, рекреацију и спортове на води воде	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			ЈЛС
3.6.8	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.7:	Успостављање оптималног праћења квалитета ваздуха животне средине у циљу унапређења здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Обезбедјењени услови за успостављање праћења квалитета ваздуха у ЈЛС	Број	2021	1	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.7.1	Израда Плана праћења квалитета ваздуха са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.2	Подизање техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			Други извори
3.7.3	Усклађивање броја и врсте мерних места у складу са постојећим прописима и наменом простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			Дуги извори
3.7.4	Континуирани мониторинг квалитета ваздуха животне средине (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.7.5	Израда индекса квалитета ваздуха животне средине у циљу јасног обавештавања становништва у односу на присуство загађујућих материја у ваздуху	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.7.6	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.7.7	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.7.8	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС

3.7.9	Информисање јавности о квалитету ваздуха и препоруке за понашање становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.10	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.7.11	Едукација на тему значаја обезбеђивања техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха животне средине употребом интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.8:	Успостављање праћења квалитета ваздуха у објектима јавне намене (предшколске установе, школе, здравствене установе, објекти за спорт и рекреацију) у складу са међународно признатим препорукама у циљу заштите здравља осетљиве популације (деца, труднице, доиље, стара и хронично оболела лица)			Тип мере:	5		
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС; установе (здравствене, социјалне заштите, спортске, културне, школске итд)		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Број /процент објеката јавне намене у којима се прати квалитет ваздуха	Број	2021	0	0	10%	15%	ЈЛС ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.8.1	Израда Плана праћења квалитета ваздуха у објектима јавне намене (предшколске установе, школе, здравствене установе) са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС,	Установе јавне намене ИЗЈЗВ/ЗЈЗВ	2022-26	/	/	/
3.8.2	Успостављање техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха у објектима јавне намене	ЈЛС	Установе јавне намене, ИЗЈЗВ/ЗЈЗВ	2022-26			Други извори
3.8.3	Узорковање и анализа (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ИЗЈЗ/ЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26			ЈЛС
3.8.4	Прикупљање и статистичка обрада података	ИЗЈЗ/ЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26			ЈЛС
3.8.5	Формирање базе података по објектима јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26			ЈЛС
3.8.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ИЗЈЗ/ЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26			ЈЛС
3.8.7	Информисање корисника објеката јавне намене о квалитету ваздуха и препоруке за понашање осетљиве популације и одабир начина и избора енергената	ЈЛС, Установе јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26	/	/	/

3.8.8	Задовољство корисника	ЈЛС, Установе јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.8.9	Едукација на тему значаја обезбеђивања техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха животне средине употребом интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС, Установе јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			ЈЛС и други извори

МЕРА 3.9:	Здраво урбано планирање и урбана мобилност		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Дужина бицикличких стаза /трака	км	2021	10	15	20	25	ЈЛС
Величина површина насеља центра ЈЛС под зеленилом	м ²	2021					ЈЛС
Број објеката који користе алтернативне изворе енергије	Број	2021	0	10	15	20	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.9.1	Анализа постојећег стања у вези са наведеном мером	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања	2022-2026			ЈЛС и други извори
3.9.2	Израда Плана повећања дужина бицикличких стаза, зелених површина, броја објеката који користе алтернативну енергију, прилагођавања саобраћаја смањењу аерозагађења и других мера еколошког урбаног планирања.	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања, Дирекције за изградњу ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,		/	/	ЈЛС и други извори
3.9.3	Повећање зелених површина у урбаним целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања, Дирекције за изградњу, ЈКП	2022-2026			ЈЛС и други извори
3.9.4	Повећање пешачких и бицикличких стаза целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања, Дирекције за изградњу, ЈКП				ЈЛС и други извори
3.9.5	Мере техничке регулације саобраћаја – забрана кретања моторних возила у деловима града целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Организациона јединица задужена за област саобраћаја, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ				ЈЛС и други извори
3.9.6	Промоција и подстицање	ЈЛС	Институције надлежне за				ЈЛС и други

	субституције енергената у циљу смањења штетних емисија целина ма у циљу унапређења здравља		област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО, ОЦД				извори
3.9.7	Набавка возила јавног градског превоза без мотора са унутрашњим сагоревањем у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Јавно предузеће/управа за саобраћај,				ЈЛС и други извори
3.9.8	Стимулисање градње нових и реконструкције постојећих објеката у складу са прописима о енергетској ефикасности (енергетски пасош)	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО				ЈЛС и други извори
3.9.9	Задовољство корисника	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО				ЈЛС
3.9.10	Едукација на тему значаја обезбеђивања услова за здраво урбано планирање и урбану мобилност употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО, НВО, медији, ОЦД				ЈЛС и други извори
3.9.11.	Подршка обележавању Европске недеље мобилности у граду/општини – јачање свести грађана о значају активних видова кретања и бенефитима по здравље	ЈЛС	Организационе јединице управе надлежне за саобраћај и заштиту животне средине, Савет за безбедност саобраћаја, медији, ОЦД				ЈЛС и други извори

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.10.1	Мапирање површина под алергеним културама, са пратећим подацима о власништву.	ЈЛС	агенције	2021-26	/	/	/
3.10.2	Прописивање уништавања површина под алергеним културама и инспекцијска контрола	Инспекције	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, МЖС, ЈЛС	2022-26	/	/	/
3.10.3	Израда Плана праћења присуства инхалаторних алергена, односно плана узорковања и лабораторијске анализе на присуство алергена.	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ОЦД	2022-26	/	/	/
3.10.4	Узорковање и лабораторијска анализа са стручним мишљењем и препорукама за заштиту здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.10.5	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.10.6	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.10.7	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС

	предлогом мера за унапређење						
3.10.8	Информисање становништва са предлогом мера	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ		/	/	/
3.10.9	Задовољство грађана	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД				ЈЛС
3.10.10	Едукација на тему значаја праћења концентрације и врсте алергена у ваздуху животне средине насеља употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО, НВО				ЈЛС и други извори

МЕРА 3.11:	Праћење нивоа буке у животној средини у циље заштите здравља људи		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Успостављен систем праћења нивоа буке на територији ЈЛС	број	2021	0	3x1 три мерења месечно	3x2 месеца	3x3 месеца	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.11.1	Израда Плана за праћење нивоа буке у животној средини са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС; ОЦД,	2021-26	/	/	/
3.11.2	Мерење нивоа буке на Планом дефинисаним мерним местима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			ЈЛС
3.11.3	Анкетно испитивање становништва о субјективном доживљају буке	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			ЈЛС
3.11.4	Прикупљање и статистичка обрада података према дефинисаним мерним местима и прикупљеним анкетним подацима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			ЈЛС
3.11.5	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			ЈЛС
3.11.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			ЈЛС
3.11.7	Информисање јавности	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26	/	/	/
3.11.8	Задовољство корисника/грађана	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			ЈЛС
3.11.9	Едукација на тему значаја праћења нивоа буке са проценом утицаја на здравље људи употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС, ОЦД, академске установе	2021-26			ЈЛС

МЕРА 3.12:	Одрживо управљање отпадом у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЈКП, приватан сектор, ОЦД			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026	
1. Успостављен регионални центар /објекат за третман/обраду обрадивог отпада(компостана, рециклажни центар, постројење за третман животињског отпада, „wastetoenergy“ постројења);	Број	2021					ЈЛС
2. Покривеност корисника услугом;	%	100		100	100	100	
3. Степен/процент рециклаже рециклабилног отпада	%	10		30	60	90	ЈЛС
							ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.12.1	Израда/евалуација елабората о изградњи/санацији санитарне депоније	ЈЛС	ЈКП; МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2021-26			ЈЛС
3.12.2	Имплементација мера дефинисаних елаборатом	ЈЛС	ЈКП, МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2021-26			Други извори, Министарство
3.12.3	Извештавање о резултатима спровођења активности	ЈЛС, ЈП	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2021-26	/	/	/
3.12.4	Задовољство корисника	ЈЛС, ЈП	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2021-26			ЈЛС
3.12.5	Едукација на тему значаја обезбеђивања	ЈЛС, ЈП	МЖС, МЗ, СКГО,	2021-26			ЈЛС

	санитарних депонија употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала		ОЦД				
--	--	--	-----	--	--	--	--

МЕРА 3.13:	Затварање и рекултивација дивљих депонија на територији ЈЛС у циљу заштите здравља становништва			Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		Приватан сектор, ЈКП, ОЦД		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
				2022.	2024.	2026.		
Број затворених депонија (санитарних и несанитарних/дивљих)	Број	2021	1	1	2	2	ЈЛС	
Број култивисаних дивљих депонија у ЈЛС								

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.13.1	Образовање радне групе за мапирање дивљих депонија на територији ЈЛС	ЈЛС	ЈКП, ОЦД, ДЗ		/	/	/
3.13.2	Мапирање дивљих депонија	ЈЛС	ЈКП, МЖС, Агенција за ЗЖС, СКГО, ОЦД		/	/	/
3.13.3	Израда пројекта санације и рекултивације дивљих депонија	ЈЛС	ЈКП; ОЦД		/	/	/
3.13.4	Имплементација пројекта санације и рекултивације дивљих депонија	ЈЛС	ЈКП, ОЦД				Други извори, Министарство
3.13.5	Контрола и	Инспекције	МЖС,		/	/	/

	континуирани инспекцијски надзор		МЗ, ЈКП, ЈЛС, ОЦД				
3.13.6	Извештавање јавности	ЈЛС	ОЦД; медији		/	/	/
3.13.7	Задовољство корисника	ЈЛС	ОЦД, ЗЈЗ/ИЗЈЗ				ЈЛС
3.13.8	Едукација на тему значаја управљања отпадом употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД				ЈЛС

МЕРА 3.14: *Није наша обавеза	Праћење нивоа нејонизујућег зрачења у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:		5		
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЖС		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Успостављен систем праћења нејонизујућег зрачења на територији ЈЛС		2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.14.1	Израда Плана за праћење нивоа нејонизујућег зрачења у животној средини са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЖС	2022-26			
3.14.2	Мерење нивоа нејонизујућег зрачења на Планом дефинисаним мерним местима	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЖС	2022-26			
3.14.3	Прикупљање и статистичка обрада	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС

	података према дефинисаним мерним местима		МЖС				
3.14.4	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.14.5	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.14.6	Информисање јавности са предлогом мера о понашању становништва	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.7	Задовољство корисника	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС
3.14.8	Едукација на тему значаја праћења нивоа нејонизујућег зрачења и утицаја на здравље људи употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.15:	Интегрисана контрола вектора (преносилаца узрочника заразних болести – комараца, крпеља, глодара, итд)		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Успостављен интегрисани систем контроле вектора на територији ЈЛС у циљу унапређења здравља		2021	0		1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.15.1	Израда Плана мониторинга различитих вектора	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.2	Мапирање локација за праћење популација различитих вектора	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ; МЗ	2022-26			
3.15.3	Постављање клопки	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.15.4	Бројање и детерминација врсте комараца	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.15.5	PCR тест на присуство WestNile вируса и других узрочника	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.15.6	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.15.7	Израда препорука за становништво	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС
3.15.8	Едукација и информисање становништва о бројности и заразности комараца	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ОЦД, медји				ЈЛС
3.15.9	Подела биолошких средстава за уништавање комараца становништву	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ; МЗ	2022-26			
3.15.10	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.16:	Праћење фактора ризика по здравље деце и омладине у васпитно образовним установама		Тип мере:	1, 5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број објеката у предшколским установама у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100 %	100%	100%	ЈЛС ЗЈЗ
Број (%) школских установа у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100%	100%	100%	ЈЛС ЗЈЗ
Број (%) домова за смештај деце у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100%	100%	100%	ЈЛС ЗЈЗ
Број (%) домова за смештај омладине у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100%	100%	100%	ЈЛС ЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.16.1	Израда Плана контроле параметара квалитета и здравствене исправности различитих елемената и медијума животне средине	ЈЛС; установе	ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.16.2	Контрола здравствене исправности воде за пиће	ЈЛС,	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, установе	2022-26		школе/вртићи x4 годишње	ЈЛС
3.16.3	Контрола квалитета ваздуха унутрашњег простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			
3.16.4	Контрола квалитета и нутритивне вредности	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, установе	2022-26		школе вртићи	ЈЛС

	организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама						
3.16.5	Контрола здравствене безбедности организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26		вртићи	ЈЛС
3.16.6	Контрола садржаја соли у оброцима/храни организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.7	Контрола санитарно- хигијенских услова методом бриса	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.8	Контрола санитарно- хигијенских услова (водоснабдевање, санитација, хигијена, чушћење и управљање отпадом) коришћењем упитника за надзор	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе				ЈЛС
3.16.9	Контрола термалног комфора (температура, релативна влажност, струјање ваздуха и концентрација угљен-диоксида)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			
3.16.10	Мерење нивоа буке у спољашњој и унутрашњој средини	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.11	Прикупљање података о врсти употребљеног грађевинског материјала за изградњу објеката и намештаја са	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС

	аспекта утицаја на здравље (азбест, радон...)						
3.16.12	Процена енергетске ефикасности у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			
3.16.13	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.14	Израда мера и препорука за школску управу, наставно и ненаставно особље, децу и родитеље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.15	Едукација и информисање надлежних у васпитно образовним установама, деце, омладине и родитеља	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.16	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење свих контролисаних услова у васпитно образовним установама и заштите здравља свих корисника простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.17	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС
3.16.18	Едукација на тему праћења фактора ризика по здравље деце и омладине у васпитно образовним установама употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.17:	Праћење исправности воде за пиће из јавних бунара		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈКП, ЈЛС		Партнери:	МЗ-Санитарна инспекција, Институт/Завод за јавно здравље			
Период спровођења:	2021-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026.	
Процент бунара код којих се прати здравствена исправност воде за пиће у односу на укупан број	Број	2021					ЈЛС ЗЈЗ/ИЗЈЗ, ЈКП

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.17.1	израђен План мониторинга здравствене исправности воде за пиће из јавних бунара	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ, ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.2	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број анализа према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, ЈП	2022-26			ЈЛС
3.17.3	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, ЈП	2022-26			ЈЛС
3.17.4	Формирање базе података о сваком водном објекту (изворишта, број корисника, итд.)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈП	2022-26			ЈЛС
3.17.5	Израда годишњег	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС

	извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење		ЈП				
3.17.6	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД; ЈП	2022-26			ЈЛС
3.17.7	Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће и препорукама за коришћење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.17.8	Едукација на тему значајности обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД; ЈП, СКГО	2022-26			ЈЛС и други извори

МЕРА 3.18:	Утврђивање ризика по здравље људи проузрокованог опасностима из животне средине		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број утврђених опасности по здравље људи у животnoj средини у ЈЛС	Број	2021	4	3	2	1	ЈЛС
Број утврђених ризика по здравље људи проузрокованих опасностима из животне средине у ЈЛС	Број	2021	4	3	2	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.18.1	Израда Плана за утврђивање опасности у животној средини и процену ризика по здравље људи у ЈЛС	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС
3.18.2	Прикупљање и анализа података (база података) о опасностима из животне средине у континуираном периоду од најмање пет година	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС
3.18.5	Формирање базе података ризика и рангирање ризика	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС
3.18.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС
3.18.7	Информисање јавности са предлогом мера о понашању становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.18.8	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД	2022-26			ЈЛС
3.18.8	Едукација на тему значаја праћења ризика по здравље људи проузрокованих опасностима из животне средине употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД, образовне установе	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.19:	Обезбеђивање подједнаког приступа здравствено исправној води за пиће за све и на свим местима		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, МПШВ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Број новоприкључених домаћинстава (број нових прикључака) на јавно водоснабдевање	Број (%)	2021					ЈЛС
Број новоприкључених домаћинстава (број нових прикључака) на јавно водоснабдевање у сеоским срединама	Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) школа које су прикључене на унапређене изворе водоснабдевања	Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) подстандардних насеља са приступом јавном водоснабдевању	Број (%)	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.19.1	Израда Плана за проширење мреже водоснабдевања и нове прикључке, укључујући сеоске школе и амбуланте	ЈЛС	МГСИ		/	/	/
3.19.3	Имплементација Плана проширења мреже водоснабдевања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП				
3.19.4	Информисање јавности о реализацији проширења водоводне мреже	ЈЛС	ЈКП, медији, ОЦД		/	/	/

	и нових прикључака						
3.19.5	Задовољство корисника	ЈЛС	ОЦД, ЈКП				ЈЛС
3.19.6	Едукација о значају доступности здравствено исправне воде за пиће	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, образовне установе, медији, ОЦД				ЈЛС

МЕРА 3.20:	Обезбеђивање приступа водоснабдевању, санитацији и уређајима за прање руку (ВСХ) за особе са инвалидитетом у објектима јавне намене (школе, здравствене установе, спортски објекти)		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ; установе (здравствене, социјалне, школске, спортске итд)			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број објеката јавне намене са приступом ВСХ за особе са инвалидитетом	Број	2021					ЈЛС
Број (%) школа са приступом на ВСХ за особе са инвалидитетом	Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) здравствених установа са приступом на ВСХ за особе са инвалидитетом	Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) спортских објеката са приступом на ВСХ за особе са инвалидитетом	Број (%)	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.20.1	Израда Процене постојећег стања приступа ВСХ за особе са инвалидитетом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, јавне установе	2022-26			

3.20.2	Израда Плана за реконструкцију и адаптацију санитарних чворова и уређаја за ВСХ у установама јавне намене за особе са инвалидитетом	ЈЛС	МГСИ, овлашћена правна лица	2022-26	/	/	/
3.20.3	Израда пројектно-техничке документације	ЈЛС	МГСИ, овлашћена правна лица	2022-26			
3.19.6	Задовољство корисника	ЈЛС	ОЦД, медији	2022-26			ЈЛС
3.19.7	Едукација о значају обезбеђивања приступа ВСХ за особе са инвалидитетом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД	2022-26			ЈЛС

МЕРА 3.21:	Обезбеђивање црпљења, одвожења и третирања фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЈП, приватан сектор			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Број домаћинстава/МЗкоје врше црпљење и одвожење фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	Број	2021	0				ЈЛС
Процент третираних фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	%	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.21.1	Израда Одлуке којом се регулише	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МГСИ, МЗЖС,	2022-26	/	/	/

	црпљење, одвожење и третирање фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама		МПШВ, СКГО				
3.21.2	Имплементација за црпљење, одвожење и третирање фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	ЈЛС	ЈКП, приватан сектор	2022-26			
3.21.3	Вођење евиденције (формирање базе евиденција) о црпљењу, одвожењу и третирању фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			ЈЛС
3.21.4	Задовољство корисника	ЈЛС	СКГО	2022-26			ЈЛС
3.21.5	Едукација о значају адекватног и безбедног управљања црпљењем, одвожењем и третирањем фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МГСИ, МЗЖС, МПШВ, СКГО, ОЦД, медији, образовне установе	2022-26			ЈЛС

ПОСЕБАН ЦИЉ 4:		Стварање подстицајног окружења за безбедност и здравље на раду на локалном нивоу				
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број повреда на раду и професионалних обољења на годишњем нивоу у ЈЛС	број	2021	0	2026	0	Записници о повреда на раду и професионалним обољењима

МЕРА 4.1:	Унапређење институционалног оквира за БЗР на локалном нивоу		Тип мере:	¹³ 1			
Носилац мере:	ЈЛС Савет за здравље		Партнери:	Службе БЗР и Службе медицине рада на нивоу ЈЛС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		¹⁴ ДА			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:	ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026.	
Формирана и функционална РГ	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Потписан споразум о сарадњи	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Сачињен АП за БЗР на нивоу ЈЛС	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
4.1.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ, пословника о раду и плана рада РГ	Скупштина ЈЛС и РГ за БЗР	Службе БЗР и Службе МР, ИМП Србије, Заводи за ЗЗР	2022	/	/	/
4.1.2	Формирање радне групе за БЗР у оквиру Савета за здравље	Савет за здравље	Савет за здравље, Службе БЗР и Службе МР, ИМП Србије, Заводи за ЗЗР	2022	/	/	/
4.1.3	Успостављање међуинституционалне сарадње кроз потписивање споразума о сарадњи	РГ за БЗР на нивоу ЈЛС	Службе БЗР и Службе МР, ИМП Србије, Заводи за ЗЗР НСЗ, Пословни савети, Социјално економски савети	2022	/	/	/
4.1.4	Креирање АП за БЗР на нивоу ЈЛС	РГ за БЗР на нивоу ЈЛС	Службе БЗР и Службе МР, ИМП Србије, Заводи за ЗЗР НСЗ, Пословни савети, Социјално економски савети	2022			ЈЛС

МЕРА 4.2:	Мапирање фактора ризика, ризичних група и унапређење безбедности и здравља на раду код непокривених сектора економије		Тип мере:					
Носилац мере:	РГ за БЗР		Партнери:		Службе БЗР и Службе МР, приватан сектор ИМП Србије, Заводи за ЗЗР, Управа за БЗР			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)(Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022	2024.	2026.	
Израђена листа фактора ризика		Број	2021	0	1	1	1	Листа фактора ризика
Израђена листа фактора ризика у вези са дечијим радом		Број		0	1	1	1	Листа фактора ризика у вези са дечијим радом
Формиране базе података фактора ризика и БЗР		Број	2021	0	1	1	1	База података фактора ризика и БЗР
Формирана база података о повредама на раду, апсентизму, професионалним обољењима и болестима у вези са радом		Број	2021	0	1	1	1	База података о повредама на раду, апсентизму, професионалним обољењима и болестима у вези са радом
Креирана структура извештаја и периодика извештавања		Број	2021	0	1	1	1	Извештај

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
4.2.1	Мапирање фактора ризика БЗР у малим и средњим предузећима, samozапослених, пољопривредника и друго, без обзира на радни статус	РГ за БЗР	Службе МР, Службе БЗР, ИМР Србије, Заводи за ЗЗР	2022-26			ЈЛС
4.2.2	Мапирање фактора ризика у вези дечијег рада	ЈЛС, ЦСР; Управа за безбедност	ОЦД; Службе МР	2022-26			ЈЛС
4.2.3	Формирање базе података о факторима ризика и БЗР	ЈЛС	ИМР Србије, Заводи за ЗЗР Службе МР, Службе БЗР, Управа за БЗР	2022-26			ЈЛС
4.2.4	Формирање базе података о повредама на раду, апсентизму, професионалним обољењима и болестима у вези са радом	ЈЛС	ИМР Србије, Заводи за ЗЗР Службе МР, Службе БЗР, Управа за БЗР	2022-26			ЈЛС
4.2.5	Креирање система праћења и извештавања	ЈЛС	Управа за БЗР	2022-26			ЈЛС

МЕРА 4.3:		Промоција здравља на раду и услова за безбедност и здравље на раду		Тип мере:					
Носилац мере:		РГ за БЗР; Савет за здравље		Партнери :		Службе за МР; ИМП Србије, Заводи за ЗЗР, Управа за БЗР, НСЗ, ЦСР, медији, школске установе, ОЦД, удружења ОСИ, социјална предузећа			
Период спровођења:		2022-26		Потребне измене прописа:		ДА			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:					
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
					2022.	2024.	2026.		
Спроведене радионице и обуке у вези са факторима ризика, здравственим васпитањем у вези са БЗР, као и о начину пружања прве помоћи			2021						Листа учесника Извештај Презентације и материјали Фотографије
Спроведена едукација ученика пре професионалне оријентације у вези са способностима за рад			2021						Листа учесника Извештај Презентације и материјали Фотографије
Спроведена мини кампања на тему БЗР			2021						Објаве у медијима Објаве на интернет страници и друштвеним мрежама
Спроведено истраживање задовољства учесника спроведеним активностима			2021						Извештај са истраживања Батерија анкета

ПОСЕБАН ЦИЉ 1: Унапређење отпорности заједнице у кризним и ванредним ситуацијама у области јавног здравља						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма јавног здравља у области друштвене бриге за здравље у кризним и ванредним ситуацијама	Број	2021	1	2026	1	ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области друштвене бриге за здравље у кризним и ванредним ситуацијама	Број	2021	1	2026	1	ЈЛС

МЕРА 6.1:	Израда процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација	Тип мере:	¹⁵
Носилац мере:	ЈЛС	Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО, СКГО
Период спровођења:	2022-2026	Потребне измене прописа:	¹⁶ НЕ

¹⁵ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансирања:			ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Израђена Процена јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.			2021	0	1			Нацрт Процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.
Усвојена Процена јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.			2021	0		1		Службени лист ЈЛС.
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)	
6.1.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за израду процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, са дефинисаним задатком	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26	/	/	/	
6.1.2	Конституисање радне групе, дефинисање и усвајање пословника о раду и плана рада РГ	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене	2022-26	/	/	/	

¹⁶ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

			установе, специјализоване институције,				
6.1.3	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, која обухвата мапирање ризика и идентификацију вулнерабилних група.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	/	/	/
6.1.4	Реализација израде процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, мапирање ризика и идентификација вулнерабилних група.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО.	2022-26			ЈЛС
6.1.5	Усвајање и објављивање Процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.2:	Израда плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.			Тип мере:			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО	
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:			НЕ		
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Израђен План смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.			0		1		Нацрт Плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених

							ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.
Усвојен План смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.			0			0	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.2.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ са дефинисаним задацима: израда плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација, израда плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда модела анализе одговора на	ЈЛС.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СЗО, Сектор за ванредне ситуације.	2022-26	/	/	/

	јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).						
6.2.2	Конституисање радне групе, дефинисање и усвајање пословника о раду и плана рада РГ	ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције	2022-26	/	/	/
6.2.3	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	/	/	/
6.2.4	Реализација израде плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије	2022-26			ЈЛС

			итд), СЗО.				
6.2.5	Усвајање Плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.3:	Израда плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО., СКГО		
Период спровођења:			Потребне измене прописа:		НЕ		
Процењена вредност за меру (РСД):			Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026	
Израђен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		2021	0			1	Нацрт Плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама

Усвојен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		2021				1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.3.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за Израду плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			ЈЛС
6.3.2	Реализација израде плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за	2022-26			ЈЛС

	ванредним ситуацијама		ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				
6.3.3	Усвајање Плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.4:	Израда плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		НЕ			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи)		Јединица	Базна	Базна	Циљне вредности		Извор провере

результата)	мере	година	вредност	2022	2024.	2026	
Израђен План обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Број	2021	0			1	Нацрт Плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама
Усвојен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Број	2021	0			1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.4.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			ЈЛС
6.4.2	Реализација израде плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-	2022-26			ЈЛС

			цивилна заштита, СКГО, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				
6.4.3	Усвајање Плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.5:	Израда плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО.		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		НЕ			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи)		Јединица	Базна	Базна	Циљне вредности		Извор провере

результата)	мере	година	вредност	2022	2024.	2026.	
Израђен План симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Број	2021	0			1	Нацрт Плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама
Усвојен План симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Број	2021	0			1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.5.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			ЈЛС
6.5.2	Реализација израде плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.	2022-26			ЈЛС

6.5.3	Усвајање Плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, рганизације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/
-------	---	-----	--	---------	---	---	---

МЕРА 6.6:	Израда модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО		
Период спровођења:			Потребне измене прописа:		НЕ		
Процењена вредност за меру (РСД):			Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС
Показатељи на нивоу мере (показатељи		Јединица	Базна	Базна	Циљне вредности		Извор провере

результата)	мере	година	вредност	2022	2024.	2026	
Израђен модел анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)	Број	2021	0			1	Нацрт модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)
Усвојен модел анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)	Број	2021	0			1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.6.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			ЈЛС
6.6.2	Реализација израде модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне	2022-26			ЈЛС

	симулационој вежби).		ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				
6.6.3	Усвајање Модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.7:	Редовно информисање становништва и промовисање мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација		Тип мере:					
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:		НЕ				
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	

Израда Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Број	2021	0		1		ЈЛС
Усвајање Плана комуникације, информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Број	2021	0		1		ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.7.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за израду Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26	/	/	/
6.7.2	Конституисање радне групе и дефинисање садржаја, методологије и динамике	РГ, ЈЛС и Савет за	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље,	2022-26	/	/	/

	реализације Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација.	здравље.	институти/заводи за јавно здравље, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.				
6.7.3	Израда Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	РГ и ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СКГО, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26			ЈЛС
6.7.5	Реализација Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2024-26			ЈЛС

МЕРА 6.8	Спровођење истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.		
Период спровођења:			Потребне измене прописа:		НЕ		
Процењена вредност за меру (РСД):			Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	20224	2026	
Испланирано истраживање информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација		2021	0			1	План истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација
Спроведено истраживање информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација			0			1	Извештај о спроведеном истраживању информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.8.1							/
6.8.2							/
Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за спровођење истраживања информисности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26	/	/		
Конституисање радне групе и дефинисање садржаја и методологије истраживања и плана рада РГ	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26	/	/		
Реализација истраживања информисаности	РГ и ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље,	2022-26				

и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација.		институти/заводи за јавно здравље, СКГО, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.					
Израда извештаја, објављивање и презентација резултата истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације- цивилна заштита организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26				